

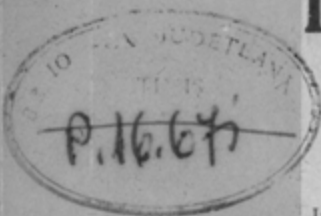
PS. II. 66

CULTURĂ
CINSTE — MUNCĂ
BUNĂSTARE

Calendarul Vointa Banatului

pe anul

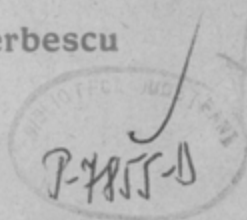
1930

Intocmit de

Pompiliu Serbescu
publicist

Anul II.

Tipografia „Cartea Românească” Timișoara.

Fiecare exemplar trebuie să poarte semnătura d-lui
Pompiliu Serbescu redactorul calendarului. Cele ne-
semnate se vor considera contra făcute și se vor urmări
conform legilor în vigoare.

S. S. Patriarhul
Miron Cristea.

A. S. R. Principele Nicolae.

D-l Constantin
Sărățeanu.

M. S. Regele Mihai I. al României.

Calendaristică

Sărbători legale și religioase.

Toate Duminicile de peste an.

Ianuarie	1 Sf. Vasile (Anul Nou).
"	6 Botezul Domnului.
"	7 Sf. Ioan Botezătorul.
"	24 Unirea Țărilor Române.
Februarie	2 Întâmpinarea Domnului.
Martie	25 Bunavestire.
Aprilie	20 Sf. Paști.
"	21 Sf. Paști.
"	23 Sf. Gheorghe.
Maiu	1 Sărbătoarea muncii.
"	10 Independența Țării Noastre.
"	21 Sf. Imp. Constantin și Elena.
"	29 Înălțarea Domnului.
Iunie	2 Ziua Eroilor.
"	8—9 Sfintele Rusalii.
"	29 Sf. Petru și Pavel.
Iulie	20 Sft. Ilie.
August	6 Schimbarea la față.
"	15 Adormirea Maici Domnului.
Septemvrie	8 Nașterea Maici Domnului.
"	14 Înălțarea Sf. Cruci.
Octomvrie	26 Sf. Dumitru.
Noemvrie	8 Sf. Arh. Mih. și Gavril.
"	21 Intrarea în biserică.
Decemvrie	6 Sft. Nicolae.
"	25—27 Crăciunul.

Din aceste sărbători au caracter oficial:

1. Ianuarie. **Anul Nou.**
6. Ianuarie. **Botezul Domnului.** Se serbează în toată Țara prin serviciu Divin și paradă militară.
- Vinerea Mare**, (seara înainte de Sf. Paști).
- Serviciul **Învierii Domnului** (în orașe cu paradă militară).
- 10 Maiu. **Aniversare Proclamării Independenței României.** Se serbează în toată Țara cu Te Deum și paradă militară.
- Comemorarea Eroilor morții pentru Patrie.** Se face în toată Țara cu serviciu Divin și procesiuni la Mormintele lor.

Se oficiază Te Deumuri în toată Țara, însă fără suspendarea serviciului public în următoarele aniversări ale Familiei Regale:

- 22 Iulie, Ziua Numelui M. S. Reginei Maria.
- 25 Octomvrie, Ziua Nașterii M. S. Regelui Mihai I.
- 29 Octomvrie, Ziua Nașterii M. S. Reginei Maria.

Ziua de 24 Ianuarie, Aniversarea Unirii Țărilor Române și a Înfăptuirii României Mari, se serbează în toată Țară în mod deosebit, după programe alcătuite de Societățile Culturale.

Aniversarea luptelor dela Mărăști, Mărășești, etc. se serbează după programe speciale, alcătuite de autoritățile civile și militare.

Parastase oficiale.

La Trei Ierarhi pentru mecanații Ioan și Maria Trandafil: în 22 Febr. pentru mecenatele Em. Gojdu; 11 Oct. pentru Regele Carol; 30 Noemvrie pentru fericiul Metropolit Andrei baron de Șaguna; La 20 Iulie pentru Regele Ferdinand; 7 Oct. pentru Înaltul Regent G. Buzdugan.

Posturile.

Mercurile și Vinerile de peste an.

Ajunul Botezului, 5 Ianuarie.

Postul Paștilor din 2 Martie—20 Aprilie.

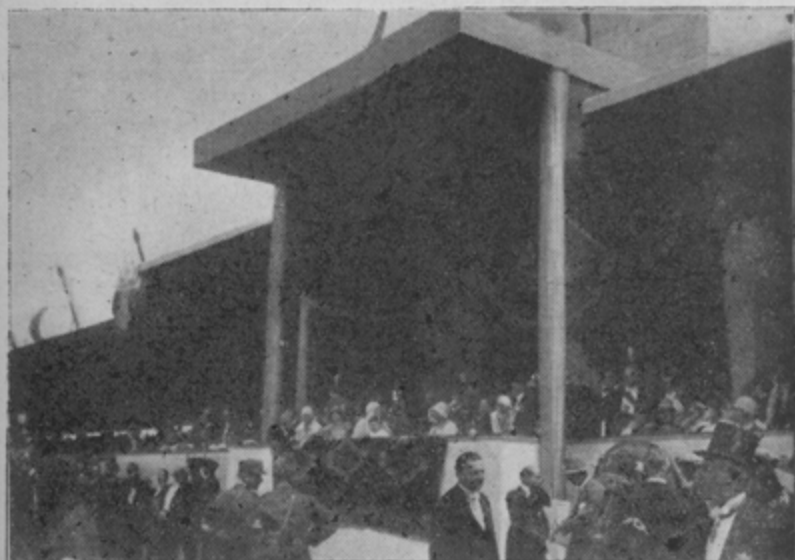
Postul S-lor Apostoli din 20 Iunie până la 19 Iunie.

Postul Adormirii Născătoarei de Dumnezeu dela 1—14 August.

Tăierea capului S-lui Ioan, în 29 August.

Ziua Crucii, în 14 Septemvrie,

Postul Nașterii Domnului, din 15 Noemvrie până în 24 Decemvrie.

(Foto Serbescu)

Alba Iulia, 20 Maiu 1929. Tribuna regală, în dreapta jos se vede
D-l Ministru D. R. Ioanițescu.

IANUARIE

31 de zile

Gerar

Numele zilelor	Data	Calendarul Iulian indreptat	Calend. Gregor.
Mercuri	1	†† Sf. Vasile	(†) Anul nou
Joi	2	Păr. Șilvestru	Macarius
Vineri	3	Sf. pror. Malachia	Genoveva
Sâmbătă	4	Soborul celor 70 Apost.	Titus
Duminică	5	M. Teompet și Teonai	Telesfor
Luni	6	†† Botezul Domnului	(†) Bot. Dlui
Marți	7	(††) St. Ioan Botezătorul	Balint
Miercuri	8	M. Domnica și C. Georgie	Sever
Joi	9	M. Polieuct	Iulian
Vineri	10	P. Grig., Episc. Niciei	Paul
Sâmbătă	11	Păr. Teodosie	Higinus
Duminică	12	M. Tațiana	Ernest
Luni	13	M. Ermil	Ilarion
Marți	14	Păr. uciși în Sinai și Raid	Felix
Miercuri	15	Cuv. Pavel Tibeul	Mauriț pust.
Joi	16	Inchin. lanțului Sf. Petru	Marcel
Vineri	17	† Cuv. Antonie cel Mare	Antoniu
Sâmbătă	18	† Păr. Atanasie și Chiril	Maurus
Duminică	19	Cuv. Macarie	Canut
Luni	20	Cuv. Eftimie cel Mare	Fabian
Marți	21	Cuv. Maxim	Agneta
Miercuri	22	Sf. Apostol Timotei	Vincentiu
Joi	23	Muc. Clement	Logd. Mariei
Vineri	24	Cuv. Xenia Sărb. Naț.	Timoteu
Sâmbătă	25	Păr. Grigorie Teologul	Intorc. la Saul
Duminică	26	Cuv. Xenofont	Policarp
Luni	27	† Moașt. Sf. Ioan gură de aur	Ioan Crisost.
Marți	28	Cuv. Efrem	Carol cel mare
Miercuri	29	Aduc. moaștelor Sf. Ignatie	Francisc
Joi	30	† Sf. Vasile, Grig. și Ion	Adelgunda
Vineri	31	Sf. doft f. arg. Kiril și Ion	Petru
Soarele răsare la 7.35 și apune la 4.40			

Ianuarie.

Zodia Vărsătorului (♒).	Notițe
Fata născută în această zodie e veselă din fire și statornică în dragoste. Cu judecată, și cum se cade. Aduce mare noroc la casă. Bărbații, născuți în luna aceasta, sunt vioi dar buni și credincioși. Cam umblă după fete dar reușesc să treacă greutățile din cale.	1—8
Grijele plugarului în Ianuarie. În casă e toiul hărniciei. Gospodarul drege sculele plugăritului pe care urmează să le folosească în vară. Asupra viteilor e toată grija, ca să nu iasă slăbite din iarnă. Pe ogoare este liniște deplină. Din când în când se mai poate căra câte puțin gunoiu.	9—16
Zile Mari. La 24 aniversarea Unirii principatelor române 1859 și 1919.	17—24
Starea timpului. Dela 1—12 ger aspru și zăpadă. 12—16 moină. Apoi până la sfârșitul lunei vreme de iarnă schimbăcioasă. Dela 28 cade din nou zăpadă. 29—31 ceață.	25—31
Aparatul dvs. de radio funcționează ireproșabil numai cu bateria <i>DURA Timișoara</i>	

FEBRUARIE

28 de zile

Faur

Numele zilelor	Data	Calendarul Iulian îndreptat	Calend. Gregor.
Sâmbătă	1	M. Trifon	Ignatius
Duminică	2	(†) Întimp. Domnului ☩	(†) Înt. Dlui
Luni	3	Sf. și Dreptul Simion	Blasiu
Mărti	4	Păr. Isidor	Veronica
Miercuri	5	M. Agata	Agafia
Joi	6	Păr. Vucol	Dorothea
Vineri	7	Păr. Partenie	Romuald
Sâmbătă	8	Marele M. Teodor Strat.	M. Ioan
Duminică	9	M. Nichifor ☩	Apolonia
Luni	10	M. Haralambie	Gabriela
Mărti	11	M. Vlasie	Desideriu
Miercuri	12	Păr. Meletie	Eulalia
Joi	13	Păr. Martinian	Eduard
Vineri	14	Păr. Acsentie	Valentin
Sâmbătă	15	Apostol Onisim	Faust
Duminică	16	M. Pamfil ☩	Iuliana
Luni	17	Marele M. Teodor Tiron	Sabas P.
Mărti	18	Păr. Leon Papa dela Roma	Coloman
Miercuri	19	Ap. Arhip	Susana
Joi	20	Sf. Teodor din Toudar	Eucherius
Vineri	21	Cuv. Timoftei	Eleonora
Sâmbătă	22	Afl. moașt. Sf. din Evgenia	Petru într.
Duminică	23	Sf. Policarp	Romana l. d. s.
Luni	24	† Afl. cap. Sf. Ion Bot. ☩	Mateias
Mărti	25	Păr. Tarasie	Geza
Miercuri	26	Păr. Porfirie	Alexandru
Joi	27	Păr. Grigorie	Leandru
Vineri	28	Păr. Vasilie	Roman
Soarele răsare la 7.11 și apune la 5.20			

Februarie.

Zodia Peștilor (♐)	Notițe
Femeile născute în această zodie, sunt frumoase; chibzuite la toate; vor fi bune soții și mame. Bărbații din potrivă sunt firi schimbătoare, umblă după năluci, dar prind repede să se înflăcăreze pentru ce e bine și frumos. Averea nu se prea ține de ei, în schimb sunt darnici și înclinați spre facere de bine.	1—7 8—14
Grijele plugarului în Februarie. În părțile noastre începe deja să se desghețe pe unele locuri. În orice caz plugarul este gata, de pe acum de arrat. Incepe lucrul în grădina de legume. E lina în care cele mai multe oi fată, trebuie să se dea atenție ca să nu le prindă cumva gerul.	15—21
Zile Mari. La 25 căsătoria fostului prinț Carol cu principesa Elena.	
Starea timpului. În această lună vremea e caracterizată prin zapadă și frig. Între 16—18 îngheț puternic și vânt. La 29 un vânt calduț dă naștere desghețului parțial.	22—28
Bunul gospodar se folosește noaptea în gospodăria sa numai de lampa electrică DURA care exclude ori ce pericol de incendiu DURA Timișoara	

MARTIE

31 de zile

Germănar

Numele zilelor	Data	Calendarul Iulian îndreptat	Calend. Gregor.
Sâmbătă	1	Prea cuv. Evdochia	Albin
Duminică	2	Sf. M. Teodot Lăs. Sec.	Simplicius
Luni	3	S-ții M. Eftropie, Vasilisc	Cunigunda
Marți	4	Cuv. Gherasim	Teofil
Miercuri	5	M. Conon	Eusebius
Joi	6	S-ții M. 42 din Amorea	Friderich
Vineri	7	M. Efrem, Vasiliefs ș. a.	Toma
Sâmbătă	8	Păr. Teofilact	Gotfrid
Duminică	9	† 40 Mucenici	Francisca
Luni	10	Sf. M. Codrat	S. 40 Martiri
Marți	11	Păr. Sofronie al Ierusal.	Constantin
Miercuri	12	Cuv. Trofim	Grigoriu
Joi	13	Păr. Nichifor	Rozina
Vineri	14	Păr. Benedict	Matilda
Sâmbătă	15	S. M. Agapie	Cristof
Duminică	16	Sf. M. Savin	Henrich
Luni	17	Cuv. Alex. omul lui D-zeu	Gertrud
Marți	18	Păr. Kiril arh. Ierusalem	Alexandru
Miercuri	19	Sf. M. Hrisant și Daria	Iosif
Joi	20	Păr. uciși în mân. Sf. Sava	Ioachim
Vineri	21	Păr. Iacov	Benedict
Sâmbătă	22	Sf. M. Vasile preotul	Octavian
Duminică	23	Cuv. Nikon	Victoria
Luni	24	Prea Cuviosul Zaharie	Gabriel
Marți	25	(†) Bunavestire	(†) Bunavestire
Miercuri	26	Sobor Sf. Gavril	Emanuil
Joi	27	S-ta M. Matrona	Damasc
Vineri	28	Cuv. Ilarion cel nou	Ioan Capist.
Sâmbătă	29	† Vinerea Patiniilor	Ciril
Duminică	30	P. Cuv. Ioan Scărarul	Ioan
Luni	31	Prea Cuv. Ipatie Avda Ven.	Beniamin

Soarele răsare la 6.20 și apune la 6.—

Martie.

Zodia berbecului? (♈).	Notițe
Aduc femei frumoase, domoale din fire, dar cam curioase și umblând după găтели; le place să audă laude. Bărbații sunt cam iuți, le sare țandăra pentru nimic (se supără). Buni de gură, dar uită lesne făgăduiala. Le place să steie tot în capul mesei și repede iau hotărâri.	1—8 9—16
Grijele plugarului în Martie. Suntem în luna arratului și semănatului. Odihnă nu încapă căci cine se scoală de dimineață ajunge departe. Grâul de toamnă trebuie tăvălugit. Livezele trebuie curățite de uscături și de omizi. Via în unele locuri se cere desgropată și copcită.	17—24
Zile Mari. La 14 Aniversarea proclamării regatului român (1881). La 27 Aniversarea unirei Basarabiei cu patria mamă (1918).	25—31
Starea timpului. Desghețul parțial continuă. În multe părți începe să plouă. La 20 mari inundații. Între 20—25 timpul devine frumos. 25—31 vânt rece.	
In caz de epidemie (influență) e bine să avem acasă și la indemână lampa electrică DURA, medicul poate examina imediat și temeinic gâtul bolnavului. DURA Timișoara	

APRILIE

30 de zile

Prier

Numele zilelor	Data	Calendarul Iulian îndreptat	Calend. Gregor.
Mărți	1	C. Maria eg.	Hugo
Miercuri	2	Păr. Titu făc. de minuni ☉	Richard
Joi	3	Păr. Nichita	Ambrosie
Vineri	4	Cuv. Iosif, Gheor. din Maleo	Vincentiu
Sâmbătă	5	Sf. Martir Teodul	Celestin
Duminică	6	Sf. Eftimie	Herman
Luni	7	Păr. Georgie	Hugo
Mărți	8	Sf-ții Ap. Irod., Agav și Rut.	Dionisie
Miercuri	9	Sf. Martir Eupsichie ☽	Daniil
Joi	10	Sf-ții M. Tarentie	P. Leo
Vineri	11	Sf. Apostol Toma	Papa Iuliu
Sâmbătă	12	Păr. Vasilie mărturisitorul	Iustin
Duminică	13	(†) Duminica Floriilor	(†) Floriile
Luni	14	Sf. Martin	Anastasia
Mărți	15	Sf. Aristarch și Trofim	Turibius
Miercuri	16	Sf. m. Agapia și Hionia	Rudolf
Joi	17	Cuv. Simion Persianul ☉	Apolonius Joi m.
Vineri	18	(†) Vinerea Patimilor	Crescentia Vineri m.
Sâmbătă	19	Ioan Paleolavritul	Dimitrie Sâmbătă m.
Duminică	20	(†) Sfintele Paști	(†) Sf. Paști
Luni	21	(†) Sf. Paști	(†) A 2-a zi Paști
Mărți	22	(†) Sf. Paști	Sotir, Caius
Miercuri	23	(†) Sf. Mart. Gheorghe	George
Joi	24	Mart. Sava și Elisabeta	Adalbert
Vineri	25	Sf. Ap. și Ev. Marcu ☉	Marcu evang.
Sâmbătă	26	M. Vas. ep., s. Glaf.	Cletus
Duminică	27	Duminică Tomei	Peregrin
Luni	28	Apostol Iason	Vitalios
Mărți	29	Sf-ți 9 Mucenici din Kizic	Petru
Miercuri	30	Apostol Iacob	Catarina

Soarele răsare la 5.20 și apune la 6.45

MAIU

31 de zile

Florar

Numele zilelor	Data	Calendarul Iulian îndreptat	Calend. Gregor.
Joi	1	Sf. Pr. Ieremia Sărb Muncii	Filip și Iacob
Vineri	2	Ad. Moașt. Sf. Atan. c. m. ☉	Atanasie
Sâmbătă	3	M. Timotei și Mavra	Aflarea crucii
Duminică	4	Sf. M. Pelaghia	Florian
Luni	5	M. Irina	Pius
Marți	6	Sf. Prof. Iov	Ioan
Miercuri	7	Arătarea Sf. Cruci	Stanislau
Joi	8	S. și Dreptul Iov	Ioan
Vineri	9	† Sf. evangelist Ioan ☿	Mihai
Sâmbătă	10	A. Sim. Zilot. Sărb. Naț.	Antoni
Duminică	11	Muc. Mochie	Beatrix
Luni	12	Păr. Epifanie	Pongrațius
Marți	13	56 Mart. Glicheria	Servatius
Miercuri	14	Sf. M. Isidor și Terapont	Bonifatius
Joi	15	Cuv. Pahomie	Sofia
Vineri	16	Păr. Theodor sfântul ☿	Ioan Nepom.
Sâmbătă	17	Apost. Andronic	Ubal
Duminică	18	M. Petru	Felix
Luni	19	M. Patrichie, Memandru	Iov
Marți	20	Mart. Talaleu	Bernhardt
Miercuri	21	(†) Constantin și Elena	Constantin
Joi	22	M. Vasilisc	Iulia
Vineri	23	Cuv. Mihai mărturisitor	Desideriu
Sâmbătă	24	Cuv. Simion dela Munte ☿	Ioana
Duminică	25	† A 3-a afl. a Cap. Sf. Ion	Urban
Luni	26	Sf. Ap. Carp	Wilhelm
Marți	27	Sf. m. Eliade și Terapont	Maria Magd.
Miercuri	28	Cuv. Nichita	Filip
Joi	29	(†) Înălțarea Domnului	(†) Înălț. Dlui
Vineri	30	Păr. Isachie	Ferdinand
Sâmbătă	31	Apost. Ermia	Angela
Soarele răsare la 4.30 și apune la 7.20			

Maiu.

Zodia Gemenilor (♊).	Notițe
Aduce femei nespuse de frumoase, blânde, fără multe pretenții, dar în schimb cam lenexe; se descurcă însă în gospodărie. Bărbații sunt și ei chipeși la trup, umblă după dragoste dar sunt buni la inimă, inimoși și totdeauna cu chef de vorbă. Scot treburile din încurcătură, deși chiar cu vicleșug.	1—8
Grijele plugarului în Maiu. Sămănatul s'a isprăvit. Acum dacă se mai pune doar în, cânepă sau hrișcă. E luna când se poate da toată atenția albinelor. Pândește roiurile. Nu e rău ca să îngrijească fiecare despre viermi de mătase. E timpul ca să asigurăm bucatele (rodul).	9—16
Zile Mari. La 6 adunarea națională în Alba-Iulia (1928). La 10 Aniversarea proclamării independenței (1877) și încoronării primului rege al României (1881). La 21 ziua numelui A. Lor Regale Princesele Eleana și Elena.	17—24
Starea timpului. Între 1—6 timp variabil, călduros. La 9 ploaie cu tunete. Dela 10 până la 18 timp frumos, ușoare adieri de vânt. 18—20 ploaie răcoroasă. Către sfârșitul lunii vreme bună, cald.	25—31
In casa unde sunt copii mici, să nu lipsească lampa de buzunar DURA, care-i indispensabilă pentru îngrijirea micuților. DURA Timișoara	

IUNIE

30 de zile

Cireșer

Numele zilelor	Data	Calendarul Iulian indreptat	Calend. Gregor.
Duminică	1	Muc. Iustin filosoful	Grațian
Luni	2	M. Nichifor, Ioan c. n.	Erasmus
Marți	3	Sf. M. Luchian	Clotilda
Miercuri	4	Păr. Mitrofan	Quirinus
Joi	5	M. Dorotei	Bonifaciu
Vineri	6	†† Sf. Visarion și Ilarion	Norbert
Sâmbătă	7	Mart. Teodot	(†) Ziua Dlui
Duminică	8	(†) Sfintele Rusalii ③	(†) S. Rusalii
Luni	9	(†) Lunia Rusalilor	(†) A 2 zi Rus.
Marți	10	M. Timotei	Margareta
Miercuri	11	Sf. Ap. Vartolomeu	Barnaba
Joi	12	Pr. Onufrei. m. Antoniu	Vasilides
Vineri	13	M. Achilina, c. Trifilia	Anton de Pad.
Sâmbătă	14	Sf. Pror. Elisei	Antonia
Duminică	15	Sf. Pror. Ammos ④	Vitus
Luni	16	Sf. făc. minuni Tihon	Iustina
Marți	17	Sf. M. Emanuil și Pavel	Adolf
Miercuri	18	Sf. M. Leontie și Ipatie	Marcel
Joi	19	Apost. Iuda	Gervasius
Vineri	20	M. Metodie	Silvestru
Sâmbătă	21	Sf. M. Iulian	Alois
Duminică	22	Sf. Eusebie	Paulin
Luni	23	M. Agripina ⑤	Sidonia
Marți	24	(†) Nașt. Sf. Ioan Bot.	(†) N. Sf. I. Bot.
Miercuri	25	Sf. Fevronia	Prosper
Joi	26	Păr. David din Tesalonic	Eremias
Vineri	27	Păr. Samson	Ladislau
Sâmbătă	28	Aduc. moașt. Sf. Kir. și Ion	Leo papa II.
Duminică	29	(†) Sf. A. Petru și Pavel ⑥	(†) Pet. și Pav.
Luni	30	Soborul Sf. Apostoli	Leontinus

Soarele răsare la 4.10 și apune la 7.50

Iunie.

Zodia Racului (♋).	Notițe
Femeile născute în această zodie sunt vioae gata totdeauna la ceartă și chiar la păruială. Sunt în schimb harnice în toate și răsbesc prin viață cu succes. Bărbații sunt și ei desghețați; le place să cânte și să joace; sunt economi, ba chiar zgârie-brânză (zgârciți). Apucă uneori rasna fără multă chibzuială.	1—8
Grijele plugarului în Iunie. Porumbul trebuie pentru a doua oară săpat. Secera trebuie deasemenea făcută iar fânul tăiat. Zarzavaturile trebuiesc udate în fiecare seară. Să nu uite nimeni să stropască via.	9—16
Zile Mari. La 11 aniversarea revoluției dela 1848 în Muntenia.	17—23
Starea timpului. În toată luna vreme călduroasă. În 12 ploae. Dela 25 călduri mari până la sfârșit. În mijlocul lunii va fi mare uscăciune.	24—30
Plimbările și escapadele de noapte devin plăcute dacă avem la noi ca însoțitoare lampa DURA	

IULIE

31 de zile

Cuptor

Numele zilelor	Data	Calendarul Iulian îndreptat	Calend. Gregor.
Marți	1	Sf. Doft. Cosma și Damian	Teobold
Miercuri	2	Punerea cinst. Vestmânt	Cer. Mariei
Joi	3	M. Iacint și Anatolie	Heliodor
Vineri	4	Păr. Andrei Critianul	Uldarich
Sâmbătă	5	Păr. Atanasie din Aton	Ciril
Duminică	6	Cuv. Sisoe cel mare	Isaia
Luni	7	Cuv. Toma ☩	Wilibald
Marți	8	M. Procopie	Chilian
Miercuri	9	M. Pangratie	Antonia
Joi	10	45 mucenici din Nicipol	Amalia
Vineri	11	M. Eufimia	Papa Pius I.
Sâmbătă	12	Muc. Proclu și Ilarie	Henrich
Duminică	13	Sobor. Arhang. Gavril	Eugen M.
Luni	14	Apost. Achila ☩	Bonaventura
Marți	15	M. Chiric și Iulita	Desp. Apost.
Miercuri	16	M. Atinoghen	Maria
Joi	17	M. Marina	Alexiu
Vineri	18	M. Emilian	Friderich
Sâmbătă	19	Cuv. Macrina	Aurelia, Paul
Duminică	20	(†) Sf. Prooroc Ilie	Ilie prof.
Luni	21	Cuv. Simion și Iezechil ☩	Daniil prof.
Marți	22	Sf. Maria Magdalena	Maria Magd.
Miercuri	23	M. Trofim, Teofil și Foca	Apolinarie
Joi	24	M. Hristina	Cristiana
Vineri	25	† Adormirea sfintei Ana	Iacob
Sâmbătă	26	N. Ermolae	Ana
Duminică	27	† Mucenicul Pantelimon	Aurel
Luni	28	Sf. Ap. Prohor, Nicanor ☩	Victor
Marți	29	Sf. M. Calinic	Marta
Miercuri	30	Sf. Ap. Sila și Siluan	Avdon
Joi	31	Dreptul Evdochim	Ignatiu
Soarele răsare la 4.25 și apune la 7.46			

Iulie.

Zodia Leului (♌).	Notițe
Aduce femei istețe, frumoase dare care cam cată nod în papură. Nu uită ușor răul ce li s'a făcut. Au însă inima deschisă și nu sunt pornite la gânduri rele. Bărbații sunt buni la suflet, dar sunt cam papă-lapte și fără voință, deși ținuti de scurt duc treburile la capăt.	1—8
Grijele plugarului în Iulie. Păioasele trebuesc păzite de foc. Incepe treerul. In livezi trebuie să alegem fructele stricate. Să nu mai lăsăm roii să iasă din ștubeiu.	9—16
Zile Mari. La 2 moartea lui Ștefan cel Mare (1504). La 11 aniversarea bătăliei dela Mărăști (1917). La 20 moartea Regelui Ferdinand (1927). La 22 ziua numelui M. S. Regina Maria.	17—24
Starea timpului. Dela 1 până la 10 căldură. In 14—15 ploae mare parțială însoțită de furtună. Dela 18 călduri extraordinar de mari. In 28 din nou câțiva stropi de ploae. Incolo vreme frumoasă.	25—31
Important este, ca în timp de treerat, în gospodărie să nu se afla lucruri incendiabile, deci omul econom și precaut să folosească numai lămpile de buzunar DURA	

AUGUST

31 de zile

Măsălar

Numele zilelor	Data	Calendarul Iulian îndreptat	Calend. Gregor.
Vineri	1	† Scoaterea Sf. Cruci	Petru
Sâmbătă	2	Aduc. moașt. Sf. Ștefan	Portiancula
Duminică	3	Păr. Isakie și Dalmat.	Augustin
Luni	4	Sf. 7 Mucen. din Efes	Domnica
Marți	5	Sf. M. Eusignie	Marta
Mercuri	6	(†) Schimb. la față	Sc. la față
Joi	7	Prea Cuv. Dometie	Caietan
Vineri	8	Sf. M. Emilian	Chiriac
Sâmbătă	9	Sf. Ap. Matia	Roman
Duminică	10	Sf. M. Laurenție	Laurențiu
Luni	11	Sf. Arh. Euplu și Nifon Patr.	Susana
Marți	12	Sf. Fotie și Anichit	Clara
Miercuri	13	Păr. Maxim	Hipolit
Joi	14	Pror. Miheia	Eusebiu
Vineri	15	(†) Adormirea Maicii Domn	(†) Ad. Mariei
Sâmbătă	16	Aduc. icoanei Mântuitorului	Rocus
Duminică	17	M. Miron	Liberat
Luni	18	M. Floru și Lavru	Helen
Marți	19	M. Andrei Stratulat	Ludvig
Miercuri	20	Sf. Pror. Samuil	(†) Ștefan reg.
Joi	21	Sf. Apost. Tadeu	Ioana
Vineri	22	Sf. Muc. Agatonie	Timoteiu
Sâmbătă	23	Sf. M. Lupu	Filip
Duminică	24	M. Eftihie	Bartolomeu
Luni	25	Aduc. moașt. Ap. Vartolom.	Ludovic reg.
Marți	26	Sf. M. Andrian și Natalia	Samuil
Miercuri	27	Păr. Pimen	Iosif
Joi	28	Păr. Moisi Arapul	Augustin
Vineri	29	(†) Tăierea cap. Sf. Ion	Tăi. c. s. Ioan
Sâmbătă	30	Păr. Alex., Ion și Pavel	Roza
Duminică	31	Pun. brâu M. Domn.	Raimund
Soarele răsare la 5 și apune la 7			

August.

Zodia Fecioarei (♍).	Notițe
Aduce Femei cu vino-în-coace, sfioase. Sunt soții credincioase mame bune și gospodine neîntrecute. Bărbații sunt veseli, cu fața luminată. Și ei sunt buni gospodari buni soți. Au un cusur: ușor pot fi înșelați, fiind încredzători în oricine.	1—8
Grijele plugarului în August. La câmp începe aratul de toamnă. Acum se pregătește și sământa, spălând-o cu saramură. În grădină se cere mai mult lucru.	9—16
Zile Mari. La 5 Aniversarea nașterii A. S. R. Principele Nicolae (1903). La 6 bătălia dela Mărășești (1917). La 30 luarea Griviței (1877).	17—24
Starea timpului. Vremea s'a întors. Până la 7 timp răcoros cu ploae. Dela 7—10 răcoare și uscăciune. 10-15 timp frumos. Pela sfârșitul lunei se abate un nou val de căldură.	25—31
Nu plecați la drum, fără lampa DURA, fiindcă nu puteți ști în ce moment puteți avea nevoie neapărată de lampa DURA. DURA Timișoara	

SEPTEMBRIE

30 de zile

Răpciune

Numele zilelor	Data	Calendarul Iulian indreptat	Calend. Gregor.
Luni	1	Cuv. Simion Stâlpnicul	Egid.
Mărti	2	M. Mamant	Absolon
Miercuri	3	Sf. M. Antim	Serafin
Joi	4	Sf. M. Vavila ③	Rozalia
Vineri	5	Proor. Zaharia	Victoria
Sâmbătă	6	M. Eudoxia	Zaharia
Duminică	7	M. Sozont	Regina
Luni	8	(†) Nașt. Maicii Domn.	(†) Naș. Mariei
Mărti	9	† Păr. Ioachim și Ana	Gorgonius
Miercuri	10	M. Mitrodora	Nicolau
Joi	11	Cuv. Teodora ④	Atanasiu
Vineri	12	M. Avtonom	Tobias
Sâmbătă	13	M. Corneliu Sutașul	Maternus
Duminică	14	(†) Înălțarea Sf. Cruci	(†) Înălț. Sf. Cruci
Luni	15	M. Nichita și Visarion	Hildegard
Mărti	16	M. Eufimia	Ludmila
Miercuri	17	M. Sofia	Nicodim
Joi	18	Cuv. Evmenia ⑤	Toma
Vineri	19	M. Trofim	Lambert
Sâmbătă	20	M. Evstatie	Eustachiu
Duminică	21	Apost. Codrat	Mateiu
Luni	22	M. Foca și Iona	Mauriciu
Mărti	23	Zămisl. Sf. Ioan Botez.	Tecla
Miercuri	24	M. Tecla	Gellert
Joi	25	Cuv. Eufrosina	Cleofas
Vineri	26	Prist. Sf. Ioan Evangh. ⑥	Ciprian
Sâmbătă	27	M. Calistrat	Cosma și Dam.
Duminică	28	Cuv. Hariton	Vicențiu
Luni	29	Cuv. Chiriac	Mihail
Mărti	30	Păr. Grigore	Hieronim
Soarele răsare la 5.35 și apune la 6.15			

Septemvrie.

Zodia Cumpeniei (♊).	Notițe
Aduce femei vesele, glumețe; le place să fie lăudate ca și po-doabele. Ar fi bune gospodine dacă n'ar fi mână spartă. Bărbați sunt și ei vorbăreți, lăudăroși. Chibzuiesc însă bine când încep o treabă; de aceea nu le merge rău în viață.	1—8
Grijele plugarului în Sept. La câmp se continuă cu aratul și semăntul grâului. Acum se împrăștie gunoaele pe câmp. În livadă sa culeg merele. La vie începe cheful și veseliea culesului.	9—16
Zile Mari. La 28 urcarea pe tron a Re-gelui Ferdinand (1914). La 30 ziua nașterii M. S. ex-Regina Elisabeta Greciei.	17—23
Starea timpului. Între 1—6 cald. La 8—10 ploi mari însoțite de vânt. 10—16 timp răcoros. 16—28 vreme bună. 28—29 cer senin dar timp ră-coros. La 30 cade brumă.	24—30
Pentru radio încă este timp. Radio-telefonie e o plăcere cu o baterie bună cum este DURA	

OCTOMVRIE

31 de zile

Brumărel

Numele zilelor	Data	Calendarul Iulian indreptat	Calend. Gregor.
Miercuri	1	Apost. Anania	Remig.
Joi	2	M. Ciprian și Justin	Leodegar
Vineri	3	M. Dionisie	Candid
Sâmbătă	4	Păr. Ieroteiu	Francisc Ser.
Duminică	5	M. Haritina	Placid
Luni	6	Apost. Toma	Bruno
Măști	7	M. Sergie și Vach	Iustina
Miercuri	8	Cuv. Pelagia	Brigitta
Joi	9	Apost. Iacob a lui Alfeu	Dionisiu
Vineri	10	M. Evlampie	Francisc
Sâmbătă	11	Apost. Filip	Filomena
Duminică	12	M. Prov. și Tarah	Maximilian
Luni	13	M. Carp. și Papil	Coloman
Măști	14	(†) Cuv. Paraschiva	Calist
Miercuri	15	M. Luchian	Teresia
Joi	16	M. Longhin	Gallus
Vineri	17	Proor. Osie	Hedvig
Sâmbătă	18	Ap. și ev. Luca	Luca
Duminică	19	Proor. Ioil	Ferdinand
Luni	20	M. Artenie	Vendelin
Măști	21	Cuv. Ilarion	Ursula
Miercuri	22	Păr. Averchie	Cordula
Joi	23	Ap. Iacob fratele Domn.	Fortunat
Vineri	24	M. Areta	Rafail
Sâmbătă	25	M. Marchian	Crisant
Duminică	26	(†) Marele Muc. Dumitru	Dimitrie
Luni	27	M. Nistor	Sabina
Măști	28	M. Terentie	Simeon, Iuda
Miercuri	29	M. Anastasia	Narcis
Joi	30	M. Zinovie	Claudius
Vineri	31	Apost. Stahie	Wolfgang
Soarele răsare la 6.15 și apune 5.15			

Octombrie.

Zodia Scorpiei (♏).	Notițe
Aduce femeii avere la bani și cari nu știu că țină nici un secret. Schimbăcioase din fire, ajung rele și cu mare plăcere de ceartă. Bărbații sunt tare iuți la minte, mereu căutând să iscodească ceva. Trăesc puțin și spre bătrânețe ajung tăcuți moroconși și ursuzi.	1—8
Grijele plugarului în Oct. Se mai poate ara. Păpușoiul trebuie cărat acasă. În livadă se sădesc arbori și se sapă la rădăcină cei bătrâni. În grădina cu zarzavat se culege ce a mai rămas necules. Incepe vremea cititului: căutați fiecare să aveți la îndemână Voința Banatului.	9—16
Zile Mari. La 25 ziua nașterii M. R. Mihai I (1921). La 7 a murit Inaltul Regent Buzdugan (1929).	17—24
Starea timpului. Dela 1 până la 14 vremea se menține frumoasă cu vânturi ușoare și diminețile cu brumă. Între 14—16 cade ploaie. Bate un vânt rece între 17—25. Până la sfârșit timp din ce în ce mai rece.	25—31
Și Țăranul poate să umble noaptea pe stradă luminată ca și orașanul, dacă întrebuințează lămpile DURA	

NOEMVRIE

30 de zile

Brumar

Numele zilelor	Data	Calendarul Iulian îndreptat	Calend. Gregor.
Sâmbătă	1	Sf. Doft. Cosma și Damian	(†) Ziua T. Sf.
Duminică	2	Sf. M. Achindin ☿	Pomen. morț.
Luni	3	Sf. M. Achepsina	Silvia
Marți	4	Cuv. Păr. Ioanichie	Carol
Miercuri	5	Sf. Muc. Galaction	Emeric
Joi	6	Păr. Pavel Mărturisitorul	Leonard
Vineri	7	Sf. 32 Mucenici de Melitin	Engelbert
Sâmbătă	8	(†) Sf. Ar. Mihaîl și Gavr.	Gottfried
Duminică	9	Sf. M. Onisifor ☿	Teodor
Luni	10	Sf. Ap. Orast, Olimp. și Rod.	Andreiu
Marți	11	Sf. M. Mina, Vict. și Vicent.	Martin
Miercuri	12	Sf. Ion cel Milostiv	Emilia
Joi	13	† Sf. Ioan Gură de aur	Stanislau
Vineri	14	Sf. Ap. Filip	Serapion
Sâmbătă	15	Cuv. Păr. Gurie	Leopold
Duminică	16	† Sf. Ap. și evang. Matei ☿	Eduard
Luni	17	Sf. M. Grigore, Lazăr	Grigoriu
Marți	18	Sf. M. Platon	Otto
Miercuri	19	Proor. Audie	Elisabeta
Joi	20	P. Grigorie decapolitul	Felix
Vineri	21	(†) Intrarea în biserică	Intrar. în bis.
Sâmbătă	22	Sf. Ap. Filimon	Cecilia
Duminică	23	Sf. P. Grigor. și Amfiloh.	Clemente
Luni	24	Păr. Climent și Petru ☿	Ioan, Flora
Marți	25	Sf. M. Ecaterina	Ecaterina
Miercuri	26	Păr. Alipie	Conrad
Joi	27	M. Iacov Persul	Virgil
Vineri	28	Sf. M. Ștefan cel nou	Sosten
Sâmbătă	29	Sf. M. Paramon	Saturnus
Duminică	30	† Sf. Apostol Andrei	Andreiu
Soarele răsare la 7 și apune la 4.30			

Noemvrie.

Zodia Săgetătorului (♐). Aduce femeii religioase, dar cari nu prea se lasă purtate de nas. Sunt muncitoare și cu spor. Bărbații sunt și ei ageri și cu judecată sănătoasă dar dornici de aventuri.	Notițe 1—8
Grijele plugarului în Noemvrie. Se mai cară din când în când puțin gunoi pe câmp. În vie se continuă cu îngropatul. În grădina de zarzavat se așează frunze uscate peste straturile în care s'a pus usturoi, salată sau mărar. Nu uitați că în fiecare Duminică vine gazeta Voința Banatului.	9—16
Zile Mari. La 30 Aniversarea morții Mitropolitului Andrei baron de Șaguna. La 12 D-l Iuliu Maniu a luat guvernul (1929).	17—23
Starea timpului. La 6 cade zăpadă. Frig puternic, s'a lăsat peste tot. La 27 din nou zăpada și îngheț. La 29 frumos. Se observă că pământul e parțial înghețat ceea ce menține răceala.	24—30
Vânătorul are absolută nevoie de lampă electrică <i>DURA Timișoara</i>	

DECEMVRIE

31 de zile

Indrea

Numele zilelor	Data	Calendarul Iulian indreptat	Calend. Gregor.
Luni	1	Sf. Proor. Naum	Oscar
Marți	2	Proor. Avacum ☽	Aurelia
Miercuri	3	Proor. Sofronie	Francisc X.
Joi	4	M. Varvara	Barbara
Vineri	5	† Cuv. Sava cel Sfințit	Sava
Sâmbătă	6	†† Păr. Nicolae făcăt. de min.	Nicolau
Duminică	7	Păr. Ambrosie și Filofteia	Ambrosiu
Luni	8	Cuv. Patapie Cezar ☽	(†) Zem. Mar.
Marți	9	† Zemislirea Sf. Ana	Leocadia
Miercuri	10	Sf. M. Mina	Iudit
Joi	11	Păr. Daniil Stâlplnicul	Damaschin
Vineri	12	† Păr. Spiridon făc. de min	Maxentius
Sâmbătă	13	M. Axentie și Eustratie	Lucia
Duminică	14	M. Tirs	Spiridon
Luni	15	M. Eleverie	Irineu
Marți	16	Proor. Agheu ☾	Adelaida
Miercuri	17	Proor. Daniil	Lazar
Joi	18	M. Sevastian	Grațian
Vineri	19	M. Bonifacie	Manasie
Sâmbătă	20	M. Ignație	Liberatus
Duminică	21	M. Iuliana	Toma
Luni	22	M. Anastasia	Dimitrie, Zeno
Marți	23	10 mucen. din Creta	Victoria
Miercuri	24	M. Eugenia ☽	Adam și Eva
Joi	25	†† Nașterea Domnului	(†) Naș. D. I. H.
Vineri	26	†† Soborul preacurat. Născ.	(†) M. Ștefan
Sâmbătă	27	†† Sf. Ap. și int. muc. Ștefan	Ioan evang.
Duminică	28	20 de mii de mucenici	Pruncii nev.
Luni	29	14 mii de prunci	Toma episc.
Marți	30	M. Anisia	David reg.
Miercuri	31	Cuv. Melania ☽	Silvestru
Soarele răsare la 7.35 și apune la 4.15			

Decembrie.

Zodia Capricornului (♑).	Notițe
Aduce femei chipeșe, cu ifose, umblând după găтели și petreceri. Au cusurul că sunt tare fudule deși nu vor să arate. Bărbații sunt vrednici și umblă după măririi. Cred că alții ca dâșii nu sunt pe lume.	1—8
Grijele plugarului în Decembrie. Trebue mare pază pomilor contra iepurilor. În casă e toată grija. Fiecare să îngrijească din vreme să-și cumpere calendarul nostru.	9—16
Zile Mari. La 1 Adunarea Națională dela Alba-Iulia unde s'a proclamat Unirea Ardealul și Banatului cu Patria-Mamă.	17—24
Starea timpului. 1—8 frig mare. 9—14 se mai înmoae. Un vânt călduți aduce în 19 puțină ploae amestecată cu zăpadă. Apoi până la sfârșitul lunii frig mare. În 20 ger uscat și cer senin.	25—31
Cel mai frumos nimerit și eftin cadou de Crăciun lampa de buzunar DURA	

D-l Dr. Iuliu Maniu președintele consiliului de miniștrii.

Pentru Calendarul anului 1931.

Către cetitorii noștri.

Este bună, credem, ideea de a face să participe, sau să colaboreze și cititorii unui calendar, la perfecționarea lui, prin observațiile ce au de făcut sau sfaturile ce au de dat. Redactorilor unui calendar, se poate să le scape din vedere unele lucruri, iar pe de altă parte, întodeauna trebuie ținut seamă de gustul și cerințele cititorilor. De aceea destinăm aceste două pagini albe cititorilor cari vor binevoi să-și noteze aci observațiile lor și tăindu-le să le trimită, în plic editurii calendarului. E de dorit ca notele să fie semnate de autorul lor dinpreună cu adresa exactă. Părerile cele bune vor fi premiate.

Să se tae această filă, și scrisă să se trimită la
adresa Calendarului până la 30 Maiu 1930.

Politice, Naționale

Zece ani în România-Mare

Priveliști politice și economice

de **P. Serbescu**

În luna Noembrie a anului 1919 alegerile făcute în o relativă libertate, au permis intrarea în parlamentul român pentru prima dată, a elementelor inspirate de un democratism sincer și adevărat. Din sânul și bazat pe acest parlament eșise guvernul prezidat de d-l Alex. Vaida-Voevod. O lovitură de stat, efect al unor istețe intrigi de culise, abil conduse de defunctul Ionel Brătianu, produce înlăturarea acestui guvern și dizolvarea parlamentului în 9 Martie 1919. Dela această dată moravurile partidului liberal, dibaci menținute 50 de ani în Vechiul Regat, s'au întins ca o plagă urâtă peste toate provinciile alipite.

În primăvara acestui an serbarăm cei 10 ani dela în-făptuirea României-Mari, și am trecut cu vederea peste jubileul amar al celor 10 ani de stăpânire liberală și liberaloidă. De fapt toate relele au derivat dintr'un lucru simplu: nesocotirea sistematică și persistentă a voinței, atât a marelor mase populare, cât și a păturei intelectuale. O politică rău înțeleasă a fostului „premier“ Vintilă Brătianu și anterior a lui Ionel Brătianu, a prilejuit cu fiecare zi mai mult, creiarea unei încordări de spirite și o situație de așteptare și nesiguranță. Fără să pomenesc de starea de asediu, cenzură sau curți marțiale, este destul să remarc urnele furate și falsificarea votului universal. Repercursiunile acestui sistem s'au văzut și se văd încă în deajuns în domeniul financiar și economic. Poate s'ar pă-

rea că afirm un nou sens. Însă, nu! Falsificarea voinței populare a atras după sine slăbirea aparentă a legăturilor dintre stat și populație pe deoparte și deslănțuirea unei furtuni de jafuri și delapidări pe de alta.

Excrocarea conștiințelor, năștea în sufletele mici, dorința de excrocare a... banului. Desigur lipsa de colaborare internațională în jurul exploatării bogățiilor țării noastre a contribuit într-o măsură și mai mare la stagnarea, ba chiar regresarea, economiei noastre naționale.

Dacă în comerțul obișnuit concurența e unul din factorii principali și stimulentele activ de producție cantitativă și calitativă, apoi în comerțul bancar această concurență își are de asemenea un rol important. Ori, noi în ultimii 10 ani n'am avut o concurență a capitalului. Toți banii din țară erau direct sau indirect mânuiți de Banca Românească și celelalte bănci liberale și liberaloide. Desigur dacă ar fi fost o cantitate cel puțin suficientă de numerar, criza nu și-ar fi arătat prea mult colții. Însă capitalul ru-lant național era prea mic și pe deasupra și fără concurență. Aceste două fapte au dus la scumpirea excesivă a banului. Pentru un împrumut de 10.000 lei trebuie plătit dobândă cel puțin 3000 lei la un an. E natural că scumpirea banului a atras după sine însăși scumpirea vieții și chiar stagnarea agriculturii.

Prin încheierea împrumutului extern și votarea noilor legiuri economice, cari asigură capitalului strein deplina egalitate cu a celui național, se arată la orizont zorile unei refaceri repezi și unei înfloriri continue în bogata noastră țară. E drept că situația financiară a statului e cât se poate de grea, însă înțelepciunea guvernului actual prezidat de d-l Iuliu Maniu, asistat de d-l Ion Mihalache, etc., e o cheazășie că se va îmbunătăți cât mai curând.

* * *

Serbările Unirei au decurs într-o măreție și splendoare neașteptată, producând tuturor celor ce au participat o puternică impresie. Importanța acestor serbări stă în faptul marei risipe de entuziasm ce s'a făcut. Și aici e locul să remarc herculianele străduinți ale d-lui Ministru Sever Bocu, care a fost organizatorul tuturor festivităților,

reușind să restrângă cheltuelile — inerente manifestărilor de ori ce fel — la absolut minimul. Cu serbările încoronării din 1921 s'a cheltuit de către guvernul liberal de atunci de 5 ori mai mult decât cu actualele serbări. Prezența românilor americani în țară în momentele acestea de unanim entuziasm a fost continuu prilej de manifestație, înduioșare și bucurie.

* * *

Raporturile dintre partidele politice ajunseseră în ultimul timp la maximum de încordare.

Odată cu venirea la cârmă a partidului Național-Țărănesc situația s'a limpezit. Partidul liberal încearcă o reorganizare a cadrelor continuând a acorda un sprijin efemer grupării generalului Averescu. Social-democrații sunt frumos reprezentați în parlament ca rezultat al cartelului ce au avut în alegerile trecute cu guvernul. — Comuniștii exceptând câteva cazuri izolate — sunt ca și inexistenți.

Singurile Minoritățile etnice cari reprezentând, circa un milion și jumătate de suflete sunt singurele cari pot conta oarecum în politica țării. Dar minoritatea germană e complet satisfăcută de a trăi în cadrul statului și ține legături strânse cu actualii guvernanți. Cea maghiară — vorbesc de conducători — se agită fără rost și metodă, sub inspirațiile Budapestei, lăsând însă impresia în fapt și fond că nu reprezintă nici un fel de pericol.

* * *

Așa cum întrevădem azi situația din România, putem pune cele mai bune speranțe în viitor. Imensitatea resurselor naturale (nu lipsește nici o materie brută industrială) puse în valoare prin o înțeleaptă colaborare a capitalului strein și național, pot face în cel mai scurt timp din acest colț al Europei, o țară intens înfloritoare.

D-l Sever Bocu

Notări fugare

de: **Pompliu Serbescu.**

Pomenesc cu sfială numele celui mai mare maestru al meu. Pripășit de soartă pe meleagurile acestui mândru Banat mi-a fost dat să-mi fac ucenicia gazetărească sub privirile celui mai talentat ziarist bănățean. Dl. Sever Bocu mi-a fost îndrumător permanent. Imi vin adesea în minte amintirile, desigur nu prea îndepărtate, când în camera redacției gazetei „Voința Banatului” ticluiram cu migală, atenție și încordare articole politice și naționale, făcând adevărată echilibristică spre a scăpa opreliștei unor cenzori semidocți.

Prin Februarie 1928 dl. Sever Bocu scria documentatul articol „A crea, a înfăptui!” Eu urmăream pana sorbind unul după altul cuvintele ce se turnau în fraze tari și surprinzător încheiate una de alta.

Articolul era aproape gata, atingea patru coloane din gazeta noastră, dar vibra într'un tempo cald, însuflețit și maestros, că nu i-se observa absolut de de loc lungimea. Trebuia însă corolarul, fraza de încheiere: „Forța noastră stă în poporul nostru. Forța imensă, ce zace latentă și care nu așteaptă decât să fie chemată la viață. Cei ce nu știu nici atâta lucru, pot fi cel mult niște”

Și aici scapă cuvântul. Il căutam împreună câteva minute, dar zadarnic! Un lăpsus dublu înlătura din conștiința fiecăruia termenul cu care se definește vânătorii de contrabandă. În acelaș moment însă iau telefonul și chem „cenzorul”:

— Prefectura?

— Da! Aici biuroul cenzurei, — mi se răspunde

— Aici soc. de vânătoare „Antiliberalul”, fii bun te rog și spunem cum se cheamă cei ce vânează de contrabandă pasagiile fundamentale dintr'un articol! — Domnule nu-ți bate joc! *Braconerii* telefonului pot fi aflați mai ușor ca acei ai terenurilor de vânat!

Am închis telefonul! Cuvântul mi-l spusese onoratul semidocț fără să vrea.

Il împărtășii maestrului și fraza continuă în acelaș ritm vioiu: ... „pot fi cel mult niște braconieri în politica noastră. Nu lipsa de virilitate a d-lui X., nici frazele oneticoase ale d-lui Y., pot crea

D-l Sever Bocu, deputat, cel dintâi ministru al Banatului.

ceva. *Ci verbul viguros, limpede, viril, care cade pe un pământ primitiv pe care-l fecundează.*"

Articolul era terminat. Seara dl Bocu a plecat la Craiova unde se ținea a II-a adunare organizată în vederea luptei de răsturnare de partidul Național-Tărănesc.

A doua zi după amiază primesc o telegramă cu următorul cuprins:

„Intercaleză între cuvintele frazei ultime limpede — viril adiectivele: cinstit și sincer."

Sever Bocu.

După plecarea ideile și cuvintele din articolul scris, preocupase intens pe gazetarul sensibil. Și recapitulându-și cuvânt cu cuvânt cele scrise, conchisese că lipsesc două cuvinte. Nu și-a er-tat scăparea din vedere și, telegrafic, face complectarea. Scrisul de mântuială, atât de frecvent în presa noastră, îi repugnă totdeauna marelui maestru. Un cuvânt scris la dânsul trebuie să fie izvorât dintr-o sinceră convingere. Și cuvintele nu sunt risipite fără cumpăneală. Unul scrie și câteva mii citesc: important fiind faptul, că aceștia din urmă se și influențează. Presa trebuie să la fie pătrunsă de o adâncă moralitate. Simțul măsurii — după talent — e calitatea cea mai de seamă a unui gazetar, spunea dl. Bocu în nenumărate ocazii.

Spirit de mare calibru cu resurse sufletești inepuizabile dl. Sever Bocu a imprimat luptelor politice din ultimii zece ani o importantă notă personală. Numai în momentele de mare depri-mare apărea schimbat, dar nu potrivindu-se celorlalți, ci revăr-sând o dublă cantitate de entuziasm și energie.

Era în vară anului 1927 când, după ce guvernul Stirbey pri-mise lovitura liberală, falsificarea alegerilor reușise din nou pe deplin. În țară se observa o adevărată moleșmie. De odată în gazeta noastră apare un articol: „O Mare adunare în Alba-Iulia". Dl. Sever Bocu se găsea în elementul său. Aparenta deprimarea generală îl sureșcita. O bombă pentru guvernul de atunci a fost articolul dl-ului Bocu reprodus și comentat de aproape întreaga presă mondială.

Prevederile sale s'au îndeplinit. Transformat, după căderea guvernului liberal, în cel dintâi ministru al Banatului, a activat in-tens ca organizator al serbărilor Unirei și a luat inițiative fru-moase în legătură problemele culturale ale provinciei noastre.

Inaltul Regent George Buzdugan

† Inaltul Regent Gheorghe Buzdugan.

În ziua de 7 Octombrie 1929 ora 7 dimineața, Înaltul Regent George Buzdugan, după o scurtă dar grea suferință, a trecut în lumea celor drepti lăsând în urmă un nume cinstit, drept și mare și o țară întreagă îndoliată.

Prin mintea-i luminată, cuvântu-i măsurat și todeauna drept; prin fapta-i hotărâtă, izvorată todeauna din intenția de a face numai bine, Înaltul Regent George Buzdugan a fost unul dintre cei mai tari stâlpi ai țării noastre.

Apostol al dreptății, a fost todeauna sfătuitor înțelept al celor ce l-au întrebat.

Țara a îmbrăcat doliul sincer. Lacrămile au izvorât din ochii tuturor.

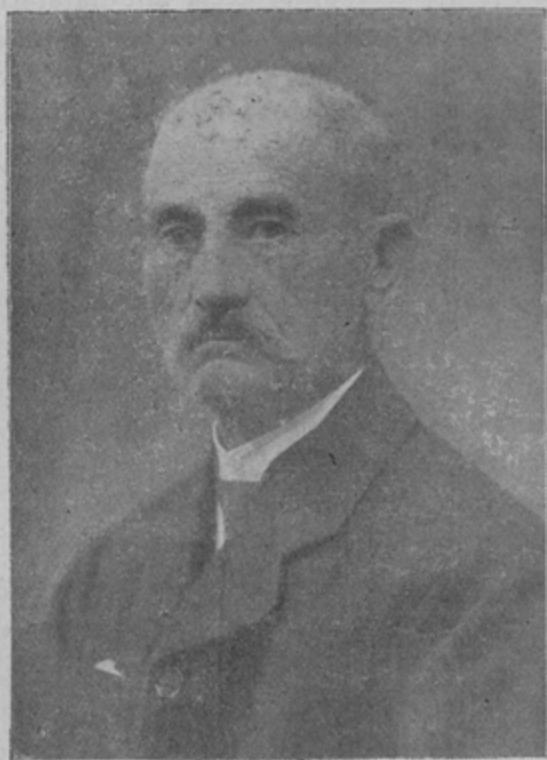
În George Buzdugan nu am plâns nici pe iubitorul de țară, nici pe iubitorul de popor, ci am plâns pe omul iubitor până la fanatism al dreptății înalte și vejnice: căci țara și poporul le iubim cu toții, însă pentru ca să iubești **dreptatea** și să fii apărătorul ei neclintit și permanent, îți trebuie un caracter tare și nezdruccinat.

Înaltul Regent, George Buzdugan, a fost unul dintre cele mai tari caractere ale generației lui. Istoria va vorbi la timp despre contribuția adusă de el la îndrumarea acestor țări pe drumul democrației adevărate și al unui real progres.

Banatul, alături de întreaga Țară Românească și alături de românimea de pretutindeni, a plâns și plânge încă din inimă pe marele om al legii, trecut în rândul celor aleși.

P. Serbescu

Mecenatele Emanuil Ungurianu

Mecenatele Emanuil Ungurianu, fost membru de onoare al partidului nostru, fondator al mai multor instituții economice și sociale din Banat.

In ziua Bunei Vestiri a anului trecut, la orele 3 d. a., a închis ochii pentru totdeauna, Emanuil Ungurianu, acela care prin munca, priceperea și strictețea sa, a fost un model înălțător de virtute și patriotism pe aceste meleaguri.

Emanuil Ungurianu, mecenate bănăţean alături de Mocioneşti, Brediceni, Branişte etc., în întreaga sa viaţă, a desfăşurat o activitate asiduă pe toate terenurile cari privesc viaţa poporului român din Banat. În toate acţiunile mari, de interes general românesc sau particular bănăţenesc, numele lui se găseşte în primele rânduri.

Care român din părţile acestea, nu ştie ce a însemnat pentru neamul nostru, omul acela mic la statură, blând la vorbă şi chip, dar aprig în lupta de luminare, apărare şi întărire a fraţilor atât de scumpi lui?

L-au plâns şi-l plâng încă toţi acei cari simt româneşte în acest colţ de ţară.

Organizaţia partidului nostru din Timiş-Torontal, a pierdut pe cel mai venerat membru al său, singurul care fusese declarat membru de onoare; iar ziarul nostru pe cel mai distins dirigitor şi colaborator. Banatul a pierdut un fiu, căci Ungurianu s'a născut în com. Sat-Chinez din jud. Timiş-Torontal; biserica ortodoxă însă este aceia care a pierdut pe cel mai vajnic apărător şi susţinător al său.

L-am plâns cu inimile zdrobite de durere, dar am avut satisfacţia că cel puţin ultimii ani ai vieţii, i-au fost de mulţumire, văzându-şi o bună parte din visuri împlinite.

În razele soarelui de primăvară, a fost condus, la lăcaşul de veci, de toţi acei cari au simţit la fel cu el şi de toţi acei cari l-au venerat şi respectat în viaţă.

În faţa destinului, puterile noastre omeneşti sunt prea mici, dar supunându-ne acestui destin, ridicăm rugăminţi fierbinţi către Dumnezeu să ne călăuzească paşii nouă celor ce trăim aici, pe aceleaşi drumuri netede şi pline de realizări, cum l-a călăuzit pe Emanuil Ungurianu.

P. Serbescu

Cetatea de granit.

de **G. Mihăilescu-Timiș.**

*Te-am mai cântat la 6 Mai
În haina ta de sărbătoare
Iar azi, Cetate-a lui Mihai
Îți cânt bătrâna ta splendoare.*

**Mihaiu Viteazul, primul domnitor al Munteniei, Moldovei și
Ardealului (1600).**

*De sus din munți doinesc cimpoae și versul curge cristalin
Sunt doine dragi de înfrățire, povestea crudului destin*

Din falnicii Carpați tresar sub bolta cerului senin
Isvoare care șopofesc în farmecul de lună plin
Acolo 'n codrii de stejar s'aștern pe verdele de Mai
In zale grele de argint însoșitorii lui Mihai
In colț de umbră stă retras privind înspre Apus
Viteazul domn cerând pios, nădejdea cea de sus
Și 'n zorii zilei se pornesc să sune trâmbișii
Iar oastea umedă de rouă 'și cadencează pașii....
Și 'n saltul mândru de erou, în ropot surd de cai
Mergând în frunte fresărind e vajnicul Mihai.
S'aud de-odată pocnituri și vâjâie bombarda
Mihai își strânge curajos în mâna stângă barda
— Vin blestemații, vin barbarii, urmașii lui Atila
E strigătul de 'ncurajare ce nu cunoaște mila.

A fost o luptă ca 'n povești cu șerpii veninoși
A fost o luptă cum n'a fost din moșii de strămoși...
In ziua următoare apoi intra cu mare alai
In Alba Iulia străbună 'nvingător Mihai.
Cetatea sfintelor morminte părea argint sub soare
Vestmântul ei, era vestmânt nins alb de sărbătoare
Aci Mihai a poposit și 'n clipa de 'nălțare
Făgădui lui Dumnezeu lăcaș de închinare.
Și sărutând pământul sfânt al Cetățuei gazde
A' tras cu plugul împrejur trei șiruri mari de brazde
Iar trâmbișii au sunat, din vale până 'n deal,
Vestind în lume că Mihai domnea peste Ardeal.
Și 'n Alba reședința, el a purces s'o mute
In anul una mie trecut cu șase sute.

De-atunci Cetate sfântă ai fost simbol în cale
Nădejdea unui neam în clipele de jale.
Te-au răsfățat copiii în sbuciumul de cor
Și proslăvit străbunii în cântecele lor.
In secolii de ură ai nației maghiare
Ai fost bătută 'n cue și lănșuită 'n fiare
Și lacrimile tale ca picături de ceară
Se strecurau în taină din zori și până 'n seară.
La sânul tău urmașii din vișa lui Traian
Cătau spre răzbunare 'n fiecare an.

Intr'un apus de soare când se 'mplini sorocul
Porniră frații crucii să-și caute norocul
Și tu te-ai rupt din lanțuri find roșie sub soare
De focul răzbunării părai în sărbătoare.
Izbânda fu prea mică și libertatea vis
Iar neamul lui Traian în temniță închis

† M. S. Regele Ferdinand I. al României.

Și ca martiri de frunte purtând pe ei mintean
Au fost Crișan și Cloșca, având drept căpitan
Pe-un voinicel din munte cu doina înfrăjit
Pe Horia martirul de roată schingiuit.
Și coborâtă 'n beznă, cetate agvilină,
Cătai în întuneric o dără de lumină
Și regele cel mare în anul de izbândă
Te-a scos pe vecinicie din cruda ta osândă

Și îmbrăcată 'n alb vestmânt de sărbătoare
Ca 'n ziua lui Mihai, purtând mărgăritare
Ai pus Cetate sfântă, cu strămoșească lege,
Coroana cea de aur pe fruntea unui rege
Și-ai trâmbițat în lume frumosul ideal
Unirea pe vecie cu frații din Ardeal.

Aceasta ți-e povestea de aur minunată
Poveste fără seamăn cum n'a mai fost vreodată
Ti-o cântă azi poezii cu versuri de lumină
Și te bârfesc vrăjmașii — o mână de neghină —
E oarbă ura lor și stearpă le mânia
Căci tu ai frânt într'âșii spumatică trufia,
Dar cerul e cu tine și românimea toată
Păzită ești de-un rege și de-o 'ncercată gloată
Venind din patru colțuri, Români din neam unit
Depuneți flori de aur în Alba de Granit.
Pe altarul rugăciunii — apoi în jurământ
Să vă legați în taină cu glia de pământ,
Căci brazda trasă astăzi de plugul românesc
E scorojită încă de sânge păgânesc.
Cei cari au vrut să fure din strămoșesc pământ
Le-am dăruit în schimb țărâna de mormânt.
Și vai de acela care în îndrăzneala lui
Va cuteză să rupă hotarul neamului!
Vom ști, ca'n vremi străbune, câmpia s'o păzim
Și 'n plaiurile noastre pe veci să stăpânim.
De teamă, nu ni-i teamă, c'avem și azi un Crai:
Domnește peste Tară AL DOILEA MIHAI.

10 ani dela Unire

Serbările de aniversare.

20 de Mai anul 1929. O zi de primăvară caldă cu răsărit de soare minunat începe să mijească 'n revărsat de zori.

Cerul albastrui își poartă legănat ultimii nourași fumurii și-i răsfăță încetișor în alintări senine de gonac.

Alba-Iulia 20 Maiu 1929; tribuna presei.

(Foto Serbescu)

Alba-Iulia, cetatea marilor nădejdi, își desenează cu aripi de cupole străbuna ei chemare și cu fâlfăitul ondulat al tricolorului Român vorbește drumeților ce viu:

„Pășiți cu 'nsesinare și pasul mai grăbit“.

„La marea sărbătoare a neamului unit“.

E glasul tainic al cetății. Mulțimea în strai de sărbătoare, purtând pe ea floarea minunată a costumului românesc își înteste pașii coborând voios spre Alba Marelui Mihai. Convoi în colonat de reprezentanți ai satelor se înșiră militărește înaintând cu pas măsurat spre Cetate. Ochii văd ce n'au văzut decând port în ei lumină. Țărani voinici din toate unghiurile Țării purtând pe

ei surtucul de paradă duc tricolorul Națiunei în sunetul cald de fanfară. Izbutesc să recunosc în câteva grupuri frumosul port al plugarilor din Banat.

În tact cadențat, fanfara din Mircovăț — căciulari sprinteni cu pasul măsurat — își face intrarea triumfală în Urbea nădejdiilor de neam. Fanfarele se îmulțesc, rând pe rând apar altele și mereu acelaș sunet de sărbătoare revarză bucuria peste inimile celor ce tresar. Lumea vine îmbucurată și convoiul îmbrăcat de sărbătoare pare nesfârșit. Fanfarele cântă triumfal și drumeții masrelui sobor își grăbesc pasul — căci din turla catedralei — Albaș

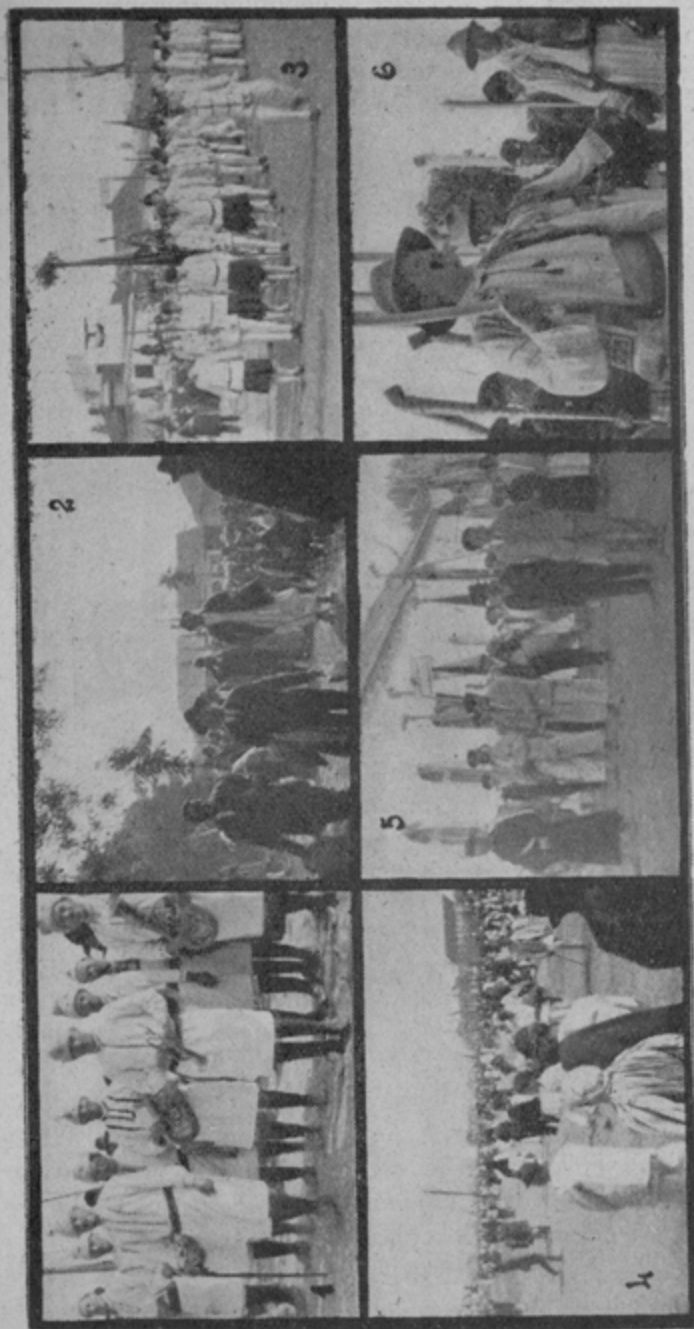
La Alba Iulia, în 20 Maiu 1929.

(Foto Serbescu)

Iulia, anunță cu glas înviorat de clopot, începutul marei bucurii. Suim spre catedrală și ne apropiem de câmpul Incoronării. Trișbuna Regală își răsfăță Pajura Crăiască simbolul neclintitei Statștornicii. În fața Catedralei pe tot întinsul platoului o masă imenșă de capete și — deasupra ei — șiruri întregi de drapele își fâlșfăiau tricolorul Român în legănat ușor de măreață zi de sărbăștoare.

Muzica intonează „Imnul Regal“. În trăsura familiei domniștoare M. S. Regele Mihai I aproape ca un drăgălaș crâșor din poveștile de aur ale trecutului strămoșesc.

Sute de mii de cetățeni salută cu glas de urale pe micușul Sușveran.

Instantanțanee dela serbările unirii din Alba-Iulia la 20 Maiu 1929.
 (Foto Ionel Dampescu)

1. Fanfara din com. Mircovăț (Banat). 2. Bănăteni în drum spre locul serbărilor. 3. Soc. „Șoimii României” din Sănnicolaul-Mare. 4. Vedere parțială a adunării. 5. Delegații românilor din Cehoslovacia. 6. Așa au fost odinioară buciumașii în oastea lui Avram Iancu.

În catedrala Unirii se oficiază slujba de comemorare. Sărbătorim zece ani dela Marea Unire a poporului românesc! Alba-Iulia este tixistă de suflete senine. În catedrală se face slujbă, iar capetele se descopăr în semn de pioasă închinare pentru eroii jertfile pe câmpul de sânge al marelui războiu — ofranda păcii, prinosul Neamului Integrit.

Apoi marea bucurie începe. Poporul înconjoară tribuna regală — se respiră grăbit — muzicile cântă — mulțimea tresare și pretutindenți același elan același veselie. Prin fața M. Sale Regelui Mihai defilează cortegiul istoric cu trâmbițașii marelui Traian, cu martiri și eroii Neamului. Buciumașii înălțătorului Avram Iancu, amintesc pagini înduioșătoare de glorie și amărăciune din isto-

Alba-Iulia 20 Maiu 1929.

ria poporului care a știut să înfrângă și vitregia forții peste care a trecut și necazul vremurilor de prigoană. Cu frunți ridicate — în senin — pășesc în paradă cu suflet duios de 'nfrățire — Românii ce-au dus peste hotarul de țară — credințe de neam și iubirea pământului scump părăsit.

În fața tribunii regale tresaltă în inimi simțirea. Sunt frații noștri pribegi, Români veniți din America s'aducă alături de frații din țară entuziasmul și lacrima lor de bucurie. Pășesc maiestos și privirile lor revarsă strigătul imnurilor de urale, iar ochii lor înecă lacrima îndepărtatului prinos.

O, voi Români din America — inimi calde cu dorul zbuciumat de dragul patriei străbune — câte lacrimi ne-ați smuls și câtă bucurie ați presărat pe frunțile celor cari v'au privit!

Fanfara din comuna Mircovăț jud. Caraș.

Un fior îmi străbate inima înduioşându-mă şi înflăcăându-mă totodată! Anul trecut la 6 Maiu pieptul îmi era apăsător de durere: vedeam atunci sute de mii de oameni adunaţi din lung şi latul ţării înfruntând piedici şi greutăţi spre a-şi cere dreptul la viaţă şi spre a face zid puternic în jurul frunţilor partidului nostru.

Anul acesta însă entuziasmul marelor mase de oameni este înfăşurat în decorul oficial, splendoarea fiind însuţită.

Cine n'a văzut niciodată sute de mii de ţărani în pitoreştile lor costume, adunaţi la un loc într'un gând şi o simţire, nu-şi poate da seama de ceea ce a fost la Alba-Iulia în 20 Maiu. Sute de culori se îmbinau una de alta, combinându-se strălucit de frumos: mii de drapele fâlfâiau în bătaia soarelui formând o imensă pădure multicoloră; şi pe deasupra tuturor văzduhul clar al unei frumoase zile de Maiu era sfârticat de entuziaiste urale şi strigăte de bucurie.

Dacă s'ar fi adunat toţi mucenicii neamului nostru din toate veacurile şi ar fi asistat la împlinirea visului lor sfânt, bucuria lor n'ar fi fost mai impunătoare, mai demnă şi mai fără margini manifestată, decum a fost cea a sutelor de mii de participanţi la serbările de anul trecut.

Unitatea perfectă de sentimente între cei de faţă, dela micuţul Rege şi până la umilul copil adus de părinţi dintr'un îndepărtat sat de munte, a dovedit tuturor tăria neamului şi statului nostru.

Uniţi cu toţii dela mic până la mare „în cuget şi'n simţiri“, am dovedit cu prisosinţă dreptul sfânt ce avem de a trăi ca popor şi stat de sine stătător.

La 20 Maiu 1929 s'a jucat cu entuziasm pentru prima oară Hora Unirii sfinte de către toţi fiii României-Mari.

Literatură populară

Safira cântă . . .

(Tânguirea femeii care și-a părăsit bărbatul înșelându-l)

din Lazar I.

Dreptatea și pacea se sărută
în casa tatălui meu, și eu sunt
izgonită dintr'însa!

Asemenea pruncului luat de
la lapte este inima mea, căci nu
mă îngăduie tatăl meu în încă-
perile lui, trăese într'o cămară
lăturalnică, nu mă îngăduie la
masa lui și nu-mi spune un
cuvânt.

Ochii mamei mele sunt pu-
rura tristi și înlăcrimați, din
cauza mea, și dacă mă sărută,
pe furiș, când dorm, mă sărută!

Mă disprețuește sora mea: da-
că strig: Rispa! — nu-mi răs-
punde. Nici Moaka nu-mi vor-
bește! Și dacă răspund, numai
batjocură răspund. Dacă mi-e
foame, nu pot spune: aș mânca;
și dacă mi-e sete nu pot spune:
ași bea; mănânc cenușa ca pâi-
nea cea bună, o! vai mie săr-
mana!

Fața mea e întinată de plâns,
deschiși sunt ochii mei ziua și
noaptea, foc am în oase, necon-

tenit mă biciue învinuirea, o!
pentru ce am meșteșugit min-
ciuna în inima mea?!

Piciorul mi-s'a abătut din ca-
lea credinței, iubirea mea s'a
prosternat în fața iubirei altui
bărbat. Retrasum'am într'un
colț și m'am rușinat, că m'am
încrezut celui rău, nu celui bun!
Urlă în mine durerea, ca un căi-
ne rătăcitor prin sat, căci m'a
înșelat și acela care m'a ispitit
la iubire și m'a necinstit...

Râuri se scurg din ochii mei
și din ochii mei plânsul nu mai
încetează, hodină nu am, căci
plin e sufletul de murdărie!

Ajuns-am de vorba lumei și
șovăesc ca orbul; datu-m'am
batjocurii și gata e inima mea
de moarte!

Aruncată sunt, ca puzderia u-
șoară de vântul pustiuului; chiar
de răd, inima mea e îndurerată.
De vie am înfrat în mormânt!

Semănătorul seamănă să-
mânță și seceră spice, eu sea-

Câteva figuri din Partidul Național-Țărănesc.

D-l Alex. Vaida Voevod, ministrul
de interne.

D-l Virgil Madgearu ministrul
industriei și comerțului.

măn belșug de lacrimi; și nu
secer bucurie, căci zilele mele
sunt asemenea umbrelor stinse!

Că deși grâul se treeră, dar nu
este veșnic vânturat, nici picio-
rul calului nu-l calcă veșnic;
dar sufletul meu este neîncetat
vânturat de necazuri și chinul îl
calcă pururea!

Fericit omul căruia i-s'a er-
tat înșelăciunea și acela al că-
ruj păcat este ascuns.

Apele mării scad și scad ape-
le râurilor și seacă, dar izvorul
tecrărilor mele nu scade!

Pățimesc, sufer! Că și munte

le cel mai înalt s'ar surpa sub
astfel de povoară!

Adevărat zice proverbul, că
spini și pălămidă sunt în căile
celor răi. Cine își prețuește su-
fletul, departe stă de ele!

Tu, care ai făcut vânturile
vstitorii-tăi și servitor para-
de foc, și care stăpânești mă-
runtaele pământului și înălți-
mele munților: nu mă mai chi-
nui pe mine, neputincioasa!

Tu, care ai făcut luna și soa-
rele pentru arătarea timpului,
spune-mi, când va fi sfârșitul
suferințelor mele.

G. G. Mironescu, Ministrul de Externe.

D-l Dr. Ștefan Cicio-Pop,
președintele camerei deputaților

Către plugar . . .

de A. Cotruș

pe petecul de glie ce l'ai arat
și l'ai frământat
ca pe-un pietros aluat,
din leat în leat,
neîncetat, —

ești singurul stăpân și împărat!...
pe cei ce s'or abate cu gând rău
spre-acest pământ pe veci de veci al tău,
fie țănoși grofi, fie spurcați ciocoi,
prinde-i la jug. în loc de boi,
și, sub bici cu plesne de scântei
ară-ți moșia cu ei....

D-I General George Domășnianu,
primarul Municipiului Timișoara.

D-I Dr. Liviu Cigăreanu avocat,
prefectul județului Timiș-Torontal,

Ion, Popa și Grivei

de Vasile Militaru.

„Păcatele mărturisite, — pe jumătate sunt ertate“ . . .
E veche această zicătoare și-o cunoștea Ion ciobanul,
Care 'ntr'o zi s'a dus la popa, împins de ale lui păcate,
Să se mărturisească'n lege, că doar și-o găsi limanul:

— Părinte, sunt un păcătos, căci, indemnăt de 'ncor-
noratul,
Intr'una săvârșesc păcatul

D-l Dr. Ioan Pascu avocat, senator
al județului Timiș-Torontal.

D-l Dr. Coriolan Balta avocat,
senator al jud. Timiș-Torontal.

Și fur din ceia-ce stăpânul, cu 'ncredere pe seamă'mi
lasă,
In lunci, la stână sau acasă . . .

Cum ași putea să fac, părinte, în așa greș să nu mai cad
Și sufletul să-mi scap de iad? . . .

Dar la 'ntrebare pusă, popa l'a întrebat-la rându-i blând:
— Ioane, te-a lăsat vre-odată măcar, stăpânul tău
flămând? . . .

— Dac'ași răspunde „Da“, părinte,
Ar fi să fiu scrintit la minte . . .

D-l Dr. Coriolan Băran avocat,
deputat de Timiș-Torontal, membru
în consiliu județean, secretarul general
al organizației noastre județene.

Părintele Ioanichie Neagoe unul
dintre cei ce au luptat mult sub
vechiul regim pentru emanciparea
culturală și economică a țăranului
bănățean. Actualmente e unul din
stâlpii organizației noastre din
Timiș-Torontal și membru în consiliul
județean.

— Atunci întoarce-te la stână, Ioane, și 'ncepând de
mâine,
Trei zile 'n șir să nu dai hrană nici 'ntr'un chip la al
tău câine

Apoi în surla ta să-i lași
Pe seamă, trei sau patru cași,
Iar tu, cu turma să te pierzi
Pe plaiurile luncii și verzi
Și ceia ce vei înțelege apoi, voinicul meu cioban
Ț-io fi *Pierzare* sau *Liman*.

Nedumirit, cu bâta 'n mână,
S'a 'ntors Ion al meu la stână
Și după, ce trei zile 'n șir n'a dat nimica lui Grivei,

D-l Dr. Gheorghe Zărie avocat
deputat de Timiș-Torontal.

D-l Remus Agliceriu, senator al
județului Timiș-Torontal.

La ușa surlii, dintre cași,
A pus Ion pe cei mai grași,
La număr trei, —
Și pe Grivei lăsându-l surlii, s'a dus cu turma pe
imași . . .

— Ce rost o fi având orândul popii fără rost,
Ca, pe Grivei să-l țiiu, trei zile s'o ducă numai cu
într'un post

Apoi să-i dau pentru ospăț,
Trei cași, — la dulce să-l învăț?
Și barem nu-i lăsai și apă . . . Nesăbuit mai sunt la
fapte . . .

Dar, lasă, că 'n ciubăr, alături, găsește el, Grivei, și
lapte . . .

D-l Dr. Aurel Leucăția avocat în
București, deputat de Timiș-Torontal

D-l Dr. Augustin Bardoși avocat în
Timișoara, senator al județului Caraș.

Așa gândea Ion într'una, mânându-și turma dindărăt,
Pe lunca plină
De sulfină,
De cimbrisor și romănițe ce fluturilor dau înbăt . . .

Dar seara, când s'a 'ntors ciobanul, a'ncremenit cu
bâta 'n mână,
Că, lângă cași, trântit cu botul pe labe 'n vatra de
țărână
Grivei, flămând de atâtea zile, dar credincios în adevăr,
Nici se gândise, biet, să guste din caș sau lapte din
ciubăr . . .
Atunci a 'ngenunchiat pe iarbă Ion, cu turma lui
întreagă
Și s'a 'nchinat, înțelegând ce-a fost cu cale să înțeleagă.

D-l Dr. Cornel Lazăr, avocat în
Timișoara, administrator financiar al
jud. Timiș-Torontal.

D-l Dr. Alexandru Iancu avocat
deputat de Timiș-Torontal.

Cântecul plugarului

*Rămâi la plug ogoru-ți ară
Și-aduci folos la 'ntreaga țară :
Aduci folos săracului,
Bogatului, streinului
Și'ntregii lumi viețuitoare
Ce-o ține Dumnezeu sub soare.
Din țărna ta, din rodul ei
Atâtea nobile femei
Copiii și-i îndestulează
Și-atâția regi se 'ncoronează.
Și plugul tău de ar lipsi
Trufașii, oricât s'ar truși,
In pulbere-ar cădea sărmanii
Sus, dar plugarii, sus, țăranii !*

Cv. M.

D-l Dr. Sever Bugariu avocat Recaş,
senator al județului Timiș-Torontal.

D-l Profesor Nicolae Ilieșu din
Timișoara, deputat de Timiș-Torontal.

Dela Dole până-n Secu

de Remus Agliceriu.

I.

Viața locuitorilor din munți e foarte săracăcioasă. Și cu toate acestea e foarte frumoasă. E plină de poezie. Dela leagăn până la mormânt e întretesută de cântec, de descântec, de mânătură, de făcătură, de murmur de părae, de șușotit de tranze. Plânsul fluerului din marginea poenilor se amestecă cu echoul, cu răsunetul sburdalnic ce stă ascuns în deșimea pădurii, sau în vârful stâncilor.

O lume cu învățații ei neștiutori de carte, cu filozofi ce nu cunosc slova, cu colibioare pline de râs de copii și pline de povești care de care mai bizare, mai fantastice.

A o descrie toată, n'a încercat nimeni. E ca și cum ai voi a lega într'un buchet toate florile și floricelele ce cresc într'o vale, de împreună cu fluturii ce zboară de asupra lor, cuprinzând într'un mănunchiu valea, dealul, muntele. Cu copiii din livezi, cu meluşei de pe coaste, izvoarele cu apă cristalină, cântecul paserilor, zorile și amurgul, vulturii ce stăpânesc munții cu peatră seacă, razele de soare ce se reoglindează în picurii de rouă.

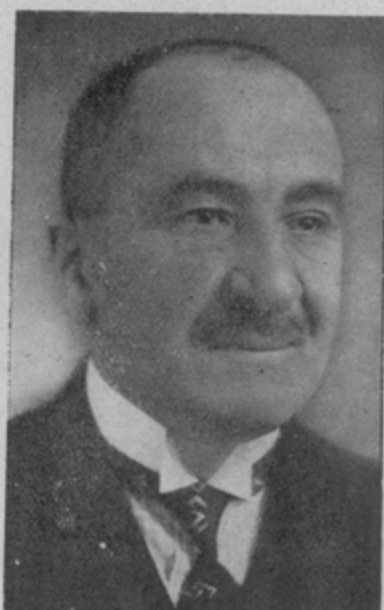
Ar fi o trudă zădarnică.

Căci mai e — afară de acestea — și lumea nevăzută...

Și această n'are hotare.

D-I Mișa Vasiescu, plugar, deputat al județului Timiș-Torontal.

D-I Dr. Titus Mălăi notar public în Timișoara.

Lângă para focului ce arde în vatra colibii povestește un băiețandru mai subțirel, mai sfios, că nu mai de mult, ci chiar alaltă seară, pe când umplea gălețuțe cu apă la izvor, a văzut lângă bradul trăznit, pe Mama pădurii, răzimată de stâncă, fluturându-și cătră el părul despletit...

Aproape în fiecare sat de munte aflăm câte un om în toată firea, care ne povestește că în noaptea cutare de vară s'a trezit din somn auzind curat cântecul Șoimănelor, cari treceau în sbor în căruța lor ușoară chiar pe deasupra casei lui. Se auzea respicat și scârțăitul roțelor, fiindcă osiile căruței erau neunse...

Norocul lui — cică — a fost că s'a trezit și a stat nemșcat. Altfel i-ar fi luat vлага din mână, sau din picior, ori Doamne ferește, din spinare ca să-și ungă cu ea osiile, sau să-și facă din ea șireglă, ori obadă la roată, ori vre-o spiță, ori măcar cui de cărâmbete, după cum li-e lipsă. Și ar fi rămas schilozit ca vai și amar de ell...

Și povestește câte un unchiaș:

„De mult, când eram eu june și mă trimisăse tata, fierțat, la munte să duc sare la boi, greșisem calea cătră Dealul Strâmbului și rătăcindu-mă am luat cărarea ce duce la Primez.

D-l dr. Dimitrie Chiroiu, decanul ~~la~~ D-l Iuliu Arsenovici, director general
camerei notarilor publici din Timișoara, la Sindicatului Timiș-Bega.
consilier județean.

Trecusem de Groapa Șteviei, unde cale de vre-o două ceasuri eram mereu cu ghiața în sân, că acuși-acuși dau față cu ursul care acolo e la el acasă.

Când să ies iară la luminiș din desimea brazilor, văd că cerul din partea de călă Retezatul e negru ca tăciunele.

Soarele se coborâse bine jos înspre Pustă și norii de călă el erau roșii de credeam că-s crunți.

De-odată începe a fulgera. Incepe un vânt. Norii încep a clocoli. Cerul durdue, munții vue, brazii se încovoae și froznesc. Credeam că e capetul lumii. Incepe a bate piatra. Nucile's nimică pe lângă mărimea sloilor de ghiață ce cădeau ca și când nu s'ar mai găta.

Retras lângă o stâncă, spre a afla un pic de adăpost, făcându-mi neconținut cruce, priveam cu groază în jurul meu, că oare nu cade pe mine vre-un morman de piatră. Norii se coborise până jos. Cerul părea îmbind cu pământul.

La lumina unui fulger, care aproape mă orbi văzui curat Bălaurul sburând pe deasupra muntelui și trecând fluțurând din coadă spre munții de dincolo de Primez.

D-l Dr. Iosif Körner avocat, director
la Baroul avocaților Timișoara.

D-l Dr. Pavel Nicolaevici avocat
în Timișoara.

Începu apoi o ploaie liniștită și eu tremurând de frig și ud până la os, scoasei din traistă mălaiul ce credeai că-i mă-măligă, așa se muiașe și începui a mă bate cu foamea și cu frigul.

Mâncam eu ca un voinic, dar dinții î-mi clănțăneau de î-mi mușcam mereu limba.

Când s'a răzbunat un pic și s'a ridicat negura, văzui focul dela stâna din Dealul Ursului și o luai spre el în noapte neagră, prin rugi, prin spini, prin hortopine, prin cleanțuri, prin crengi și prin bugeac.

Păcurarii î-și făcură cruce când mă văzură sosind la ei, în albit de ziuă, mai mult mort decât viu. Hainele de pe mine, bune de dat celor ce strigă: Dârze și cojoace rupte!...

Când mi-a făcut Părintele slujbă, — căci m'am bolnăvit rău din pățania aceasta — a zis că mi-s'au aprins plămânile de frig și umezeală, eu însă știam că Bălaurul poartă toată vina.

Învățații însă nu o prea cred aceasta...

Și ar fi o mare vătămare de onoare a-i zice unchiașului ori măcar băețandrului că nu e drept ceiașe spune; că nu a fost Mama pădurii, ci o creangă ruptă, legănată de vânt:

D-I Dr. Ioan C. Subțire avocat din
Timișoara, președintele organizației
„Chemare Banatului”, membru în
consiliul județean.

D-I Dr. Gheorghe Crăciun medic,
membru în consiliul comunal al
orașului Timișoara.

că nu au fost Șoimanele, ci scârțăitul unui corn din coperișul de șindilă a căsuței, un zuzuit, sau țiuit de ureche, o rosătură de cariu; că nu a fost Bălaurul, ci o dără de negură diformă, luminată de un fulger, un petec de nor fantastic, mânat de vijelie.

Toată lumea ascultă mai cu drag poveștile acestea pline de farmec decât învățătura seacă a cutăreiva „negrețe”.

Și le povestesc și altora chiar și aceia cari nu le cred.

Lumină din lumină. Lumina lumii lor!..

Cei ce au cunoscut lumea aceasta, nu pot să n'o îndrăgească.

Cei ce s'au născut și au trăit în ea nu o pot uita. Sufletul lor rămâne legat de dânsa, dela leagăn până la mormânt.

Mânași de mâna sorții în lumea mare, în altă lume, în alle împrejurări de viață, în alt traiu, — une-ori în locuri depărtate, în postluri, ori slujbe înalte —, mereu li-se întoarce gândul la prielinii din copilărie, la florile și fluturii „de acasă”, la viața ce se scurge monotonă și toluș atât de împetrită și variată între niște dealuri, niște coline, niște

D-I Colonel I. R. Amos Pop,
Director al Cinematografelor Comu-
nale Timișoara.

D-I Dr. Octavian Crășmariu avocat
în Timișoara.

vârfuri de munți, unde trăesc oameni, dintre cari unii, o viață întreagă o petrec în jurul unei căsuțe, sau a unei colibioare. Fără a părăsi hotarul satului, fără a ști ceva din ceea ce se petrece în lumea mare, ba une-ori fără a avea o cât de palidă cunoștință despre existența ei. În cazul cel mai bun hotarele acestei lumi, la mulți dintrânșii, se contopesc cu hotarele lumii din povești.

Despre eschimoși se zice că nu știu număra mai mult decât până acolo, câte degete au la mâni și la picioare. Ce e peste numărul acesta se numește: mult, sau foarte mult.

Tot așa, în multe colibioare din munți, până în anii nu de mult trecuți, lumea cam astfel era închipuită:

Dincolo de hotarul satului în sus și în jos, vre-o șapte-opt sate. De ambele părți câte un oraș cu negustori, maeștri, și domnii cari fac legile și judecă.

Urmează apoi alte sate și alte orașe, ale căror nume nime nu le știe afară de cei ce au slujit la împăratul, sau câte un năpăstuit care pentru o sfadă cu băta, ori cu coasa, sau cu toporul, — sfadă isprăvită cu moarte de om — a fost dus la închisoare la Gherla, la Vaj sau la Ilova.

D-l Dr. Tiberiu Gruescu avocat în
Ciacova jud. Timiș-Torontal.

D-l Dr. Nicolae Capetianu din
Timișoara, vice-președintele al org.
„Chemarea Banatului“.

Satele și orașele acestea locuite de multe feliuri de popoare, de multe limbi și multe legi, stau sub stăpânirea împăratului dela Viena, sau dela Beci, cum îi zic unii.

Dincolo de împărăția lui, care e stăpânită de mare armadie, mai este Țara Praisului, Țara Tălianului, Țara Franzului, a Muscalului puternic și a Angliușului iscusit

Departe către răsărit de soare e Tara Turcului, despre care călugării ce vin în cerșit de către Ierusalim povestesc că țin în robie multe popoare: sârbi, bulgari, greci, armeni și români.

Dincolo de acestea e mărghinea pământului. Vin mărire cu ceață, de unde pleacă ploile, rele și vijelia.

Tot deacolo, de undeva departe, vin boalele: ciuma, colera, bubele (vărsatul).

Sunt pedeapsa Domnului când se prea înmulțesc păcatele oamenilor și când nu mai prinde boala trimeasă în vite, ori prăpădul trimis asupra hotarului sub forma de potop, sau de secetă...

Tot dela mări vin cântecele. Fete frumoase, jumătate om, jumătate pește, cântă seara la luna în apropierea țărmurilor mării.

D-l Profesor Silviu Bejan din
Timișoara.

D-l Ștefan Lampel Bacova, fost
senator de Timiș-Torontal, membru în
consiliul județean.

Dela ele le învață pescarii și dela ei țiganii, cari apoi le împrăștie în lumea largă la toate popoarele. Laută vorbește în toate limbile, fluerul numai românește și totuși par'că limba lui e mai aproape de D-zeu...

Iată un grăunte din lumea sufletului lor lipsită de lumina slovi, din cunoștințele lor câștigate din moș în nepot! Tata rar are vreme de povestit. Pe el îl ține în jug greul vieții. Învățătura o dă bunicul, sau tatamoș, adese-ori strămoșul. Căci în munți, oamenii au viață lungă. Și traiul cumpătat le ține întreagă până la vârsta cea mai înaintată și mintea și modul de a judeca și mersul firului vieții.

Mulți dinfră ei, deși necunoscători de slovă, sunt adevărați filozofi.

II.

Șărgile așezaseră oamenii în rând. Străjămeșterul mai dă o ochiadă asupra lor. Apoi când e la vre-o douăzeci de pași ofițerul ce vine cu pas grăbit zdrângănindu-și sabia de călcăiul cizmei, strigă cât îl ia gura:

— Haptac!

Toți înțepenesc pe un moment ca și când ar fi devenit steni de piatră.

Sf. S. Preot Pavel Ardeleanu din
Timișoara-Mehala.

D-l Preot Bichicean din com. Nerău,
jud. Timiș-Torontal.

Străjămeșterul face trei pași nainte. Salută și dă raportul.

Locotenentul Branislau Sedlacek privește aspru în ochii întepeniților. Pășește cam răscrăcărat pe dinaintea lor dela aripa dreaptă spre stânga. Examinează în treacăt rând pe rând ținuta și îmbrăcămintea. Totul însă numai așa de formă, fiindcă așa e obiceiul.

Ajuns la capetul aripii stângi, mulțumit comandază:

— Ruht!

Fetele soldaților se luinează. Rândurile se moaie. Și pe deasupra lor plutește în aer un sușolit de celină de brad. E șoptitul lin — aproape fără voce — ce se aude în rândurile tuturor soldaților în decursul unei pauze scurte ținută în prezența unui ofițer.

Astăzi însă șoptitul acesta pare că e mai tare. Și locotenentul Branislau Sedlacek, de altcum om aspru în serviciu, pare că e și mai bun și mai blând, decât cum îi era firea. Căci nu era om rău „dl. Oberlăinant Sedlacek“. Și mai presus de toate era om drept. Nu năpăstuia, nu persecuta pe nime. Și învățase binișor românește, așa că toți soldații îl pricepeau când le vorbea.

D-l Protopop Petru Munteanu din
com. Parța jud. Timiș-Torontal.

D-l profesor Ioanichie Perian din
Timișoara.

Își scoate tabachera de argint din buzunarul bluzei și sucindu-și încet o țigare, o aprinde. Apoi răsucindu-și mus-teața bălană-gălbuie, zimbînd rostește:

— Slobod duhănit lung.

Șușotitul brazilor de lângă căsarmă devine mai îndesat și se îngână cu șoaptele voinicilor, toți holtei tomnatici, cari rînd pe rînd încep a-și scotoci buzunarele, scotînd din ele mici pipe de lut, lungi zăscăie de tutun, unse și mînjite.

Cu pipa goală în dinți desleagă grăbiți chesurile legate cu cîte o cureluță. Apoi ținînd pipa în stînga, unind la olaltă degetele drepte cu cari își fac creștinii cruce, iau de două-trei ori din micile săculețe cîte un smoc de frunze de buruiana Dracului, tăiate mărunțel. Își umplu pipele. Le iau iară în dinți și scot din buznare amnarele, iasca și cremenea.

Pun iasca pe bucăjica de peatră roșcovană, ținută între cele dintîi două degete dela stînga. Urmează apoi două-trei lovituri de amnar. Și schinteile ce sar din cremene aprind iasca. În minulul următor dela aripa dreaptă pînă jos la aripa stîngă, fără comanda ofițerului, a strajameșterului, sau ale gradafilor, ale șărgilor, buzele tuturorora repetă mereu:

Pâc! Pâc-pâc! Pâc-pâc-pâc!..

D-l Constantin Jicu, proprietar în
Timișoara.

D-l Dr. Desideriu Goți, avocat în
Timișoara.

Locotenentul Sedlacek scoate din buzunar o cărțică, lapădă mukul de țigaretă și lovind cu palma tabla cărții zice cu glas tare:

— Asta este Dienstreglement!

Apoi după o scurtă pauză, continuă:

..., „Dl. căpitan Robicek marod la picior, nu putut vine dat poruncă, pentru asta eu spune la voi păragraful din Dienstreglement care vorbește despre mobilizirung.

„Mobilizirung este porunca lui Maiestatea Sa cătră toți supușii din țară, care fost soldat și este încă viu.

„Astăzi voi toți merge acasă. Unu-doi zile muncă, bea și odihnit. Povestește vitejie dela bătaia dela nostru glorios armata. Apoi însoară iute, căci toți este bătrîn. Cătănit mult, războiu fost lung. Padova, Mantova, Verona, Bologna fost greu. Tălian fost mănios și apărat cum un chine țara lui care noi ținut ocupat mai nainte.

„Până noi bătuț în Italia Praisul pregătit armata și ata-caț la Bohemia, la țara meu pemească. Înaintat până la Kö-nigrätz!...

„Armata nostru viteaz luptat brav cum un leu, totuși perduț. Comandant ungur Benedek zis nu el vina, ci pușca nostru vina.

D-l inv. Iosif Miclea din com.
Pustiniș jud. Timiș-Torontal.

Sf. S. Preotul Ioan Cismașiu din
com. Silagiu jud. Timiș-Torontal.

„Pușca nostru umplut pe dinainte și aprins cu cremene și amnar. Pușca lui Praisului umplut pe dinapoi și aprins singur!...

„Noi umplut, umplut, umplut și dacă vântul și ploaia lăsat, pușcat.

„El umplut, pușcat; umplut, pușcat; umplut, pușcat. Mai la urmă nici nu mai umplut, numai pușcat, pușcat, pușcat!... Și noi fugit, fugit, fugit!...

„Fugit brav, nu putut prinde la noi. Ha-ha-ha!...”

„Acum făcut pace și cu Italia și cu Praisul și făcut și alianță toți trei. Dacă noi este atacat de un vecin blăstemat, ei doi vine și apără. Și noi apără la ei cu nostru glorios armata. Priceput?”

— Priceput! — răspund soldații în cor.

— „Alzo... — continuă dl. locotenent — pentru putut pune repede pe picior de bătae toată armata, se face mobilizirung general.

„Când asta poruncă sosit la voi la sat, — aude tu doba, trimbița, ori cornul, ori aude dela primar, plăieș, ori macar un copil, ori un băba —, fugit iute în laușrit acasa. Luat pita, ori malaiul de pe poliță. Băgat în traistă merinde pe mai

D-I Prof. Aurel Călugăru din
Timișoara.

D-I Nicolae Spiridon, Inginer, pro-
prietar Timișoara.

mulți zile. Luat un șubă bun și un țol călduros, sărutat nevasta și copiii și plecat la Ergänzungs-Bezirks-Komando, aici. Priceput?”

— Priceput, dl. oberlăinant! — răspund soldații.

— Când nu venit la vreme, — continuă locotenentul, crâșnind din dinți și clătinând amenințător capul, atunci fiți pușcat mort și nu scăpați viu nici în gaura de șarpe, nici macar dacă ascuns în vizuina unde dormit iarna întreg, ursul”.

Apoi, făcând cu mână un semn de împrăștiere, comandă:

— Abtreten!

Soldații își scutură pipele deja slinse, le infundă grăbiți în buzna și huind, glumind, râzând, cântând dau buzna spre intrarea căsărmii.

Peste un sfert de oră, în grupe de câte cinci-șase, cu o traistă pe umere, cu un băț de alun în mână es rând pe rând din curtea căsărmii și o iau la drum spre vetrele lor, pe cari unii nu le-au văzut de doisprăzece ani.

E anul 1866. Cu bătaia dela Königrätz s'a terminat războiul.

În toate satele din munți se îngână dipla cu plânsul flue-

D-l Pavel Fumor din com. Nerău
jud. Timiș-Torontal.

D-l Ioan Kleiber comerciant în com.
Periamoș, jud. Timiș-Torontal.

rului și mugitul monoton al cimpoiului. Șezători, praznice, ospete, nunți.

Lumea răsuflă ușurată. Și nainte de a se împlini anul în multe căși unde ani de-a rândul era numai tânguit și jale neagră, s'aude „ua-ua“ de copil în fașie și desmerdare de mamă.

Iar lângă sobă, încunjurat de ai sei, fumându-și pipa și răsucindu-și din când în când mustața, povestește fapte de vitejii, ori pățanii din viața militărească câte un nene care e mai mult uică!...

Încețul cu încetul lumea își reia fața obicinuită. Totul se liniștește. Ca oglinda mării după ce a încetat furtuna.

În hotar se rostogolesc brazde, pe coaste pasc ciopoare de miei, prin livezi se joacă copii, pe pragul căsuțelor de bărne torc bunici cărunte, în vatra focului cărae câte o ulcuță și pe potecile din munți sui și coboară oameni trudiți, ducând în spate o povoară, mănând doi juncani, trăgând de junie o vacă, ori un vitel, târând după ei un brad spre a-l lega cu trei zale de tânjală și a-l duce acasă să facă din el scânduri.

Vor fi bune de paț, ori de coșciug — cum va vrea D-zeu și cum va fi scris de ursitoare!...

D-l Martin Bruman proprietar
Timișoara.

D-l Pompiliu Serbescu, prim-redactor
al ziarului și calendarului „Voința
Banatului” și Redactor pentru
Timișoara al ziarului „Cuvântul”.

III.

Undeva între munți, cam la jumătatea drumului ce leagă Ardealul cu Banatul peste Poarta de Fier, sta mai de mult în calea drumeșilor și cărăușilor un han, cunoscut sub numele de Birtul roșu.

Acum vre-o douăzeci de ani — când s'a început construirea căii ferate ce duce dela Timiș spre Strein, așa dărăpănat cum era, se ținea încă destul de bine. Incețel cu incecțel însă l'a ros rugina vremii. Astăzi e cucuruziște pe locul unde a stat peste o sulă de ani.

Il cunoscuseră tulnicarii lui Horea, lăncerii lui Iancu, căzăcii ce au trecut la 1848 de cătră Deva peste Marmore spre Pustă și spre Șiria.

Era hanul de poposeală a cărăușilor ce transportau fierul dela Călan la fabricile din Ruschița și Ferdinandsberg și viceversa.

Călătorii, mai ales noaptea, simțau un anumit fior de-a lungul spinării, când treceau pe sub cumpăna dela Podul cu armia.

D-l Iosif Juciulescu din Lipova.

D-l Aurel Luca din Comloșul
Bănățean.

De aci încolo, cale de mulți kilometri, nime nu mai era sigur nici de avutul seu, nici de viața sa. Se începeau sălășele mărgănești...

Toată truda plăieșilor, cari făceau pe jandarmul, era zădarnică. Mijlocul cel mai bun de apărare în contra hoților de drum era sistemul african: caravana.

Cinci, șase, zece, cincisprezece trăsură, una cu ruda în siregla celeialalte. Piștolul la brâu, sau la șerpar, furca de fier la îndemână, un cuțit bun la ținut.

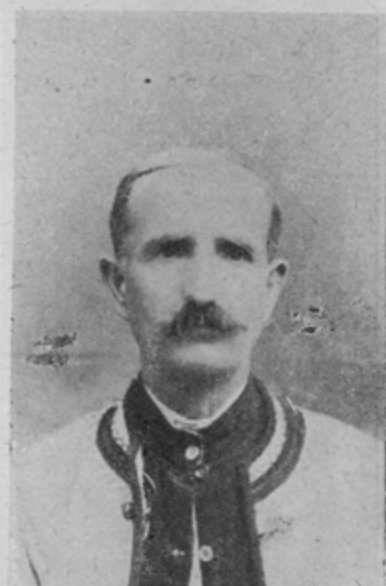
Se mai cerea, afară de acestea un „arneu“ bun, înfundat dinapoi. Și în fundul trăsurii un om de pază.

Din pățania tristă a altora lumea învățase că nu e lucru cuminte a fugi după necunoscutul care ți-a șterpelit ceva din fundul carului, fie un sac de cucuruz, sau o păreche de cizme, ori un cojoc nou, ori câteva căpățini de varză.

Pentru că șăgalnicii derbedei de pe la sălășe, nu alegeau. Luau tot ce le cădea în mână. Furau marfa din car, hamurile de pe cai și ciul de roată. Abia după luptă sistematică de vre-o cincisprezece-douăzeci de ani a reușit vestitul „forștant“, primarul Ioan Jompan să pună capet acestor hoții de drumul mare.

D-I Iova Drăgălina plugar din com.
Petrovan jud. Timiș-Torontal.

D-I Ioan Jebeleanu, plugar în com.
Igrăș jud. Timiș-Torontal.

Până atunci însă, călătorii și cărăușii numai atunci se simțeau mai ușurați când zăreau lumina palidă ce eșia prin ferestrele întinse cu zebrele de fer de la Birtul roșu.

Știau că au ajuns în sat, macar că satul nu se vedea, deși hanul acesta e chiar în mijlocul lui.

Trecând pe acolo ziua, puteai deosebi mici grupulețe de cășcioare de bărne, ascunse în fundul grădinilor, între pomi, ori între acini și între multe, multe clăi de fân și de tutei. În jurul lor, iarna, oi și vite cornute, vara table închegate de cucuruziște.

Dela o casă la cealaltă o călicioară întreruptă de un gard cu pârleaz. Călea de legătură între doi vecini și dela o grupă de căși la alta.

IV.

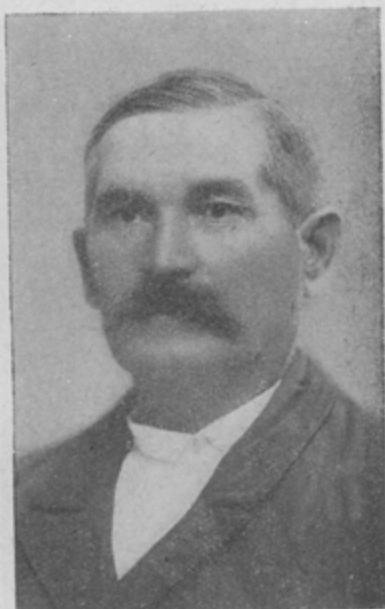
Și loc de întâlnire pentru fetele ce merg după apă la izvor...

De câteva zile Birtul roșu pare un lagăr.

Jăndarmi, plăieși, domni dela judecătoria mare au năpăduit satul. Toată lumea e în fierbere. În toate căsuțele, toate colibeile nu se vorbește despre altceva, decât despre crima groaznică din noaptea de Sf. Petru.

D-l Ioan Selejeanu primarul comunei
Pesac jud. Timiș-Torontal.

D-l Nicolae Lăzărescu plugar din
com. Jadani jud. Timiș-Torontal.

Tâlhari necunoscuți, au călcat casa bogătaşului Petru Jărcan în noaptea sărbătorii, măcelărindu-l și pe el și soția.

Stăpânirea urmărește răufăcătorii ascultând și anchetând pe toată lumea din împrejurime dela moșneagul bătrân, până la copiii ce abia știu vorbi.

În curte, în cârciumă, în camere, în grajduri, în șopru, în pivniță, în grădină, dealungul gardului grupulețe de bărbați, femei, copii în fața câte unui jandarm, ofițer de jandarmi, sau un domn dela Deva, ori dela Cluj.

Întrebările nu se mai sfârșesc. De dimineața până seara și de seara până dimineata se repetă mereu:

— Cum chiamă? Unde fost atunci seară? Cu cine fost? Unde fost tata, mama, frate mare, frate mic, sora, mătușa, unchiul, moșul, sluga. Cine venit la voi? Ce spus? Când dus? Ce avut în mână?

Într'ocameră înșirate în rând, sau deavălma cujite, topoare, cămeși, izmene, obiele, cojoccele, șubi, poale, cătrînți, oprege, băte păcurărești, trăiști, desagi, opinci. Obiecte luate dn casele oamenilor suspecți.

Domnii, știricesc cu deamănuntul:

— Pentru ce asta crunt? Pentru ce asta ruginit? Asta

D-l Toma Radin plugar, din com.
Cernăteaz jud. Timiș-Torontal.

D-l Axente Mihaiu plugar membru în
consiliul comunal din com. Cernăteaz.

cuțit fost cu sânge. Asta cămașă fost cu sânge. Asta traistă
fost cu sânge și tu spălat.

— Pentru ce zgăriaț la obraz? Pentru ce trăiaț la mu-
na? Unde? Chind? Cine vozut?

Fiecare răspuns aduce în fața domnilor alți oameni, alți
marțori și marțorii marțorilor și copiii marțorilor.

Vine învățătorul, cantorul, preotul. Vin schiopii, ologii,
mușii, surzii, orbii. Și vin toți păcurari din munți, aducându-și
turmele în sat.

Ajunge în fața domnilor și Mitoi Doleanul.

Baciul vestit dela Dole. Înalt, vânjos, sec, dar rumen la
față. Măsurat la vorbă și la pas. Judecătorul ciobanilor și
groaza urșilor.

— Cum chiamă la tine?

Mitoi Doleanul privește un moment mirat la domnul din
față-i.

— Cum mă chiamă? Mitoi, D-le.

Jăndarmul de lângă dânsul îl și lovește cu palma peste
față.

— Tu hoțu, tu tâlharul, spui numele întreg!

D-l Nicolae Albu, maestru tâmplar,
proprietar în Timișoara.

D-l Ioan Teodor plugar, Comuna
Giulvăz.

Ciobanul își îndreptă stătura, devenind și mai nalt și apoi răspunde cu glasul răgușit de revolta înăbușită și cu obraji aprinși de rușine:

- Mitoi Doleanul.
- Unde fost atunci, noaptea?
- Acasă.
- O altă palmă dela jândarm.

Judele de instrucție spune ceva ungurește. Jândarmul scoate lanțul și Mitoi Doleanul cu toate protestările lui și ale primarului, ale învățătorului, ale preotului e legat de mâni și de picioare în fața mulțimii ce privește îngrozită și mută.

- Acasă? Nu drept — zice judele de instrucție.

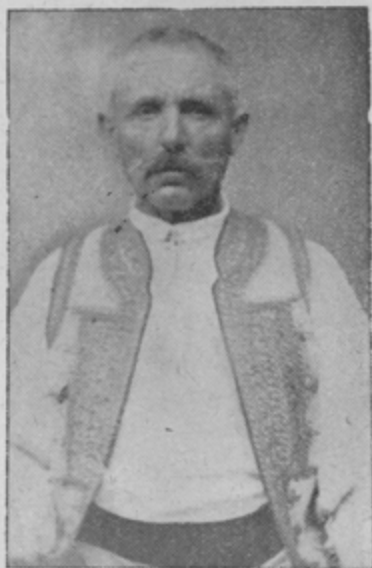
De odată, fața ciobanului se luminează. Înțelege mânia judecătorului și spre a-l domoli îi explică:

- Acasă la Dole, D-le judecător.
- Tu are doi casa? Poate fi are și doi nume tu tâlharu? Poate nu fi făcut nici cățănit? Cu cine omorit la Petru Jărcă? Spus tot, dacă nu jândarm spânzurat la tine aici la lemn și apoi pușcat mort.

Cuvintele din urmă îi aduc lui Mitoi Doleanul în minte vremuri de mult trecute.

D-l Adrian Albota primarul comunei
Secusigiu din jud. Timiș-Torontal.

D-l Vasile Gherban primarul comunei
Moșnița Veche din jud. Timiș-Torontal.

li fuge pe dinaintea ochilor ceealaltă viață. Doisprezece ani de războiu în Italia și Bohemia cu toate mizeriile și neajunsurile. Vede pe dl. căpitan Robicek când i-a pus medalia de vitejie pe piept, pe „oberlăinantul“ Sedlacek când a ținut porunca din urmă și le-a explicat ce e „mobilizirung“-ul. Și acum se vede legat cu lanțuri de mâni și de picioare, ca un făcător de rele. El, fostul soldat al împăratului, judecătorul ciobanilor, înțeleptul munților, adăpostitorul tuturor călătorilor și drumetilor ce trec pe la stâna lui dela Dole. el, care a fost lăudat în fața regimentului; el, care de șaptesprăzece ani, de când a venit acasă din bătaie, n'a părăsit muntele, numai odată în an, în ziua de Paști, reîntorcându-se seara iară napoi în împărăția lui ce se întinde dela Dole până în Secul și dela Piatra crucită până în Fața neagră.

Cu ochii pironiți asupra domnului care îl întreabă, își desleagă cu mâinile încătușate șarparul. Scoate din el o medalie de argint. O ia între degete și îndreptându-se, cu glas tare, ce străbate zidurile, „meldue“ cătănește:

— D-le judecător, Infanterist Mitoi Petresc Doleanul meldui cu supunere am medalia de vitejie. Nu știu nimic de fapta asta rea. Porunciți — dacă voiți — să mă împuște. dar mă rog iară cu supunere, să nu lăsați să fiu batjocurit de domnii jândarmi, cari iară-s slujitorii împăratului.

D-l Iosif Stoica plugar din com.
Jebel jud. Timiș-Torontal.

D-l Florea Minda plugar, primarul
comunei Saravale din jud.
Timiș-Torontal.

Judele de instrucție se informează. Mai povestește cu ceilalți domni. În fine dă ordinul să-l deslege și îi dă drumul, luând la rând feciori, fete mari, copii, babe, de a valma.

Mitoi Doleanul se reîntoarce cu turma sa la Dole și ancheta durează mai departe săptămâni întregi, — fără nici un rezultat.

* * *

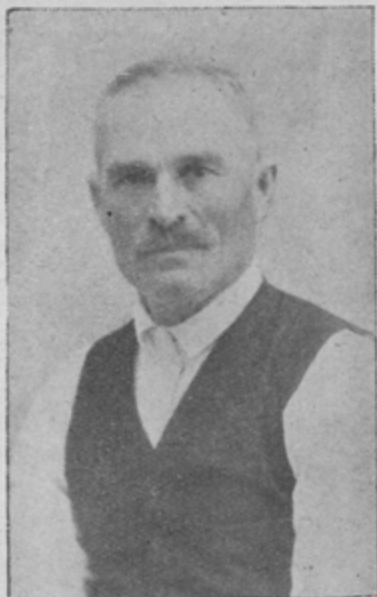
Au trecut de atunci cincizeci de ani. Și stăpânirea nici până astăzi nu a putut descoperi făptuitorii crimei.

În munții de sub Retezatul, ciobanii multe zeci de ani pomeniau cu mare cinste „meldungul” lui Mitoi Doleanul făcut cu bărbăție în fața judecătorului. Și sărmanul infanterist Mitoi Petrescu Doleanul, mort nu de mult, în etate de nouăzeci și cinci de ani, ori de câte ori venea vorba asupra întâmplării lui repeta neschimbat:

— „Cum ți-e scrisa uichiil!”

Am cățănit nepedepsit. Am venit din bătaie întreg și sănătos. A trăznit în bradul de lângă mine și am rămas teafăr. M’am bălăbănit și cu câte un urs câte odată. D-zeu a avut grijă de mine.

Numai atunci m’a pus la cercare. Păcătuisem greu, căci vezi e rău dacă nu ști nici un pic de carte. Smintisem călin-

D-l Stoia Lupescu plugar, comuna
Beregsău jud. Timiș-Torontal.

D-l Ionică Marta, comuna Banloc
din jud. Timiș-Torontal.

darul. Am mâncat de slastă și — se începuse postul lui Sf. Petru!

Gospodipomilui!

Și nici trei zile nu trecură după sărbătoare și iată-mă, naintea satului întreg, legat în lanțuri.

De n'a fi fost asta, apoi — macar că eu nu cred în povești băbești — nu e altă decât ori mănătură, ori făcătură.

Așa a venit asupra mea ca din senin“.

Astăzi alții stăpânesc împărăția dela Dole până în Secul. Moș Mitoi Doleanul s'a mutat la cele eterne. Munții pac că-s mai tăcuți de când nu mai aud fluerul lui, care așa jăl-nic, așa tainic desmierda brazii, stâncile, păraiele, izvoarele, vulturii din stânci și căprioarele din desiș.

Încetul cu încetul în lumea stăpântă de Mama pădurii, de Șoimane și de Balaori străbate slova purtătoare de lumină.

Și poate că în seri de iarnă în vre-o colibioară din acelea părți, vre-un drăguț băiat de școală, cu ochii mari și negri, lângă o lampă cu jara mică, frunzărind o carte cam unsă cetește despre împărăția dela Dole până în Secul. Și tata-moș o să-i povestească că el a cunoscut pe Moș Mitoi Doleanul. Și a auzit de „meldungul“ dela Birtul roșu.

Și din slova bună, omul cuminte, totdeauna învață ceva.

Imn.

Cântați copii
În bucurii,
Al primăverii cânt;
Cântați copii,
În melodii
Imaculatul sfânt.

Cântați investmântați în haina
De aur a copilăriei,
Cântați-i fermecată taina
Și ceasul scurt al veseliei.
În imn voios,
Armonios;
Purtând un alb vestmânt,
Să proslăviți
În biruinți
Al primăverii cânt.

Și-așa, cu mâinile micișe
Să prindeți fluturași sglobii
Și meșteri micilor căsușe
Să le clădiți din fantezii.

Cântați copii
În bucurii;
Al primăverii cânt
Și fără griji
Să v'alergați
Cu zarea pe pământ

Îmbucurați, vă strecurați
În dragi copilării,
Eu sunt bătrân și nu mai cânt
Decât în poezi!

G. M. TIMIȘ.

Sacrificiul unui copil sacrificat.

Intr'un sat de lângă Berlin, i-a ars unui țăran hambarul. Până să vie pompierii a ars hambarul până în temelie și toate bucatele ce se aflau în el. Societatea de asigurare a achitat paguba în sumă de 12.000 de mărci.

Dar un vecin dușmănos a scris o scrisoare autorităților și țăranul a fost arestat sub învinuirea că a dat foc hambarului pentru a lua despăgubiri dela societatea de asigurare.

Țăranul negă fapta. Din cercetările ce s'au făcut, reiese însă că era tare îndatorat și că a rețetă adesea: Pe mine mă mai poate salva numai un incendiu.

Se părea că țăranul va fi condamnat. Desbaterile procesului luaseră o întorsătură gravă împotriva lui. Ultimul martor era un băiețuș de 11 ani, fiul unui țăran vecin.

— Cea mai mare parte din timp o petreceai în casa împrișcinatului, — îi spuse președintele ce căutai acolo?

— Mă duceam la el pentru că îmi era mai bine.

— Părinții tăi nu se poartă bine cu tine?

Băiatul plecă capul în jos și răspunse:

— Nu, le sunt mereu în drum.

Judecătorul chemă pe tatăl băiatului care declară: Soția

mea a născut acest copil înainte de cununie. Un astfel de copil nu se bucură de dragoste ca ceilalți copii.

— Ți-a spus și știe țăranul că ar fi mulțumit să-i ardă hambarul? — întreabă judecătorul pe băiat.

— Da a spus-o adesea.

— Crezi că a vorbit serios?

— Desigur!

— Dar tu ai văzut când a dat foc casei?

— El n'a dat foc casei, căci nu era acasă, era pe câmp.

— Dar tu unde ai fost?

— Eu eram acasă.

— Și cine a mai fost acasă?

— Nimeni n'a mai fost.

Judecătorul se uită fix în ochii băiatului și îl întreabă:

— De ce ai dat foc hambarului?

— Pentru că se purta așa de bine cu mine.

— Și țăranul nu știa nimic?

— Jur pe Dumnezeu că nu știa.

Mare mișcare în sală. Acuzatul e achitat. Tatăl băiatului se uită amenințător la el.

— Ce ar fi, — se adresă judecătorul, țăranului care fusese achitat, — dacă ai lua băiatul la data.

Țăranul clătină din cap și fără să răspundă un cuvânt îl luă de mână și plecă cu el.

Astăzi....

..... Singuratec!
Doar un greer mai urmează
Cântul său molatec

Noaptea-a coborât și-acuma
Urcă cerul semiluna ;
Amintiri și dragi și triste
Scormonesc acel trecut,
Unde ești femeie demon?
Cât te-am fost dorit odată!....
Astăzi..... toate au trecut.

Din departe monotonul
Cânt de broaște mai răsună,
Pe lipsitul cer de nour
Urcă pală, blânda lună.

Toate-mi amintesc acum
Șirul nopților de chin,
Când cu chipu-ți înainte
Dorul încercam s'alin.....
Nu făceam decât tot chinul
Să-l măresc, și-l tot măream,
Dulci au fost acele clipe
Când alături te visam!.....

Urcă, urcă, lună pală,
Ceru-i tot o feerie
Și'n lumina ta cea blândă
Numai farmec, poezie.
Tu rămas-ai singur martor
Chinului din ochii-mi triști,
Tu și corul cel de greeri
De pe 'ntinsele miriști.

Cât te-am fost dorit atuncea
Te-am dorit însă 'n zadar,
Toate, toate-au fost odată
Iar acum..... basm îmi par.

Nuțu.

O peripeție nocturnă.

(Intâmpiată în Banat în comuna B)

E târziu noaptea. Nici la Casinou, — unicul loc de întâlnire al inteligenței din satul provincial B , — n'au mai rămas decât patru musafiri strânși în jurul unei mese rotunde: notarul, doctorul, paticariul și Don Locotenent de Jandarmi. Afară vâjâie vântul de toamnă, izbind în geamuri stropii de ploaie

Unde să se și ducă omul pe această vreme? E mai bine lângă vinul roș a lui Moș Ion, care mai târziu se așează și el la masa musafirilor. Vorbăria se întinde, discutându-se tot și toate, după obiceiul provincialilor.

— Domnilor! Ați auzit vestea cea mai nouă? întrebă Moș Ion.

— S'auzim, — strigară toți dintr'odată, în speranța, că iarăși vor auzi vre-o picanterie locală.

— Intreg satul alarmat, se vorbește din gură'n gură, că Maria lui Babut îi strigoaică, iasă 'n fiecare noapte din mormânt, înconjură cimitirul și apoi dispare. A văzut-o mai multă lume. Pe truș Ciobanul a voit s'o prindă adireaora, dar s'a preăcut în ceață și a dispărut ca necuratul.

— Hm! interesant, — zice notarul — încă n'am auzit această noutate.

— Acum e ocazia, — continuă Don Locotenent, — ca să se termine odată cu fleacurile acestea băbești, e ora 11, avem timp de un ceas, ca să ne facem planul strategic. La miezul nopții putem fi în cimitir.

— Bine, — adăugă doctorul, — trebuie să se termine această vorbărie și să descoperim vrăjitorul, care la urma urmei va prosti întreg satul. Imi închipui, că fantazia babelor din jurul cimitirului a țesut povestea, cu culori cât se poate de vii.

— Voi vă puteți duce, — răspunde notarul, — pe mine mă așteaptă inspecția, vine mâine pretorul, care vrea să facă ordine în Consiliul. Trebuie să mă conserv pe mâine.

— Un ceas mai mult sau mai puțin nu numără. Ar fi păcat să nu fii de față la comedie. Și la mine vine mâine medicul Șef să-mi inspecteze farmacia și totuși țin cu voi, — s'amestecă farmacistul în vorbă.

— Lasăți-l, ducă-se să se culce, știți ce nervos este bătrânul. Are nevoie de liniște. Nu se știe ce sfârșit va avea excursia și... Ducă-se să se culce!

— Pe dracul nervos, nu cutează să se ducă'n cimitir, — replică farmacistul.

— Ce, eu nu cutez? Eu, care am trei medalii de vitejie?

— Da, Tu! fac pariu, că ți-e frică, — zice farmacistul într'un ton batjocoritor, — mă prind cu tine că nu cutezi să bați cuiul acesta în crucea Mariei Babut, și zicând, scoate un piron din buzunar.

— Pe ce te prinzi?

— Nu-mi pasă, pe ce vrei și așa perzi prinsoarea.

— Ce, eu o perd? Eu nu cutezi? Eu, care sunt posesorul a trei diplome de vitejie și bărbăție?

— Apoi, fie 10 sticle de șampanie.

— Țin prinsoarea.

— Moș Ioane! pătim când ne înapoiem, că șampania o bem încă azi după miezul nopții. Ș-acum adă barosul cel mai mare și să plecăm.

Toți se scoală de la masă, iasă din cârciumă și se'ndreaptă spre cimitir. Ploaia a încetat, dar cu atât mai tare bate vântul. Norii negrii s'au răspândit, ici coala străbate luna, iar cei cinci bărbați, făcând hazuri la adresa notarului, se apropie de țință.

Se opresc la poarta cimitirului, de unde apoi îl trimit pe Domnul notar, viteazul, în cimitir zicându-i, ca îndată ce a sunat a 12-a lovitură a ceasornicului bisericii, are să bată cuiul în crucea Mariei Babut. După aceasta apoi, cei rămași afară se vor convinge, dacă într'adevăr l'a bătut chiar în crucea Mariei.

O liniște mortală a urmat aceste dispozițiuni. Notarul intră în cimitir, i-se mai aud pașii, apoi încetează orice sgomot. În fine ceasornicul bisericii bate 12. După ultima lovitură patru lovituri de ciocan puternice anunță, că notarul și-a îndeplinit rămășagu. Societatea chiar se pregătește să intre în cimitir, când un gemet de om și o bubuitură a unui trup căzut la pământ le încheagă sângele în vine. Apoi desmeticindu-se, o clipă de amorteală, aleargă la mormântul Mariei Babut, unde îl află pe notar zăcând în nesimțiri. Il ridică, voiesc să-l ducă afară din cimitir, dar nu pot, o forță mistică îl ține prins. Il trag, dar în zadar. O panică a cuprins pe cei de față. Locotenentul vrea să aprindă un chibrit, dar imposibil, vântul îl stinge, a ars deja întreaga cutie fără să se vadă ceva. „Ce să ne facem?“ se tânguie farmacistul. Moș Ion, care a sosit și el cu ceva întârziere îi liniștește zicând: Acuși vom vedea ce s'a întâmplat. Am adus cu mine lampa DURA pe asta n'o stinge vântul. Și Moș Ion într'o clipă a vrăjitorit o lumină ca ziua și la lumina lămpiș DURA s'a văzut, că Domnul notar în nervozitatea produsă de spaimă și-a bătut cuiul în haină și așa a rămas prins de cruce, ca soarele în cursă.

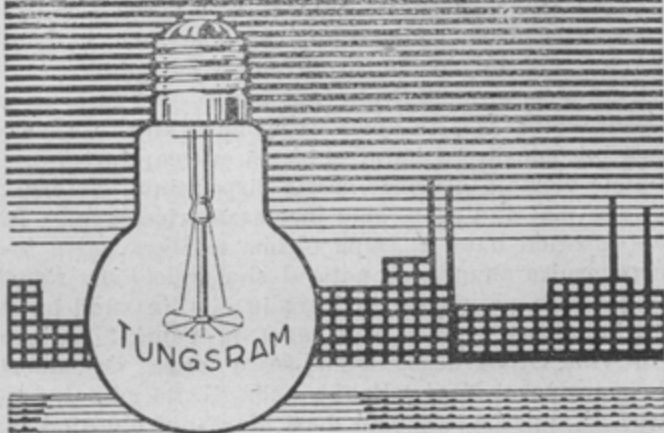
L'au desprins, medicul l'a adus în fire, și l'au transportat acasă.

Pe drum către casă au hotărît, că șampania o beau mâne zi.

Mâne zi întreg satul a povestit, că cinci stafii negre au bătut cu cuie sicriul Mariei Babut și apoi răspândind o lumina ca soarele, au dispărut.

De atunci nu se mai întoarce Maria lui Babut.

TUNGSRAM

DIE VOLLKOMMENE LAMPE

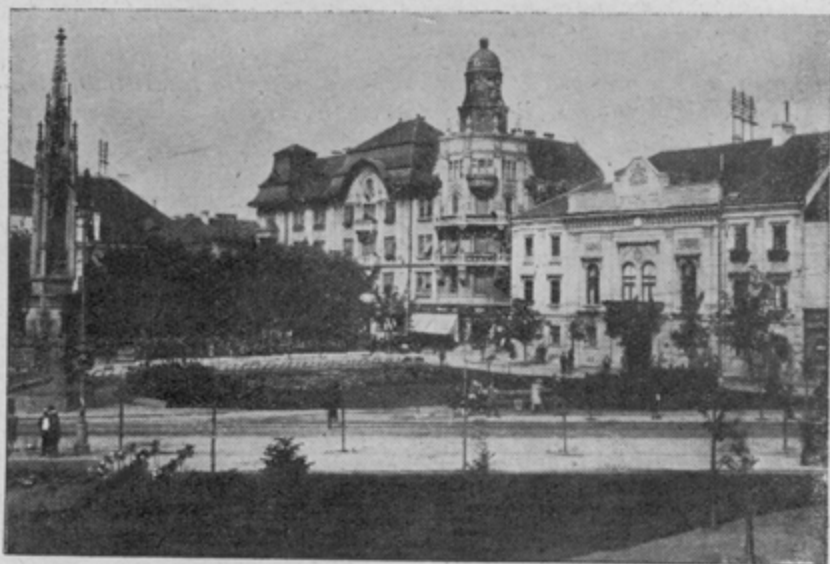
Din Lumea mare

Răbojul anului 1930

(urmare din calendarul 1929)

SEPTEMVRIE:

28. — Din Rusia Sovietică vin vești tot mai alarmante. — Un

Piața Libertății din Timișoara. La dreapta se vede Primăria Municipiului.

ziar berlinez își serbează 100 de ani.

30. — La București a început procesul lui Găetan. — Invățătorii Bănășeni un congres la Lipova.

31. — Gazetele vorbesc de nereușita tratativelor de împrumut liberalilor.

OCTOMVRIE:

1. Mareșalul Pildsusky vizitează Bucureștii. — Tribunalul Ilfov condamnă pe Găetan la 8 ani închisoare. — În toată Europa socialiștii încearcă agitații.

3. La Cluj se desbate procesul comuniștilor. — La granița albaneză au loc ciocniri cu trupele jugoslave. — Dirijabilul „Zeppelin“ a plecat într'un raid în jurul Europei.

5. Consiliul de miniștri se ocupă de foametea din Basarabia. — În București au loc întruniri ale partidului Național-Tărănesc, contra guvernului Liberal.

6. — În București se ține o conferință regională a partidului nostru au luat cuvântul d-nii Mihalache, Madgearu, etc.

7. — Aceleași conferință în Craiova, Iași, Cluj, Arad și Chișinău. — Ziarul Lupta publică o listă a viitorului guvern național-tărănesc. — În Viena socialiștii fac mari demonstrații.

8. — În comuna Grădiștea jud. Vlașca se petrec grave tulburări. Acelaș lucru în com. Pantelinomul de sus din Jud. Constanța. — Budapesta și-a fixat delegații cari vor trata cu România chestia optanților. — Un fruntaș al Sașilor din Ardeal a făcut cu ocazia unei adunări declarații nepatriotice. — Dl. Sever Bocu acordă un interview ziarului „Adevărul“ în legătură cu situația politică.

10. — Parlamentul liberal se ocupă cu fraudele petrolifere. — La Praga s'a prăbușit o clădire ce avea peste 18 metri înălțime. — Venizelos vizitează Belgradul. — În Mexico e cutremur de pământ.

11. — Ungaria ratifica pactul Kellogg.

12. — Un submarin francez „Ondine“ s'a scufundat în oceanul Atlantic.

13. — La Odorheiu în Ardeal, are loc congresul part. maghiar de România. — Dirijabilul „Zeppelin“ plecat peste ocean a suferit un accident. — În Bulgaria au loc lupte interne de mare gravitate.

15. — Parlamentul liberal s'a redeschis. — „Zeppelinul“ a ajuns la New-York.

16. — Majoritățile liberale au avut o consfătuire pe care ziarele o numesc „Prohod“.

18. — Ziarele scriu că liberalii ar dori un guvern de concentrare. Probabil simt apropierea „cărămidei“. — Intre Austria și Ungaria s'a ivit un diferend.

19. — Tratatul de împrumutului român au eșuat. — Guvernul maghiar intenționează să întronizeze pe Otto ca rege; lovitura a fost prevenită. — În Jugoslavia situația politică e foarte gravă.

20. — În Ucraina țărani s'au răsculat contra bolșevicilor.

23. — În camera maghiară s'a produs un mare scandal contra unui Subsecretar dela Interne.

24. — În Jugoslavia situația politică se agravează tot mai mult, s'a instaurat cenzura.

25. — S'a ivit un conflict în sânul guvernului Sovietic.

28. — La Constanța se sărbătorește 50. de ani dela alipirea Dobrogei. — La Recea s'a produs o groasă ciocnire de trenuri; au fost mai mulți morți și răniți. — Fasciștii unguri din Budapesta s'au luat la bătaie.

29. — D-nii Garoflid, Manoilescu și Petrovici au demisionat dela averescani. — Zeppelinul a plecat spre Europa. — Bulgaria a încheiat un împrumut extern. — In Italia sunt mari inundații.

30. — La Iași se întâmplă o mare catastrofă a unui avion. — La București 6 comuniști sunt condamnați la câte 1 an închisoare.

NOEMVRIE:

1. — La Berlin se semnează un acord financiar. — Criza politică e tot mai evidentă.

Școala Politehnică din Timișoara : Pavilionul Mecanic.

2. — S'au descoperit mari cantități de monede false de 1000 lei. — Intre sârbi și croați conflictul existent capătă mai mare înscordare din cauza unui articol de ziar. — In Germania 100.000 muncitori au declarat grevă. — „Zeppelinul“ a ajuns la Berlin. — Regenta a început să examineze situația politică. — La Lemberg studenții ucrainieni încing o bătălie cu cei polonezi, sunt 80 de răniți.

4. — Guvernul liberal și-a dat dimisia.

5. — Regenta a început consultările politice. — Au fost primiți d-nii General Averescu, Nic. Iorga și Iuliu Maniu.

6. — Dl. Titulescu a sosit în București chemat de regentă. — Toate ziarele streine cred că dl. Maniu va forma guvernul. — Gu-

vernul francez a demisionat. — In Statele Unite au avut loc alegerile de preşedinte al Republicii. A fost ales dl. Hoover contra d-lui Smith.

7. — Austria semnează pactul Kellogg. — Primul ministru din Jugoslavia a fost grav insultat în parlamentul din Belgrad.

8—9. Polonia îşi serbează 10 ani dela independenţă. — O explozie a distrus cea mai mare fabrică de ghetе din America.

10. — Dl. Poincaré formează noul guvern francez.

11. — Dl. Iuliu Maniu e întărcinat cu formarea guvernului.

12. — Noul cabinet ministerial Iuliu Maniu depune jurământul.

13. — Nouii miniştrii i-au în primire ministerele. — A un început să se numească noi prefecţi. — Parlamentul liberal a fost dizolvat.

14. — Consiliul de miniştrii a ridicat starea de asediu şi cenzura. — Vaporul „Verstris“ american s'a scufundat în oceanul Atlantic.

15. — Guvernul a dispus vinderea prea multor automobile ale statului. — America a făcut legătură telefonică cu Ungaria. — Vulcanul „Etna“ a început să erupă. — In Brazilia, un ciclon distruge o întreagă provincie. — In Jugoslavia e gravă situaţia dintre guvern şi Croaţia. — Dl. dr. Liviu Cigăreanu e instalat ca prefect al Jud. Timiş-Torontal. — De asemenea d-nii Bojincă şi Mocionii în Caraş şi Severin.

17. — In Anglia şi Europa centrală s'a deslănşuit o groasnică furtuna.

19. — Regele Alexandru al Jugoslaviei încearcă înlesnirea unei înţelegeri cu Croaţia.

20. — In localitatea Vincent din Franţa, o mare cantitate de pulbere a explodat făcând numeroase victime.

21. — La Budapesta au loc demonstraţii monarhiste. — In Ungaria se simte un cutremur de pământ. — Un atentat politic e săvârşit în oraşul Pacratz din Croaţia.

23. — Dl. Sever Bocu, ministrul Banatului vizitează principalele centre din această provincie în cadrul unor manifestaţii impunătoare.

24. — Treisprezece vagoane de petrol au luat foc la rafinăria „Unirea“ de lângă Ploeşti. — Tratatивele de împrumut resuate de guvernul Maniu sunt aproape de sfârşit.

27. — Un uragan s'a deslănşuit pe Marea Neagră. — Regele Angliei e grav bolnav.

28. — Consiliul de miniştrii a luat o seamă de dispoziţii pentru aprovizionarea regiunilor infometate.

29. — In Franţa se reduce la 1 an serviciul militar.

30. — La Praga se judecă procesul unui albanez care a ucis pe ministrul Albaniei la Praga.

DECEMBRIE:

1. — În toată țara au loc mari serbări din prilejul aniversării a celor 10 ani dela unire. În Alba-Iulia guvernul e reprezentat prin d-nii Sever Bocu ministrul Banatului, Voicu Nițescu ministrul Ardealului și N. Costăchescu ministrul instrucțiunii publice. — Regele Angliei e grav bolnav. — Se continuă campania electorală în toată țara. — „Gazeta Transilvaniei“ din Brașov își serbează a 90-a aniversare. — La Zagreb au loc ciocniri sângeroase între tinerii croați și poliție.

2. — Musolini manifestă opinii antifranceze. — Ziarele streine „The economist“ și „Statist“ fac apologia guvernului român. — În toată țara se țin adunări electorale. — Agrarienii bulgari s'au retras din parlamentul din Sofia.

Școala Superioară de arte și meserii din Timișoara.

4. — D-nii Iuliu Maniu și I. Mihalache vizitează Clujul. — Guvernul pune candidatura câtorva ziariști dela ziarele independente. — În Bulgaria se simte un cutremur de pământ. — În Cehoslovacia alegerile pentru dietele provinciale au dat un rezultat înclinat spre stanga. — Moneda noastră înregistrează scăderi.

5. — În Austria este ales președinte de republică dl. Wilhelm Miklas, profesor secundar. — În Chile are loc un cutremur de pământ.

6. — În Basarabia ploile au provocat un mare dezastru; sunt și victime omenești. — „Viitorul“ publică atacuri contra l. Regent Buzdugan. — Leul revine la normal. — Se semnează la Berlin acordul româno-german, relativ la creanțele vechii ale țării; Statul intră prin această semnare în posesia sumei de 75 milioane mărci aur; Presa aduce elogii d-lui ministru Răducanu.

7. — Țăranul Ion Apăteanu din Utvin Banat este omorât din imprudență: ziarele liberale prezintă faptul drept crimă politică.

8. — Din Ucraina se anunță că țăranii se revoltă contra regimului sovietic. — Se pare că, conflictul politic din Jugoslavia, a degenerat în conflict etnic.

9. — În București se ține o mare adunare a part. Naț. Țăr.

10. — La Geneva are loc ședința Consiliului Ligii Națiunilor. — Discuția problemei optanților s'a amânat până la Martie. — Stelian Popescu directorul „Universului” e acuzat de „Adevărul” că a colaborat la „Gazeta Bucureștilor”. — Tratatивele de imprumut sunt aproape de sfârșit.

12. — În toată țara au loc alegerile pentru Cameră deputaților: Guvernul în cartel cu Șvabii, Sașii, social democrații și o parte din evrei obține un total de 2,208.518 voturi reprezentând 348 mandate. — La bursa din New-York datorită unor speculații rău înțelese cursurile s'au prăbușit în așa fel că în două ore s'au pierdut 1 miliard și două sute milioane dolari adică în lei noștri vreo 180 miliarde.

14. — Se descoperă în Viena o contrabandă de mitraliere, destinate Ungariei.

16. — Au loc alegerile pentru Senat: Guvernul a obținut 1,094.327 reprezentând 110 mandate din 113.

17. — Între Bolivia și Paraguay a izbucnit războiul. — La Abazia au loc tratative în chestia optanților. — La Brașov sunt descoperiți falsificatori de bani.

18. — Dl. Mihail Manoilescu își dă dimisia dela averescani. — Bolivia și Paraguay s'au împăcat.

21. — Papa împlinește 50 ani de preoție. — Vulcanul Krakatoa a intrat în activitate. — Tratatивele în chestia optanților au fost întrerupte pentru sărbători.

24. — S'au deschis corpurile legiuitoare cu fastul obișnuit.

25. — Ovreii din București țin un congres pentru a pune bazele „Uniunii comunităților izraelite de rît spaniol din România”.

27. — Lordul Rothermere cere democratizarea Ungariei, altfel nu va mai da nici un concurs mișcării revizioniste.

28. — Se vorbește de demisia guvernului Jugoslav.

29. — Eri s'a deschis congresul anual al învățătorilor din Ardeal și Banat.

30. — Senatul și Camera votează răspunsul la mesaj.

31. — Guvernul Koroșeț din Jugoslavia a demisionat.

IANUARIE 1929:

1. — Guvernul anunță că deficitul lăsat de liberali este de peste 10 miliarde lei.

2. — În Berlin, Viena și Budapesta au căzut mari zapezi. — În Jugoslavia regele a început consultările în vederea formării viitorului guvern. — Polonia și Rusia au încheiat un pact de neagresiune.

3. — Ziarele liberale speculează chestia demisiilor în alb. — E vorba de semnarea unui pact de neagresiune între noi și ruși. — Guvernul avizează asupra mărireii unor impozite cerându-se această de către operația stabilizării ce se va efectua curând.

4. — Ziarele relatează numeroase cazuri de otrăviri cu alcool metilic. — Asupra regelui Italiei se încearcă un atentat.

5. — În Jugoslavia s'a format un guvern dictatorial de Generali subpreședenția generalului Pera Jivcovići, comandantul gărzii regale.

6. — Marele Duce Nicolae Nicolaevici a încetat din viață la Nisa. — Ziarele aduc știri cu privire la lovitura de stat din Ju-

(Foto Nedela)

Un grup de săteni din com. Banloc jud. Timiș-Torontal.

goslavia: Toate puterile statului au fost concentrate în mâna regelui Alexandru.

10. — O comisie a început studierea problemei jandarmeriei rurale, e vorba de un proiect de lege. — În expresul Paris—București unui călător român i-se fură bijuterii în valoare de 17 milioane lei. — Dl. Madgearu face declarații asupra schimbării legii minelor. — Din întreaga țară vin vești despre gerul ce s'a lăsat în ultimul timp: Dunărea a înghețat în unele locuri. — Partidele politice din Jugoslavia sunt disolvate.

11. — Ziarul „Cuvântul” din București se face ecoul celor nemulțumiți cu data paștelui, mitropolitul Gurie al Basarabiei așigită pe această chestie.

12. — Intre d-nii R. Poincaré Prim-Ministrul Franței și dl. Iuliu Maniu are loc un schimb de scrisori de prietenie. — Pentru reușita împrumutului scrisorile au mare importanță.

13. — Agitațiile pe chestiunea datei Paștilor continuă.

14. — Camera discută o propunere a sovietelor în privința unui tratat de neagresine. — De asemenea se discută un proiect de lege pentru mărirea de impozite. — Revista „Realitatea Ilustrată” publică condițiile de alegere a unei „miss România” din însărcinarea unui comitet din Galveston, America, care urmărește alegerea unei „Miss Universum”.

15. — În Afganistan domnea Amanullah, care a abdicat azi, acum încep acolo mai lupte pentru domnie. — Acceleratul de Timișoara are un accident între stațiile Tâmpa și Prunișor, locomotivele trimise în ajutor se ciocnesc și ele. — Partidul croat din Croația agită ideea independenței, Budapesta jubilează.

16. — Mai mulți frunțași din Part. Poporului își dau demisia, sunt d-nii Garoflid, Petrovici, etc.

18. — Dunărea e complet înghețată, cadrilaterul e complet izolat din cauza înțepenirii trenurilor. — Regele cel nou al Afganistanului abdică.

19. — Studenții din Capitală sărbătoresc pe dl. Al. Vaida-Voevod prin un banchet.

20. — Camera discută mesajul.

21. — Sfântul sinod întrunit azi hotărăște menținerea actualei date a paștilor.

22. În Constantinopol focul distruge peste 1000 case.

24. — În întreaga țară se serbătorește aniversarea unirii principatelor. — Un grup de Șomeuri manifestează pe străzile Budapestei cerând... pâine.

28. — La Moreni se aprinde o sondă.

FEBRUARIE:

2. — Azi s'a semnat la Paris împrumutul român de stabilizare, în valoare de 72 milioane dolari.

3. — În Spania e descoperit un mare complot, având drept rezultat desființarea unui regiment de artilerie.

4. — A încetat din viață Emilie dr. Ioan Rațiu. — Un frunțaș liberal din Chișinău, Gherman, Pântea, e arestat pentru niște fraude.

5. — Pe biroul camerei se depun proiectele de legi în legătură cu stabilizarea monetară.

7. — Un groasnic uragan s'a deslănțuit pe Marea Neagră; mai multe vapoare au naufragiat. — Senatul votează proiectele de lege ale stabilizării monetare.

8. — Un val de ger cuprinde aproape toată țara și restul Europei. — La Moscova sunt 49 de grade.

9. — Dl. Cița Davila ministrul nostru din Varșovia a fost la Moscova pentru semnarea protocolului Litvinov.

11. — *Au început subsrierile interne pentru împrumutul stabilizării.*

12. — *Comunistul Al. Dobrogeanu Gherea e condamnat la 8 ani recluziune.*

17. — *Ziarele din București aniverzează doi ani dela moartea marelui gazetar Const. Mille. — Gerul e tot mai mare; un vapor francez se scufundă în Marea Neagră din cauza blocurilor de ghiafă.*

19. — *La San-Remo se duc tratative directe în chestiunea optanșilor.*

(Foto Nedra)

Fanfara din com. Cernăteaz jud. Timiș-Torontal.

20. — *Parlamentul votează o seamă de legi financiare și economice — Se crează casa autonomă a monopolurilor.*

21. — *În București are loc o conferință economică a Micii Înțelegeri.*

22. — *Se votează legea jandarmeriei. — Chestiunea Sirinzilor Pr. Lupaș se discută din nou în presă; parlamentul a deferit-o zilele trecute parchetului. — În Jugoslavia sunt temeri de mari inundații.*

23. — *La banca „Discontogesellschaft“ din Viena răufăcători au săvârșit o mare spargere.*

26. — *Dl. G. G. Mironescu ministrul de externe vizitează Varșovia.*

28. — *Dl. Nicolae Iorga este ales rector al Universității din București. — Un vapor grecesc se scufundă în Marea Neagră din cauza blocurilor de ghiață.*

MARTIE:

1. — *Un spital din Chișinău suferă un catastrofal incendiu. — Camera franceză ratifică Pactul Kellogg.*

2. — *Presa agită chestiunea Basarabiei ca provincie neglijată.*

3. — *În toate orașele din țară au loc concursurile de frumusețe org. de „Realitatea Ilustrată”.*

4. — *La arsenalul militar din Sofia s'a produs o catastrofală explozie: sunt peste 20 de morți.*

6. — *La Geneva, Liga Națiunilor discută problema minorităților.*

7. — *Dl. Sever Bocu, ministrul Banatului, vizitează Clujul în chestiunea org. Serbărilor Unirei ce vor avea loc la 20 Maiu.*

8. — *La Moreni, în reg. petroliferă, se produce o groasă explozie.*

10. — *În București s'a pus bazele „Ligei Agrare” sub președenția dlui Garoflid.*

11. *La Roma se celebrează 5 ani dela întronarea fascismului.*

12. — *Dunărea devine din nou navigabilă, gheața fiind spartă de către pionierii români și sârbi.*

13. — *În Bulgaria se simte un cutremur de pământ.*

15. — *În țară au început mari inundații.*

17. — *În București d-ra Magda Dumitrescu este aleasă „Miss România”.*

20. — *Camera votează noua lege a jandarmeriei. — Mareșalul Foch a încetat din viață.*

21. — *Dl. General Alevra demisionează din guvern.*

22. — *La Paris un cinematograf se aprinde: sunt 114 morți.*

25. — *În Timișoara a încetat din viață Mecenatele Emanuil Ungurianu.*

27. — *La Belgrad se semnează un pact de amiciție greco-jugoslav.*

29. — *Din Ucraina se anunță că acolo au început războaie.*

APRILIE:

3. — *Guvernul Seipel din Austria demisionează.*

5. *Acceleratul Iași—București a deraiat în stația Boboc: sunt peste 10 morți.*

6. — *În Capitală s'a dat concesiunea pentru construcția unui „Strand”. — În Mexico e revoluție, sunt peste 1000 răniți.*

8. — *Între comuniști din Timișoara și poliție are loc o ciocnire sângeroasă: sunt arestate peste 150 persoane în frunte cu Müller, Krebs și Stromminger.*

10. — *Dl. Ing. Stan Vidrighin este numit director general la C. F. R.*

12. — *Se fac mari pregătiri pentru serbările unirei.*

18. — *Ziarele scriu că Regele Boris al Bulgariei se va căsători cu marea ducesă Kyra.*

19. — *La Paris se discută problema reparațiilor germane.*

21. — *„Voinicii” ardeleni depun jurământ la Blaj.*

23. — *Între Jugoslavia și Bulgaria se semnalează un diferent pe chestia croaților.*

25. — *În Germania a căzut zăpadă de grosime 20 cm.*

26. — *În Polonia s'a schimbat șeful guvernului, venind ca prim-ministru D. Switalski.*

Casă țărănească din lemn în munții Buzăului.

MAIU:

1. — *În toată Europa comuniștii se dedau la excese. — Opoziția interpelează guvernul în cameră în chestia voinicilor: răspunde dl. Mihalache.*

2. — *În București sunt 31 grade căldură.*

4. — *În Rusia au fost distruse de incendiu peste 100 case.*

6. — *Notarii comunali din Banat țin un congres la Oravița.*

7. *Un oraș întreg e distrus de foc în China. — Prin Jimbolia intră în țară peste 300 de români americani veniți la Serbările Unirei.*

8. — *Românii americani sunt primiți cu mare fast în București.*

10. — *În Capitală și în întreaga țară sunt mari serbări din prilejul comemorării a 10 ani dela Unire. Serbările au fost orga-*

nizate de dl. Sever Bocu, Ministrul Banatului. Amânute în altă parte a calendarului.

12. — Bulgarii serbează 50 ani de când trăesc ca popor liber. — „Voința Banatului“ apare în număr festiv din prilejul Serbărilor Unirii.

14. — I. Regent G. Buzdugan prezidează congresul Uniunii inginerilor români. (U. G. I. R.)

15. — Monitorul Oficial publică legea amnistiei generale. — Senatorul naș.șăr. Cornescu ține un discurs pentru Prințul Carol.

17. — Dirijabilul „Zeppelin“ pornit spre America e nevoit să aterizeze în Franța.

18. — Un avion a căzut în Dunăre la Budapesta.

20. — În Alba-Iulia sunt mari serbări naționale. — La Belgrad se ține conferința Micii-Antante.

21. — În Anatolia (Grecia) un cutremur a făcut imens de multe victime și pagube.

22. — În Franța se fac alegerile municipale: stânga democratică învinge.

23. — În Cehoslovacia se judecă procesul unor țigani cari mâncau carne de om.

24. — Senatul român discută concordatul cu Vaticanul. — În Argentina un cutremur de pământ devastează o regiune întreagă.

25. — Abia azi s'a format noul guvern în Austria sub preșidenția d-lui Streeruwitz.

27. — Dl. V. Brătianu se consfătuiește la Timișoara cu liberalii locali. — D-nii Miniștrii Halipa și Potârcă sunt răniți într'un accident de automobilul.

28. — Și în Jugoslavia este cutremur de pământ.

29. — O sondă se aprinde la Moreni.

30. — Se manifestă ruperi de nori în Ardeal și Bucovina; la Paris mari călduri iar în Rusia e iarnă.

IUNIE:

1. — În Anglia au avut loc alegerile generale cari au dat mari majorități parlamentare partidului laburist (muncitoresc) de sub preșidenția d-lui Macdonald. — Fostul prefect liberal din Focșani a lovit pe actualul prefect naș.șăr.

4. — Dl. Makdonald formează noul guvern englez. — Vulcanul Vezuviul a intrat din nou în activitate.

5. — Camera votează proiectul de lege al reorganizării căilor ferate.

7. — În București se deschide congresul internațional de agricultură.

10. — La Constanța sosește o escadră de hidroavioane.

11. — La Fetești trei frați Zaharia, bat autoritățile: sunt arestați. — La Budapesta a încetat din viață contele Iuliu Andrássy, fost ministru de externe al Austro-Ungariei.

12. — La Galveston se alege „MISS UNIVERSUM” iar a doua e „MISS ROMÂNIA”. — În regiunea Dejului s’au dezlănțuit vijelioase furtuni și ruperi de nori.

14. — Mica Antantă și Ungaria a izbucnit un conflict pe tema unui discurs revizionist.

14. — Ziarele opoziționiste insultă pe dl. Bocu pe chestia articolului publicat în Voința Banatului: „Cine-a făcut România-Mare?” — Între Rusia și China a izbucnit un conflict armat.

16. — Trei sate din Japonia sunt acoperite de lavă vulcanică.

21. — Camera discută incidentul cu Ungaria.

23. — La Cluj se ține sub președinția d-lui prof. Iorga con-

Lupte de stradă în Mexico.

gresul Ligii Culturale. — La Sinaia se comemorează 7 ani dela moartea lui Tache Ionescu: participă și dl. Iuliu Maniu care prin o vorbire înțeleaptă răspunde nebuniilor Budapestei.

27. — Dl. Iuliu Maniu răspunde în parlament calomniilor liberale în „Cazul Bocu”.

28. — Noul guvern englez se declară contra revizuirii tratatelor de pace.

30. — Dl. Gr. Filipescu fondează Liga „Vlad Tepeș”.

IULIE:

1. — A murit în București prof. Oct. Lugojanu tatăl actualului subsecret. dela Președinție.

2. — Aviatorul Byrd explorează polul Sud; se crede că a descoperit un nou continent.

4. — Liberalii încearcă să coalizeze opoziția contra guvernului, fără succes însă.

6. — În toată țara se serbează ziua cooperăției.

8. — Un vapor englez se scufundă.

9. — Un grup de nemernici au încercat un complot în Capitală: sunt toți arestați.

10. — A fost depusă la cameră legea Administrativă.

11. — Dl. Aristide Briand lansează ideea federalizării Statelor Europei.

17. — Partidele liberal și Averescan se retrag din parlament, fapt ce prilejuește d-lui Maniu facerea unui expozeu asupra administrației făcută de fostele guverne: actualul guvern a găsit un deficit de 18 miliarde lei.

18. — La Viena un lucrător fără lucru a încercat un atentat contra cancelarului Austriei.

19. — A izbucnit un conflict armat între China și Rusia.

26. — Se vorbește despre un conflict între Regele Italiei și Principele Umberto.

27. — Guvernul Poincaré din Franța a demisionat, noul guvern e format de dl. Aristide Briand.

31. — La Bădăciuni a încetat din viață d-na Clara Maniu, mama d-lui Prim-Ministru.

AUGUST:

1. — Socialiștii au organizat în toată lumea demonstrații. — Aeronava „Zeppelin” a plecat spre America.

7. — La Lupeni are loc o încăierare între armată și muncitori din care prilej sunt câțiva morți și răniți.

8. — La Haga o conferință a statelor europene caută să stabilească o dreaptă împărțire a despăgubirilor de război.

20. — La depozitul de proiectile dela fortul Domnești o explozie produce pagube de peste 100 milioane.

21. — Tratatul de alianță ale Micii Antante au fost prelungește. — Arenovana „Contele Zeppelin” face înconjurul lumii.

22. — Ziarele scriu că dl. Gr. Filipescu s'a întâlnit la Geneva cu Prințul Carol.

24. — În Bulgaria mari inundații, provoacă pagube enorme.

25. — În Palestina, arabii se revoltă contra evreilor, Anglia intervine pentru liniștirea spiritelor.

28. — Conferința reparațiilor dela Haga a luat sfârșit.

SEPTEMBRIE:

1. — În București se deschide o expoziție internațională de radio.

3. — În Palestina s'a restabilit liniștea. — În Soroca un incendiu distruge 40 de case.

5. — În București a avut loc un concurs de avioane de vânătoare ale Micii Antante și Poloniei.

6. — In Capitală se judecă procesul fasciștilor. — O fabrică de muniții italiană e aruncată în aer. — In Timișoara se judecă procesul comuniștilor. — Dl. Aristide Briand expune Ligii Națiunilor planul federalizării statelor europene.

9. — La Brașov se ține congresul general al avocaților din țară.

11. — La Dâmbovița este ales deputat dl. I. Petrovici.

13. — I. P. S. S. Patriarhul Regent e suferind.

25. — Guvernul austriac a demisionat, dl. Schober e însărcinat cu formarea noului guvern.

26. — In Cadrilater se construiesc 2000 de locuințe pentru coloniști.

27. — Intre Argetoianu și Duca a izbucnit un conflict pe chestia „Băncii internaționale”.

OCTOMBRIE:

1. — Dl. Charles Rist publică o dare de seamă asupra situației financiare a țării.

2. Inaltul Regent George Buzdugan e bolnav. — La Sălaj au depus jurământ 20 mii de voinici.

3. Inaltul Regent G. Buzdugan a fost operat; situația s'a agravat. — Stresemann, cancelarul Germaniei a încetat din viață subit.

5. — Streseman e înmormântat cu funerarii naționale.

6. — Un comunist atentează în București la viața d-lui Ministru de interne Al. Vaida-Voevod.

7. I. Regent G. Buzdugan a încetat din viață în București. Guvernul a preluat prelogativele regale, convocând adunarea națională spre a proceda la alegerea unui nou regent. Opoziția liberală consideră faptul ca pe o lovitură de stat.

9. Adunarea Națională alege cu 451 voturi, ca Inalt Regent pe dl. Const. Sărățeanu consilier la Inalta Curte de casației și justiție. G. Buzdugan e înmormântat cu funerarii naționale la moșia Făraoani din jud. Bacău.

10. — In Capitală are loc un congres internațional de drept penal.

11. — Dl. Ministru de finanțe Mihail Popovici, fiind cumnat cu Inaltul Regent Sărățeanu, demisionează din guvern, dl. Iuliu Maniu i-a conducerea acelui minister.

16. — Dirijabilul „Zeppelin” zboară peste țara noastră.

17. — In București se ține congresul preoților ortodoxi din țară. — Ziarul „Universul” publică o scrisoare FALSĂ a Reginei Maria prin care e acuzat guvernul Maniu.

18. — Ziarul „Cuvântul” publică interesante documente în chestia principelui Carol.

Pomp. Serbescu.

(Continuarea în calendarul anului 1931.)

Statele Europei.

Aci mai jos notăm principalele state din Europa, indicând pentru fiecare în parte, numărul locuitorilor, capitala și numele conducătorului suprem.

REPUBLICI:

Austria cu 6,700.000 locuitori. Capitala Viena. Președinte Miklas.

Cehoslovacia cu 14,000.000 locuitori. Capitala Praga. Președinte dr. Toma G. Masaryk.

Elveția cu 4,000.000 locuitori. Capitala Berna. Președinte Motta.

Estonia cu 1,500.000 locuitori. Capitala Reval. Președinte R. Patts.

Franța cu 40,000.000 locuitori. Capitala Paris. Președinte Gaston Doumergue.

Finlanda cu 3,000.000 locuitori. Capitala Helsingfors. Președinte dr. K. I. Stahlberg.

Germania cu 60,350.000 locuitori. Capitala Berlin. Președinte mareșalul von Hindenburg.

Grecia cu 5,000.000 locuitori. Capitala Atena. Președinte Conduriotis.

Lituania cu 2,800.000 locuitori. Capitala Kannas. Președinte Tschaksta.

Polonia cu 27,150.000 locuitori. Capitala Varșovia. Președinte Moscisky.

Portugalia cu 5,800.000 locuitori. Capitala Lisabona. Președinte Texeira Gomez.

Rusia cu 95,000.000 locuitori. Capitala Moscova. Președinte Rykoff.

Turcia cu 10,500.000 locuitori. Capitala Angora. Președinte Mustafa Kemal Pașa.

MONARHII CONSTITUTIONALE:

Albania cu 850.000 locuitori. Capitala Tirana. Rege Achmed Zogu.

Belgia cu 7,500.000 locuitori. Capitala Bruxelles. Regele Albert I de Saxa Coburg-Gotha, căsătorit cu Elisabeta de Bavaria.

Britania alcătuită din Anglia, Scoția și Irlanda, cu 43,000.000 locuitori. Capitala Londra. Regele George al V-lea, căsătorit cu Victoria Maria de Teck.

Bulgaria cu 5,000.000 locuitori. Capitala Sofia. Regele (țarul) Boris al III-lea.

Danemarca cu 3,250.000 locuitori. Capitala Copenhaga. Regele Cristian al X-lea de Holstein Glücksburg.

Italia cu 39,000.000 locuitori. Capitala Roma. Regele Victor Emanuel al III-lea căsătorit cu Elena de Muntenegru. Conduce de fapt în mod dictatorial primul-ministru Musolini.

Jugoslavia cu 12,000.000 locuitori. Capitala Belgrad. Regele Alexandru I din familia Caragheorghevici. Căsătorit cu Mărioara principesă de România.

Luxemburg cu 250.000 locuitori. Capitala Luxemburg. Marea ducesă Charlotte de Nassau.

Monaco cu 23.000 locuitori. Capitala Monaco. Principe domnitor Louis II-lea de Grimaldi-Goyon Matignon.

Norvegia cu 2,700.000 locuitori. Capitala Cristiania. Rege Haakon VII-lea de Sleswig Holstein Glücksburg. Căsătorit cu Maud de Marea Britania.

Olanda cu 7,000.000 locuitori. Capitala Haga. Regina Wilhelmina de Nassau.

Spania cu 20.800.000 locuitori. Capitala Madrid. Rege Alfons XIII-lea de Bourbon. Conduce de fapt Primo de Riwera.

Suedia cu 6,000.000 locuitori. Capitala Stokholm. Rege Gustav V-lea de Bernadotte, căsătorit cu Victoria de Bad.

ORGANIZAȚIUNI DIVERSE:

Statul papal, guvernul bisericeii catolice. Capitala este în Vatican la Roma. Șef suprem Papa Piu XI-lea a (Achile Ratti).

Ungaria, regim cu caracter provizoriu, cu 8,000.000 locuitori. Capitala Buda-Pesta. Guvernator-Regent Amiralul Nicolae Horthy de Nagybania.

Crema lapte de crin

alui

Kulka

este unicul preparat contra : **coșilor, pistruiilor, nigeilor, pete** și alte urmări ale boalelor de piele, să capătă numai la

Farmacia orașenească la **Vulturul negru**

Timișoara-Cetate.

D-l Teodor Munteanu-Lică.

A picat o floare.

În timpul când începuseră a înflori pomii, îmbătând cu mirosul lor pe muritori, din pomii înfloriți ai Comloșului a căzut o floare, a murit Teodor Munteanu-Lică, lăsând în mijlocul celor cari l-au cunoscut regrete unanime. A murit în fragedă tinerețe, plin de avânt și nesaț de a gusta viața. Îl deplâng bătrânii lui părinți, toți prietenii și întreg Comloșul.

D-zeu să-l odihnească în rândul dreptilor.

G. Bratu.

Cu făină de mălai se pot mânia automobilele.

În America s'au întâmplat mai multe nenorociri, anume mai multe mori și magazine au fost aruncate în aer, fără să se poată cunoaște pricina. Învățații și-au tot bătut capul să găsească care poate fi pricina. Și au găsit, că praful ce se ridică din făina de mălai este un explosibil foarte puternic și nu-i trebuie decât un chibrit sau o schinteie electrică pentru ca să năruie ziduri cât de groase.

Atât făina de grâu, cât și cea de orez, precum și zahărul pisat, dar mai ales făina de porumb, dacă plutesc în aer în formă de praf sunt explosive. E de ajuns un chibrit și totul sare în aer.

Într-o fabrică de bomboane din

Boston (America), o lucrătoare a aprins o țigaretă și întreagă clădirea a fost dărâmată.

Un sac de 12 kilograme, de făină de mălai amestecat cu 4000 metri cubi de aer într'un loc închis, prin aprindere, dă o putere atât de mare, încât poate arunca o greutate de fier de o mie de kilograme, la o înălțime de zece kilometri. Din pricina aceasta oamenii își sfarmă capul, cum ar putea împiedeca formarea prafului de făină la mori. Afară de aceea se trudește să și folosească puterea ce se naște din amestecul de praf făinos cu aerul. Și au găsit, că cea mai bună întrebuințare ar putea să fie la mănarea motoarelor în loc de benzină. Așa că nu peste mult vom ajunge să vedem motoare mănate, în loc de benzină, cu făină de mămligă.

Cățiva colaboratori ai gazetei și calendarului.

D-l Ștefan Sebeșanu
învățător în com. Fenlac.

D-l Ionel Damșescu
publicist Orșova.

D-l Ioan Lotreanu, Vinga.

D-l G. Mihăilescu-Timiș
student, publicist din
Timișoara.

Centenarul țigaretei.

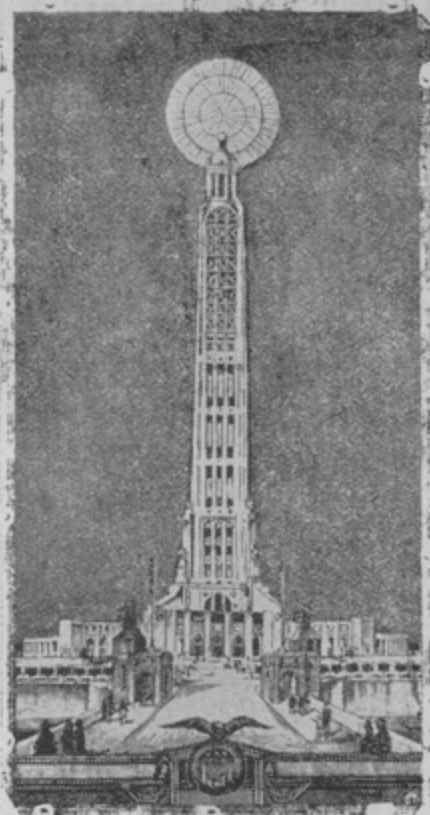
La 17 Iulie 1929 s'au împlinit 100 de ani de când a fost „inventată țigarea”. Era pe vremea unui războiu al Franței în Africa. Generalul francez dădea soldaților mult tutun de fumat. Aceștia foloseau luleașna de lemn. Unul din soldați și-o pierduse. Tutunul era sfâr-

rămat și nu putea să-l fumeze. La picioarele lui erau niște hârtii rămase dintr'o gazetă a generalului. Soldatul a luat o bucată de hârtie și a sucit în ea tutun, legându-o cu o bucată de ață ca să nu se desfacă. Ceilalți soldați l'au imitat până când ideea a încăput pe mâna unui spirit de negustor care a perfecționat-o.

(Foto Serbescu)

Costum național din
com. Lopătari jud. Buzău.

Un far-reflector uriaș în portul
New-York.

Croitoria și Ceaprazaria Militară și Civilă **SĂLINAȘKI & IANCU**

Se execută uniforme pentru călărașii cu
schimbul, școlari și haine civile, după
ultima modă.

Atelier pentru chipiuri, capele, șepci și
brodării. Mare depozit de ștofe pentru
uniforme și furnituri.

Asortiment complet de echipamente militare.

TIMIȘOARA

Cetate, Piața Unirii No. 4, lângă biserica sârbească.

Vaca guvernului din Canada.

Canada e o țară „agricolă“ (lucrătoare de pământ). Și dacă e vestit grâul de Canada, care vine de ne bate și pe noi aci așază, — e semn că tare e înaintea tată acolo agricultura (lucrarea pământului).

Nu numai cerealele (bucatele) sunt în dezvoltare înaltă, ci și vitele.

Sunt și pe la noi vaci frumoase, mari, lăptoase, prețioase, — cari dau câte 12—15 chiar 20 litri de lapte pe zi și se vând cu 8000, 10.000, chiar 12.000 lei una. — dar mai mult nu.

Ei, bine, în Canada s'a vândut de curând o vacă în orașul Saskatchewan, cu prețul de 2000 de Liresterline (o liră e 800—900 lei), — sau cu aproape 2 milioane de Lei!

A cumpărat-o guvernul, pentru a o duce de arătare prin țară, pentru îndemn tuturor economilor de vite.

Și, spun foile canadiene, că cumpărătorului nu-i pare deloc rău că a dat pe vacă așa preț, căci are dela ea peste 40 litri de lapte pe zi și a dat 305 zile lapte într'un an, dând astfel 14.000 kilograme de lapte, din care ies interesele de 4 la sută (cu cât se dau banii acolo) după suma cu care a cumpărat vaca.

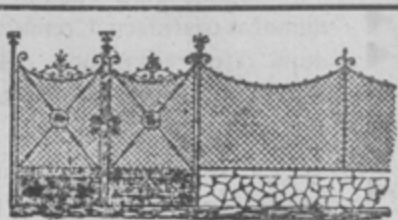
Guvernul acum o trimite de vedere prin țară, și e mare îndemn pentru economi a-și crește și ei vaci care macar să se așpropie de — vaca guvernului....

Guvernul din Canada e fălos de vaca lui, care-i dă atâta lapte.

(Foaia Int.)

Catedrala ort.-rom. din Timișoara.

Ingrădituri decorative, porți și uși
pentru biserici, morminți, etc.

Telefon: 3-88

Fondat: 1879.

Mihail Bozsák și Fiul S. p. A.

Fabrică de țesături și împletituri de
sărma și fabrică de mobile de fier.

Vânzarea En gros și En detail.

TIMIȘOARA, II.

Strada Șanțului No. 10.

Depozit: Cernăuți.

Frumuseția Femeilor

Frumuseția și sănătatea sunt prețioase și pretind îngrijire. Orice femeie care are pretenția unui exterior îngrijit, întrebuințează numai mijloace ce prezintă încredere pentru a servi frumuseția. Cunoscutele și vestitele preparate cosmetice

Crema, Pudra și Săpunul de „Viorele” Dr. Pulca sunt cele mai de seamă pentru a obține un ten fraged și curat.

Săpunul cu spuma sa bogată și cu medicamentul său ce conține, curăță intensiv. Conservativă frumuseția și frăgezimea tinerească a tenului (образului) în mod regulat cu săpunul de „Viorele”.

Complecțați după fiecare spălat înfrumusețirea dumneavoastră cu Crema „Viorele” care este preparată după rețete ce provin dela anticii Romani și Greci și care vindecă ca un Balsam binefăcător exzeme răni sgârieturi etc.

Crema, Pudra, „Săpunul de Viorele” sunt produsele în care puteți avea cea mai mare încredere, ele fiind întradevăr servitori cei mai credincioși ai frumuseții.

Incercați-le încă astăzi veți fi surprinși cât de curând vi se face pielea fragedă și moale devenind netedă și fină dând un aspect tânăr fraged și sănătos.

Nu primiți Crema, Săpunul, Pudra de „Viorele” numai în ambalaj original care poartă numele Dr. Pulca.

Se poate procura (căpăta) la :

Farmacia bătrână cea mare din Deta.

Farmacia „Sfânta Ana” DETA

Invătăături, Sfaturi

Pentru Sănătate.

BAI DE LEAC.

Mulți nu pot merge la băi, cu toate că ar avea nevoie grabnică, pentru vindicarea boalelor de cari seferă. Dar totuși își pot ajuta singuri, făcând prin aceasta ca boala să stea pe loc, sau chiar să dea înapoi, să se vîdice. Iată câteva băi (scăldături) de leac:

a) **Bae de aer prea cald** (supra încălzit), e bună contra paraliziei, reumatismului, gutei și grăsimii (obezitate). Se face așa:

Bolnavul se așează pe un scaun de pae și se înveleşe cu un cearsaf curat. Lângă scaun se aprinde o lampă cu spirt (ori „Primus“ cu petrol) peste care se pune un burlan, al cărui celălalt capăt vine sub cearsaf.

Prin aceasta aerul de sub cearsaf se încălzește tare omul

asudă, boala se oprește și începe a da înapoi.

b) **Bae de puicioasă** (sulf), e bună la slăbire, limfatism, reumatism, gută, diabet (boală de zahăr), la boli de piele.

Se face așa: topești 125 grame sulf de potasă (așa se cere dela farmacie) în 500 gram (o jumătate de kilogram) apă caldă. Se toarnă apoi în bae.

c) **Bae de nisip cald**. E bună contra reumatismului, a paralizii. Se face așa: bolnavul stă întins la soare și e acoperit cu un strat de vresun deget grosime de nisip uscat. Stai în nisip așa vreme de 15 minute.

d) **Bae care întărește** cărnușurile trupului. În baia caldă se toarnă câte 200 grame de tinctură benzoes, tinctură de trandafir negrii, oțet de vin tare. (Toate se cer așa dela farmacie).

ANTON BRAUN

Cel mai eficient izvor de cumpărare pentru
Instrumente muzicale
în: Tablă, Lemn, Coarde, Tobe și tot felul
de accesorii

Timișoara

I. Strada Eugen de Savoya No. 14.

Filială: Arad, Str. Cloșca No. 2.

**Pentru ce toate lumea cumpără
numai veritabilul**

Diana Franzbrantwein?

Pentru că este tot atât de indispensabil întreținerii sănătății, fortificării corpului, calmării oricărei dureri ca pâinea zilnică pentru întreținerea vieții.

Pentru că efectul său e surprinzător la orice durere.

Pentru că efectul sau e calmant, răcitor atât intern cât și extern.

Pentru că înlătură dureri de mijloc.

Pentru că calmează dureri reumatice și gutoase.

Pentru că la răceli face întotdeauna bine.

Pentru că imunizează corpul contra intemperiilor și oțelește mușchii.

Pentru că s'a dovedit ca cel mai eficace la fricțiuni.

Pentru că luat în picături pe o bucătică de zahăr, este cel mai bun remediu contra grețurilor și durerilor de stomac.

Pentru că este un remediu universal, care în orice situație face servicii extraordinare și în orice moment este gata la îndemână.

Se fabrică diferite calități de Franzbrantwein, dar experiența ne-a dovedit că **Diana** Franzbrantwein este cel mai bun. Deci, nu trebuie să lipsească în nici o casă.

La cumpărare să se dea o deosebită atențiune ca Franzbrantweinul **Diana** să fie în sticla original plumbuită și să se refuze contrafaceri fără scrupul.

Se găsește pretutindeni.

e) **Bae de sare alcalină**, bună contra bolilor de piele, de ficat (maierile negre), boli a căilor urinale (bășică, rinichi etc.). Se toarnă în bae 250 grame carbonat de sodă (așa se cere dela farmacie).

f) **Bae de mare făcută în casă**. E bună contra imfatismului (cei cu ghinduri mari), e bună pentru a mări pofta de mâncare și ajută la mistuire (activează funcția tubului digestiv). Toș pește în apa de bae: sare de mare 4 kgr., sulfat de sodă 1 kgr. 750 grame; hidroclorat de magnezie 1 kgr. 500 grame, hidroclorat de calce 400 grame. (Toate aceste se cer așa dela farmacie.)

g) **Bae de sare** se face topind în apa băii un kgr. bulgăre de sare. E bună contra slăbirii, contra limfatismului, rachitismului, (oase moi).

Hrana care priește vara .

nu e carnea, ci legumele, și fructele proaspete. În timpul verii acest fel de hrană e ușoară și priește mai bine, fiindcă nu încarcă stomacul, și nu munștețte inima. Pe lângă asta, legumele verzi și fructele proaspete dau trupului săruri de

cari are cea mai mare nevoie și trupul sănătos și cel bolnav. În loc de vin, rachiu și bere, mânșcați legume și fructe cât puteți de multe.

Amețeala

este un semn de foarte multe boale. Ea poate fi un semn de lipsă de sânge (anemie), al îngroșării vinelor de sânge (arterioscleroză): semn de boală de inimă și altele. Câteodată mistuirile grele, boalele de stomac (rânză) dar mai ales viermiș de mașe, limbricii și panglica, dau amețeală. Amețeala trebuie bine deosebită de bala copiilor (epilepsie) care poate începe cu amețeală, dar este cu totul altă boală. Așa dar când cineva suferă de amețeli dese al căror rost nșl poate înțelegere bine să se arate la medic. Bineînțeles când o gospodină calcă rușfele și apoi are amețeală și durerere la cap, știe bine că a bățut-o fierul de călcat, adică s'a otrăvit cu gazele scoase de cărbuni. Asemenea și sobele proaspete ce scot gaze și fum dau oamșenilor din acea casă amețeală. Aici nu medicul, ci meșterul va îndrepta lucrurile.

3 zile durează și veți deveni frumoasă, dacă folosiți
Crema „MIA“ (10)
albăște, pistrui și alte necurățenii ale obrazului dispar.

Se capătă cu ramburs postal, trimis cu cea mai mare discrețiune, la farmacia
Dr. KOVÁCS, Timișoara-Fabrica 335.

Farmacia

Dr. FÖLDES

ARAD (România), Strada Eminescu 21.

Mare depozit de specialități, droguri, parfumerii, articole de gumă, instrumente chirurgicale, bandaje.

Anemici, palizi, lipsiți de apetit, slăbiți și suferinzi

de dureri de cap, să nu întrebuințeze altceva, de cât **Lichior Ferról nutritiv Dr. Földes**, care favorizează formarea celulelor roșii de sânge, provoacă un apetit excelent, deci este cel mai bun remediu pentru îngrășare.

Face ca bolnavul și cel slăbit să devină robust și vesel de viață, mărește plăcerea de muncă, la femei anemice, regulează menstruația și încetează durerile convulsive, pe copiii anemici, palizi slabi îi îngrașă, bărbaților anemici slabi le redă puterea bărbătească.

Pentru o cură e nevoie de 6 sticle. A se comanda cu ramburs.

**Prețul unei sticle Lei 110. La comandă de
6 sticle, se trimite francat.**

Farmacia și laboratorul chimic

Dr. Földes
Arad, Strada Eminescu 21.

Celui ce-i vine ameteală i se dau următoarele ajutoare. Bolnavul se culcă jos cu capul jos ca trupul, i se dă să bea apă rece, sau dacă se poate cafea neagră, sau ceaiuri fierbinți cu rom. O curățenie bună (un purgativ) sau o clismă fac întotdeauna bine. Apa rece la frunte, ștersături și fricțiuni cu apă rece sau spirt, așezarea bolnavului într'un loc răcoros, și cu aer curat, se înțeleg dela sine. Cei ce sufăr de ameteală e bine să se ferească de soare și de arșiță și să lucreze afară în câmp cu capul acoperit.

Când țineti copilașii în brațe, țineti-l când pe brațul drept, când pe cel stâng. Pentru că copilul ținut meren, des și multă vreme, cu ciasurile, numai pe un braț ajunge de își îndosește șira spinării și se poate întâmpla să rămâie strâmb (în doit) la trup toată viața.

Mamele să bage de seamă!

Dacă ai dureri de dinți, dute la farmacie și cere să-ți dea un praf făcut din următorul amestec: Valerianat de chinină zece centigrame, — piramidon douăzeci centigr. — fenacetină pa-

truzeci centigr. În vreme de două ciasuri înghite 2—3 prafuri de aceste. E drept că-i amar dar e bun. Și e bîn mai ales dacă pui pe partea dureroasă și cumprese (cârpe curate) umede, dar calde.

Leac vechiu, dar bun pentru obraz (împotriva coșurilor de pe față), pentru întărirea și frăgezirea cărnii și pielei de pe față este următorul: Spală-te dimineața când te scoli cu apă de ploae în care ai ținut pătrungel vreme de o zi (un pahar de apă de ploae și o legătură de frunze de pătrungel). După spălarea feței, fricționează (masaj) pielea cu mâna cam vreo 5—10 minute, apoi cu o petecă curată (ori cu un burete anume) unge fața cu apă de aceasta cu păstrunjel, pe care o lași să se usuce pe obraz.

Atenție!

Atenție!

Mare depozit de casse de bani
și cassette la

L. Trimmel

Fabrică de casse de
(45) bani

Timișoara

I, Str. Eminescu 7.

Nenumărate scrisori de mulțumire dovedesc ca cele mai bune și excelente preparate de cremă sunt:

crema, săpunul și pudra
„ILEANA“

(46)

Care sunt cele mai bune și mai renumite. Se pot procura la Farmacia „Sfântul Gheorghe“

Valeriu Popoviciu Deta, Județul Timiș (Banat)

Sănătatea și păstrarea ei.

(Tuberculoză, Oftica.)

Fiiți atenți, îngrijiți-vă plămânile căci toți cei slabi, anemici, săraci de sânge, mai cu seamă copiii și tinerii, cari sunt în creștere, toți cari au amețeli, visuri urâte, dureri de cap, ten galben, mers nesigur, ochi incercuți, sau se răcesc și capătă guturai, junghiuri, tuse noaptea asudă, răsuflă greu, dimineața și seara capătă ferbințeli, sunt expuși, dacă nu se îngrijesc la timp, la boala cea mai necruțătoare la tuberculoză, Oftica.

Ca să vindecați susamintitele boli și să vă apărați de Tuberculoză, vi să recomandă preparatul cel mai nou, medicament sigur al profesorului „Scrabel“ specialist de plămâni, cunoscut în toate lumea. Acest medicament poartă numele de „Cachet de Calciu“ No. I. și No. II. Prețul unei cutii 275 Lei. Cura durează 10 săptămâni, 4 săptămâni cu No. I. și 6 săptămâni cu No. II.

Epilepsia.

Nu lăsați oamenii nevindecați, tineri, bătrâni, cari suferă de Epilepsie, Palpitații, Histerie, înțeleg pe aceia cari ameteșc și cad în nesimțire, căzând în nesimțire, bat din picioare și mâni, fac spumă la gură.

Vindecați-i căci aveți cu ce, aveți la îndemână medicamentul sigur și acela este „Pastell Dr. Mittel“. Costul unei doze este 350 Lei; cura durează dela 3—6 luni.

Arterio — Sclerosa.

Omul nu moare, omul să omoară el însuși. Această sinucidere să datorește numai nepăsăreii omenești, nu se interesează de sănătate la timp, căci numai atunce a alergă la medic și farmacie, când a ajuns la neputință.

Una din boalele cari distrug încet organismul este și Arterio — Sclerosa, care se observă la început prin oboseală fizică și intelectuală, amețeli, amorțeala degetelor, dureri la mână și umărul stâng, insomnie, dureri de cap, turburări de stomac, etc. Toate acestea simptome și morburii dispar și se vindecă chiar și Astma, Bătăia de inimă, Boli de ficat și rinichi, dacă ne îngrijim la timp întrebuițând medicamentul vestit „Tabletele Dr. Hechel“ A. și B. Una cutie costă 225 Lei. efect sigur în câteva săptămâni după întrebuițare. Totuș cura trebuie repetată 4—4 săptămâni la an.

Boalele de Stomac.

În cazurile când după mâncare simțiți apăsătură sau umflătură arsuri în gât, jig, crampe, răgăidi acre la stomac și nu aveți scaun regulat, nu aveți apetit simțiți arsături și vă vine să vomăți sau aveți gura tot acră și

amară vă ajută pentru a vă însănătoși Perislatinul în praf și picături. Laboratorul Hielligen, No. I. și No. II. 1 cutie praf și picături costă 380 Lei, No. II costă 420 Lei. La sgârșiri și dureri mari este necesar No. II.

Rheuma și Isias.

La Rheuma și Isias junghiiuri de spate, spinare înțepeneli de musculatură aduce vindecare sigură Băile „Tanate“ Fluidul „Tanate“ și Tabletele „Tanate“ 12 băi 1 sticlă fluid, și 1 cutie tablete costă 580 Lei. Laborator Hielligen.

Bolile de ficat Pietrele de Fiere și Rinichi.

Cereți Cartea sanitară referitor la acestea morburii, unde găsiți îndrumările necesare pentru cura acestor boli. Medicamentul acestor morburii este „Salovirul“ în pilule și lichid. Laborator Hielligen. Costul acestora este 390 Lei,

Pentru copilul.

Care este debil slab care are pe cap, obraz sau trup eczeme bube și cari dacă să rup cură sânge la care copil dacă pipăi grumazul, are noduri, acela care are din când în când ochi roși și să umflă la grumazi. Cereți Broșura sanitară referitori la aceste boli. Medicamentul necesar este Syropul „Caljosan“ și Alifia „Caljosan“ în 2 țărmi costul 480 Lei.

Procurarea acestor medicamente se poate face numai prin „Farmacia Sfânta Ana“ Deta 31 reprezentant pentru România.

Prețurile în România în Lei, Anbalege gratis, Spesele poștale în costul propriu.

Farmacia bătrână cea mare Deta 31.

GHEORGHE RADOVAN

Atelier de Mobile
artistice.

Lucrări bisericești și
construcții.

(32)

Timișoara III., Piața Crucii No. 3.

Atenție!

La pagina 123 este un foarte interesant anunț al firmei **Puhlmann & Co. Berlin.**
Atragem atenția cititorilor noștri asupra lui.

Pentru creșterea vitelor.

Lucerna

în timpul înfloririi are de șapte ori mai mult calce (un fel de sare hrănitoare) decât cele mai bune ierburi din livezile naturale. Trebuie însă băgare de seamă, căci vita e foarte lacomă după lucernă verde, care dacă îi e dată fără măsură o înbolnăvește greu, putând să omoare vita în câteva ciasuri.

Borhotul de săcară

se zice că ar fi foarte bună hrană pentru păsări și că le-ar da putere să ouă mai mult. Așa zice un agricultor american.

Cine poate să încerce.

Pune var stâns și uscat

în mâncarea găinilor ce dau ouă cu coaja moale, fiindcă acest fel de ou dovedește că lipssește varul de hrană.

Copitele crăpate la cal

le putem singuri vindeca, în mod practic, ușor și repede, prin următorul mijloc: La un foc potrivit se va topi în măsuiri egale, ceară și miere de albine;

se amestecă apoi fierbându-se puțin astfel vom căpăta un leac minunat.

Dacă copitele calului sunt crăpate tare, atunci vom lua un vas cu apă caldicioasă și le vom spăla bine; apoi cu ajutorul unei pensule, pământ, făcut din vată, se vor unge bine copitele, cu acest leac pregătit, astfel ca să intre bine în crăpăturile copitei.

După ce facem această lucrare 2 sau 3 ori, vom vedea că crăpăturile se micșorează, copita se vindecă și se întărește.

E bine, să ne îngrijim cât mai bine animalele, căci, ele doar sunt prietenii noștri, ajutorii noștri la muncă, la trai...

Un animal sănătos și bine îngrijit ne poate totdeauna servi cu folos. Îngrijiți-vă animalele și nu le chinuți, căci au și ele inimă!

Vitele cornute sunt lacome

la mâncare verde. De aceea trebuie băgare de seamă când le slobozi la pășune verde, mai ales la trifoi, lucernă etc. fiindcă repede se umflă și pot muri.

Puterea de hrană a grăunțelor a fost socotită de niște învățați germani. Ei au aflat că din popușoi, porcul mistue 90%, din orz 81%, și din ovăs 70%. Asta însemnează că 100 kgr. popușoi are o putere de hrană ca și 111 kgr. orz sau ca 128 kgr. ovăs. Se vede de aci că popușoiul e hrana cea mai bună pentru îngrășatul porcilor.

Când vitele sunt mușcate

de multe albine, e bine să le bagi în grajd. Ca să le treacă frica trebuieșe țeselațe pentru ea în păr, în coadă, în coamă (la cai) să nu rămână nici o albină care cu bâzâitul ei ar putea băga groaza în vită (mai ales caii sunt de tot spărioși). Apoi îi

speli tot trupul cu apă rece în care e bine să torni câteva picături de amoniac (așa se cere dela farmacie). Și ca să nu răcească vita e bine să fie acoperită, învelită cu toale.

De multe ori mușcăturile sunt așa de multe și veninoase, încât vita dă semne ca de boală; vreme de câteva zile are febrințeli (arsuri), ține capul în jos, lu astfel de cazuri trebuie să-și se facă clistir, sau să-și se dea sare amară topită în apă (adecă curățenie), apoi să-și se facă aburi mai ales pentru pânțele etc.

Când vita, după aceste lecuiri, începe să se balege și să sloboadă des, udul atunci e semn bun de vindecare grabnică.

Ce trebuie să știe fiecă om, care vrea să fie sănătos?

Cine n'are poftă de mâncare, cine digeră greu, are stomacul balonat, suferă de răgăeli, are limba încărcată, dureri de cap, junghiuri, e în dispus, deprimat, are amețeli, e nervos are dureri la încheeluri, cine după masă își simte stomacul greu, exală gaze, simte arsuri la stomac, cască mult, e somnoros, respiră greu, are miros din gură, dureri de stomac, e constipat sau are scaun prea des, are dureri fie la stomac sau jurîmprejurul lui, cine obosește lesne sau pierde respirația în timpul nopții, suferă de insomnie, este tratat de medici cu medicamente cari purifică intestinele și sângele.

Remediul purgativ cel mai sigur și plăcut pentru purificarea sângelui este

„KOPROL“

intrebuințat cu plăcere de mic și mare.

De găsit în toate farmaciile și drogheriile.

Feriți-vă de falsificări!

Farmacia lui
RUDOLF JAHNER

Timișoara - Fabric

Strada Dacilor No. 21

recomandă tot felul de articole farmaceutice ca medicamente pt. oameni și animale, specialități din țară și externe, articole de cauciuc de tot felul, irigatoare, sprîuitoare pentru copii, suspensoare, sticle pentru lapte și biberoane, stofe de bandaj, vată, pansamente, cutii de salvare pt. lucrătorii dela mașini, mori și fabrici.

Mijloace probate de înfrumșetare: Pomadă, Cremă, Pudră, Săpun, Pastă de dinți, Apă de gură, etc.

(22)

Franz Tejnor & Co.

Timișoara - Fabric

Piața Traian (fost Kossuth) No. 1.

Optician.

Articole din oțel, articole de frizerie, bandaje, articole din gumă, articole de parfumerie și cosmetice.

Lustruitor artistic, ascuțitor de cuțite, institut de nichelat și de armătură cu aramă.

Orice reparaturi ce se țin de această breaslă, execută exact.

Comenzi primește zilnic și cu poșta.

(18)

SANATORIUL BĂNĂȚEAN

TIMIȘOARA III.

Strada Odobescu No. 2.

Telefon No. 23-45.

(34)

Telefon No. 23-45.

Se pot vindeca bolile plămânului?

Cu chestia asta cea mai importantă se ocupă toți oamenii, cari sufer de astmă, tuberculoză și tuberculoză de laringe, de oftică, catar de plămâni, tușire învechită, umplere de flegmă, răgușeală, de mult timp și cari n'au găsit vindecare. Toți bolnavii de felul acesta pot să capete dela firma noastră **complect gratuit o broșură ilustrată** asupra temei: „Se pot vindeca bolile plămânului?” scrisă de d-l Dr. med. Guttmann, fostul șef al institutului „Finsenkuranstalt”. Pentru a da fiecărui bolnav prilejul de a-și procura lămurirea asupra felului suferințelor sale, am hotărât să trimitem în mod gratuit și fără port fiecărui om broșura asta pentru bunul general.

Scrieți o cartă postală cu adresa prescrisă la firma: (58)

Puhlmann & Co, Berlin 518 Müggelstrasse 25-25.

Pentru gospodărie.

Mirosul de mucezeală al bucatelor:

ovăz, orz, etc., se poate scoate a mestecând în bucate praf de cărbune. Se amestecă un sac de praf de cărbune cu 24 saci de ovăz, orz, etc. Lasă să stea așa amestecat vreme de două săptămâni, apoi îl vânturăm și cerșem. Mirosul de mucezeală nu se mai simte.

Vasele de lemn

(cale, linguri, cufe etc.) să spală și să curăță bine și ușor frecându-le cu un șomoiag de paie și nisip după care le clătești bine și le pui să se usuce la soare. Scândurile (masa) cari au pete de grăsime se curăță dacă le freci cu var stâns.

Cismele, ghetele ude să usucă ușor dacă le umpli cu fân uscat și le așezi să stea tot în fân uscat. Nu pune niciodată încălțăminte udă să se usuce la foc ori pe cuptor, fiindcă pielea se usucă prea tare și crapă repede. Fânul uscat scoate mai bine umezeala, fără să strice pielea.

Frumusețea

unui ten alb și fin vi-l dă
numai renumita (16)

Cremă Zaida

Farmacia Salvator

Timișoara I, Cetate, Bul. Reg. Ferdinand

Comandați prin poștă Borcanul Lei 35.

SIMON GUTU

croitor bărbătesc

(11)

Timișoara, Cetate, Str. Primăriei 1.

Mare asortiment de stofe veritabil engleze.

Lucru bun, exact și prompt. Roagă sprijinul on. Public.

Petele de lapte și de cafea

de pe haine se pot îndepărta dacă le udăm cu glicerină. După o bucată de vreme spălăm locul cu pata în apă curată.

Albiturile se spală

ușor și se albesc frumos dacă le muier peste noapte în apă rece, în care am pus — la fiecare vadră de apă — câte o lingură de amoniac (așa se cere dela farmacie).

Când ți-ai sărat prea tare mâncărurile

(ciorba, supa, zeama, sosurile, etc.) și nu le poți mânca de sărate ce sunt, poți să le desari (să scoți o parte din sare), dacă în mâncarea prea sărată punem

o bucată curată și uscată de sponghie (burete ca cel cu care să șterge taba în școală, ori ca cel de baie). Aceasta sughe sarea. Uneori treaba aceasta o fac și câteva bucățele de cartof crud, curățit de coajă.

Gustul rău al ouălor proaspete

(sunt și de acestea) vine dela hrana găinilor și anume dela găinile cari sunt hrănite (mai ales la oraș) prea mult cu cărniuri ori cu făină făcută din carne uscată.

Dopurile

pentru astupat sticlele de vin, trebuie fierse sau muiate în apă ferbinte înainte de a fi folosite. Căci muindu-le numai în apă rece, vinul din sticlă se va oțeti.

ÎN zile fața și mâinile vor fi albe ca zăpada și de asemenea coșii de piele, pistrii, petele de soare vor dispărea dacă întrebuințați

(17)

3 VIOLA cremă și săpun

preparată de farmacia **WEISZ** la „Crucea de aur“

Timișoara-Cetate, Piața Unirei No. 9 (Domplatz).

Cât poartă animalele?

Inceputul	Sfârșitul perioadei cât poartă : nimalul				
	data	vacile 285 zile	caii 348 zile	oile, caprele 154	scroafele 120 zile
5 Ianuarie	16 Oct.	10 Dec.	7 Iunie	4 Maiu	
7 "	18 "	12 "	9 "	6 "	
11 "	22 "	16 "	13 "	10 "	
16 "	27 "	21 "	18 "	15 "	
20 "	31 "	25 "	22 "	19 "	
21 "	1 Nov.	26 "	23 "	20 "	
5 Febr.	16 "	10 Ianuarie	8 Iulie	4 Iunie	
12 "	22 "	16 "	14 "	10 "	
21 "	2 Dec.	26 "	24 "	20 "	
25 "	6 "	30 "	28 "	24 "	
2 Martie	11 "	4 Febr.	2 August	29 "	
8 "	17 "	10 "	8 "	5 Iulie	
14 "	22 "	15 "	13 "	10 "	
22 "	31 "	24 "	22 "	19 "	
4 Aprilie	13 Ianuarie	9 Martie	4 Sept.	1 Aug.	
6 "	15 "	11 "	6 "	3 "	
16 "	25 "	21 "	16 "	13 "	
26 "	4 Febr.	31 "	26 "	23 "	
1 Maiu	9 "	5 Aprilie	1 Oct.	28 "	
8 "	16 "	10 "	8 "	4 Sept.	
11 "	19 "	15 "	11 "	7 "	
21 "	1 Martie	25 "	21 "	17 "	
31 "	11 "	5 Maiu	31 "	27 "	
6 Iunie	17 "	11 "	6 Nov.	3 Oct.	
11 "	22 "	16 "	11 "	8 "	
15 "	26 "	20 "	15 "	12 "	
26 "	6 Aprilie	31 "	26 "	23 "	
30 "	10 "	4 Iunie	30 "	27 "	
5 Iulie	15 "	9 "	5 Dec.	1 Nov.	
10 "	30 "	14 "	10 "	6 "	
16 "	26 "	20 "	16 "	12 "	
25 "	5 Maiu	29 "	25 "	21 "	
30 "	10 "	4 Iulie	30 "	26 "	
8 August	19 "	13 "	8 Ian.	5 Dec.	
10 "	21 "	15 "	10 "	7 "	
14 "	25 "	19 "	14 "	11 "	
24 "	4 Iunie	29 "	24 "	21 "	
29 "	9 "	3 August	29 "	26 "	
3 Sept.	14 "	8 "	3 Febr.	31 "	
8 "	19 "	13 "	8 "	5 Ianuarie	
11 "	24 "	18 "	13 "	10 "	
23 "	4 Iulie	28 "	23 "	20 "	
28 "	9 "	2 Sept.	28 "	25 "	
4 Oct.	15 "	8 "	6 Martie	31 "	
9 "	20 "	13 "	11 "	5 Febr.	
13 "	24 "	17 "	15 "	9 "	
23 "	4 August	27 "	25 "	19 "	
28 "	9 "	2 Oct.	30 "	24 "	
3 Nov.	15 "	8 "	5 Aprilie	2 Martie	
8 "	20 "	13 "	10 "	7 "	
12 "	24 "	17 "	14 "	11 "	
22 "	3 Sept.	27 "	24 "	21 "	
28 "	9 "	2 Nov.	30 "	27 "	
2 Dec.	13 "	6 "	4 Maiu	31 "	
7 "	18 "	11 "	9 "	5 Aprilie	
14 "	25 "	18 "	16 "	12 "	
17 "	28 "	21 "	19 "	15 "	
23 "	3 Oct.	27 "	25 "	21 "	
27 "	7 "	1 Dec.	29 "	25 "	
31 "	11 "	5 "	2 Iunie	30 "	

Găina clocește 21—22 zile câte 15—19 ouă. — Gâsca clocește 29—32 zile câte 12—16 ouă.

Curca clocește 26—29 zile câte 16—19 ouă. — Rața clocește 24—31 zile câte 16—19 ouă. Cățelele poartă 9 săptămâni.

Tariful poștal.

NOTA: I Pe teritoriul României.

II Pentru Austria, Cehoslovacia, Polonia și Ungaria.

III Pentru toate celelalte țări.

No. curent	Felul corespondenței	I		II		III	
		Lei	B	Lei	B	Lei	B
1	Scrisoare simplă până la 20 gr. — — — —	6	—	7	50	10	—
	peste aceasta pentru fiecare 20 gr. — — —	2	—	6	—	6	—
2	Carte poștală simplă — — — — —	2	—	4	50	6	—
3	Carte poștală cu răspuns — — — — —	5	—	9	—	12	—
4	Carte poștală ilustrată — — — — —	3	—	4	50	6	—
5	Imprintate de orice natură p. 50 gr. — —	1	—	2	—	2	—
6	Cărți de școală și literare, jurnale și publica- țiuni periodice cari apar în România, pen- tru fiecare 50 gr. sau fracțiune în plus —	—	25	2	—	2	—
7	Mostre până la 100 gr. — — — — —	3	—	4	—	4	—
	Pentru fiecare 50 gr. în plus — — — —	1	—	2	—	2	—
8	Taxa scrisorilor recomandate pe lângă taxele dela punctele 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7 în fiecare caz	10	—	10	—	10	—
9	Recomandată cu retour recipisă:						
	a) dacă s'a cerut cu ocazia prezentării —	10	—	10	—	20	—
	b) dacă s'a cerut după prezentare — — —	10	—	20	—	20	—
10	Prețul unui imprimat p. reclamații — — —	10	—	40	—	40	—
11	Preț suplimentar la posterestante — — —	10	—	10	—	10	—
12	Timbru de asistență se pune la orice fel de corespondență ce merge dintr'o localitate în alta — — — — —	—	25	—	—	—	—

Colete: În țara: până la 1 kgr. 8 lei, pentru fiecare kgr. până la 20 kgr. 8 lei. Pentru streinătate până la 1 kgr. 4-50 lei.

Mandate: 3 lei pentru înregistrare plus 1 leu de fiecare 100 lei până la 5000 lei. Pentru fiecare 1000 lei în plus și pentru fracțiuni încă 5 lei.

Telegrame: Fiecare cuvânt 2 lei. Taxa suplimentară la colete, reco-mandate, mandate, etc. 5 lei.

ECONOMICE

Congresul internațional de agricultură.

— București, 16 Iunie 1929. —

D-l Ioan Mihalache Ministrul agriculturii și domeniilor.

O mare cinste a fost hărăzită țării noastre prin ținerea la București a congresului internațional agricol. Această cinste era meritată pe bună dreptate. Aici în răsăritul, sudic al Euro-

pei, noi am fost totdeauna considerați ca un vrednic popor de agricultură. Grânele noastre au fost totdeauna bine privite pe marele piețe de desfacere ale lumii întregi.

Dar împrejurările de dinaintea de război s'au schimbat. De unde înainte eram, cum se zicea, țară de latifundiar, adică de proprietari de mari întinderi de pământ, — după război toate moșile întinse au fost fărâmișate și împărțite, pe drept cuvânt, la cei care munciau și puneau în valoare acest pământ.

Atunci au început a se auzi glasuri de îndoială sau chiar de bărfire. S'a auzit anume că țăranul nostru nu va ști cum să pună în valoare pământul primit, — că țara va avea de suferit de pe urma acestui lucru, — că rău s'a făcut deci că s'a fărâmișat astfel pământul, — într'un cuvânt că agricultura era mai înfloritoare înainte vreme, iar că azi ea a ajuns cu totul de proastă calitate. Toate aceste

svonuri erau pătate de interes.

Dar nu mai puțin adevărată era însă și cumpăna mare în care era pus țăranul nostru, cel care avea să răspundă pe viitor de soarta agriculturii țării. De avea să iasă rău, toată greutatea și tot ponosul pe capul lui aveau să cadă. Iar dacă, învrednicit de puterile lui și de Dumnezeu, avea să isbândească în sarcina ce i se încredințase, se înțelege că toată bună lauda asupra lui avea să se reverse.

Au venit ani, unul după altul, — și iată că s'au împlinit zece, de când răspunderea agriculturii în țara noastră stă în mâinile țărănimii noastre.

Și iată cum, la capătul acestor zece ani (cât de grei și cât de lungi!) a trebuit să facem proba unui greu examen.

Garnituri de treierat M. A. V. cu „lagăr pe bile“

Locomobile, Motoare cu Benzină, Elevatorii Secerătoare

Tractoare W. D. Hannomag 28/32 HP.

cu 3 brazde pentru benzină și petrol (fabricat al firmei „Deutsche Kraftpfluggesellschaft Berlin“).

„Case“. Tractoare americane cu 3 brazde și întrebuințare de ulei brut.

Motoare Diesel, Aranjamente de moară, Mașini de cărămidă, Mașini de prelucrat lemnul, tot felul de mașini agricole și de industrie.

(35)

Pluguri de oțel produse „Reșița“.

„Industria“ S. P. pentru Comerț și Industrie, Timișoara

Strada I. C. Brătianu No. 3.

Telefon 914.

Adresa Telegrafică „Industria“.

Oferte cu prețuri gratis și franco.

Agricultorii de seamă, venind din țări cu mare trecut agricol, au poposit la noi spre a ține o sărbătorească adunare a agriculturii de pe întreg pământul. Sunt între ei profesori, miniștri, ba e și un fost președinte de republică, — și's din toate neamurile. Ochii lor au stat mereu atinți asupra tuturor înfățișărilor dela noi, — și mai cu seamă asupra țărânimii noastre, care, firește, este unealta cea mai de seamă în producția bogăției agricole a țării.

Dumnezeu a vrut ca acești oaspeți de mare preț să fie întâmpinați de un ministru al agriculturii, ridicat el însuși de pe meleagurile frumoasei noastre țări. A fost frumos, peste fire de frumos, când, deschizându-se congresul în marea sală

a Adunării deputaților, cuvântul de început a pornit dela un ministru care „după chip și după port” înfățișa pe însuși țărânul român, în una din cele mai desăvârșite întrupări. Și iată că acest ministru începe a grăi celor adunați într-o prea frumoasă limbă franceză. Tăsnăr, chipeș, îmbrăcat în sobrul costum mușcelean, cu ochiul așger și netrufaș, cu vorba caldă și isvorită, nefățărît, din adâncul sincer al sufletului, cu cum-pătare în mișcări (așa cum de altfel e, în cele mai multe cazuri, însuși țărânul nostru), — ministrul agriculturii a cucerit, dintr'un început, sufletele oaspeților. Pe jumătate, lupta era câștigată. Pe urmă, când oaspeții pășiră dealungul țării și-i văzură oamenii și bogățiile, o-

Otto Scherter

fierărie

en gros și en detail

Timișoara

I., Strada Eminescu No. 6.

Oferă din depozitul său bine asortat, tot felul de articole de bucătărie, articole pentru agricultură, scule pentru toate meseriile, cu prețurile cele mai convenabile.

(30)

Weiss & Götter

„Kühne“

== **Timișoara** ==

Strada I. C. Brătianu.

Pluguri

Grape

Mașini de curățat porumb

Greble

Semănătoare

Legătore

Coase

Tricore

(3)

Depozit special pentru mașini de muncă agricolă.

I. Blaha și Fiul

Imprimerie-vopsitorie de textile

Timișoara-Fabric

Strada C. Negruzzi No. 10.

Magazin permanent în imprimării
albastre și cotrințe netede. Vopsește
lână și haine în toate colorile.

Telefon: 23—21. (8)

goarele și felul de muncă, așezările și gospodăriile, — oaspeții au deschis ochi mari și, desigur, s'au gândit câte minciuni au mai alergat dealungul lumii despre oamenii acestei țări, și despre munca lor.

Ca și la nemaipomenitele zile ale serbărilor dela București și Alba-Iula — așa și de data aceasta, — acești oameni de bună credință veniți de departe, au

trebuit, de sigur, să exclame în cugetele lor: „acuma abia cuș noaștem ceva din adevărul lucrurilor din țara aceasta!...”

Plecând dela noi, acești oameni desigur că au grăit acest adevăr celor din țara lor. Au spus că dacă mai sunt încă multe lucruri de făcut, că dacă sunt și unele lucruri rele, ca mai peste tot locul unde se află oameni, — totuș, vrednicia, munca, priceperea, inima bună și simțul de ospitalitate ale acestui popor, îl așează în rândul acelor popoare asupra cărora pot fi oprite privirile omenirii.

Fără îndoială că un asemenea congres prețuește cât ani înștregi de propagandă și de trudă. El era marele merit de a spulbera toate calomniile și toate bârfele cu care am fost împodobiți în vremea din urmă.

„P f a f f“

Mașina de cusut renumită în toată lumea pentru întrebuințarea în casă

Ioan Schuber

mecanic, atelier de reparații

Timișoara II, Strada Dacilor 19.

În mare depozit **motociclete,**
biciclete și accesorii.

Noutăți!
Plăci și Gramofoane.

(5)

Mașini de semănat

pluguri și alte diferite mașini
agricole, puști și muniție pentru
vânat.

Fierărie en gros și en detail
(6) la firma

Iosif și Petru Jäger
Timișoara

IV, Bulevardul Carol No. 33.

Cooperativa Funcționarilor Publici

Timișoara

Palatul Dicastrial (parter).

Se pot cumpăra orice fel de articole alimentare cu prețuri mult reduse față de cele de pe piață.

Miere de stupi, Vin, Bere, Țuică de bună calitate pe prețuri ieftine.

Țigări, Timbre, Mărci poștale în permanență.

Români sprijiniți cooperativele românești!

Președintele consiliului de administrație:

Ioanichie Neaoe

Conducătorul magazinului:

Gh. Popescu

Cea mai mare, mai modern aranjată fabrică
de Bere și Ghețarie artificială din țară.

Târgurile din Banat.

Județul Timiș-Torontal.

Beba-Veche, 8 Martie, 8 Iunie, 8 Septembrie.
Belinț, 16 Aprilie, 13 August.
Biled, 26 Martie, 15 Iunie.
Brestovăț, 17 Aprilie, 20 Octombrie.
Butia, 24 Aprilie, 24 Iulie, 15 Octombrie, 20 Decembrie.
Buzias, 23 Ianuarie, 17 Aprilie, 17 Iulie, 25 Septembrie.
Cărpiniș, 5 Aprilie, 16 Iunie, 13 Septembrie.
Cenadul-Mare, 16 Martie, 20 Iunie, 16 Octombrie, 10 Decembrie.
Cenei, 24 Maiu, 31 August, 24 Octombrie.
Ciacova, 24 Martie, 2 Iunie, 27 August, 8 Octombrie 12 Noembrie.
Checia-Română, 5 Maiu, 26 Octombrie.
Cheveresul-Mare, 5 Martie, 4 Iunie, 30 Iulie, 29 Octombrie.
Chizătău, 10 Ianuarie, 28 Aprilie, 18 Iunie, 15 Octombrie.
Comloșul-Mare, 5 Martie, 15 Iunie, 1 Septembrie, 20 Noembrie.
Clopodia, 8 Ianuarie 2 Aprilie, 6 August, 1 Octombrie.
Denta, 20 Maiu, 2 Noembrie.
Deta, 24 Martie, 15 Iunie, 12 Septembrie, 30 Noembrie.

Prima Fabrica Română de Piane IOAN WONKA TIMIȘOARA

fost Antoniu Petrof

==== Fondat în 1878. ====

Un Pian sau o Pianina

Fabrică și birou:
IV., Str. Joffre 4

se cumpără cu încredere numai la firma
veche și renumită.

Sucursala:
București
Strada Sfinților 42

Fabricate proprie și mărci streine de primul
(21) rang cu prețuri cele mai ieftine.
Rate lunare dela Lei 3000.—.

Depozit:
III., Bul. Carol 16

„Prima Fabrică Română de Piane“
Ioan Wonka
Timișoara Iosefin, Gen. Joffre 4.

„Guano-Fosfat Transsylvania“

Gunoitul natural din peștera „Cioclovina“ este cel mai bun și cel mai eficient material pentru îngrășarea pământului, conține 16—18% acid fosforic, 0.5% nitrogen, 5% acid carbonic, 30% var și 12% alte substanțe organice, adică materiile nutritive și absolut necesare tuturor plantelor, cerealelor, viilor, pomilor și legumelor.

Gunoirea cu guano forțează și accelerează producțiunea și creșterea și are efect 3 ani de zile.

Se vinde cu vagonul și în cantități mai mici cu prețul de Lei 2.20 pro kg. Sacii cu prețul de cost.

Cu 40% mai eficient ca gunoitul artificial.

Cereri pentru procurarea materialului se vor adresa arătându-se exact comuna, poșta ultimă și gara la

„CIOCLOVINA“

Societate în Comandită pentru exploatarea îngrășămintelor de fosfat în Pui

Județul Hunedoara.

(30)

Fibiș, 2 Februarie, 4 Maiu, 7 Septemvrie.

Gătaia, 20 Ianuarie, 20 Aprilie, 20 Iulie, 20 Octomvrie.

Gherteniș, 31 Martie, 15 Iunie, 14 Septemvrie.

Grabaț, în fiecare Miercuri.

Igrîș, 28 August.

Ioanisfeld, în toată Miercurea.

Jamul-Mare, 26 Aprilie, 6 Septemvrie.

Jebel, Joi și Vineri înaintea lui 23 Apr., Joi și Vineri după 14 Oct.

Jimbolia, 27 Martie, 29 Iunie, 8 Septemvrie, 11 Noemvrie.

Lipova, 16 Aprilie, 16 Iulie, 3 Septemvrie, 29 Octomvrie.

Liebling, 10 Martie, 3 Septemvrie.

Lovrin, 7 Martie, 29 Iunie, 12 Septemvrie, 24 Octomvrie.

Moravița, 5 Aprilie, 4 Octomvrie.

Mertișoara 20 Aprilie, 10 August.

Moritzfeld, 15 Martie, 10 Maiu, 16 August, 1 Noemvrie.

Peciul-Nou, 4 Aprilie, 10 August, 28 Octomvrie.

Periamos, în toată Lunea.

Recas, 23 Februarie 21 Iunie, 31 August, 25 Octomvrie.

Sarafaia, ultima Sâmbătă a luni Martie și Sâmbătă ultimă a luni August.

Sănnicolaul-Mare, 29 Martie, 29 Iunie, 18 Octomvrie.

Sănpetrul-German, 16 August.

Dușan Lazits

comerciant de arme

Timișoara I, Strada Eminescu No. 5.

Recomandă bogatul său depozit de Arme de vânătoare, Floberte, Pistoale, Revolvere, rechizite de vânătoare și cartușe.

Arme de vânătoare automate marca original Browning, arme originale fără cocoșe marca „F. N.”, marca Sauer & Sohn, marca Pieper—Bayard cu și fără cocoșe. Pistoale automate marca Browning, Walther și Singer. Floberte (arme de salon) marca Browning, Walter și Geco automate și obicinuite.

Toate sistemele numai cele mai noi și mai bune se găsesc expuse în depozit, cu cele mai eftine prețuri.

— Vizitați fără obligație de a cumpăra. —

În atențiunea cumpărătorilor de mobilă cari doresc a cumpăra
mobila cea mai eficientă !

Fabrica de Mobile Măruța și Cotârlă

S. A. R.

Oravița (Banat) — Telefon 39

instalată cu cele mai moderne mașini execută tot felul de :

**Mobile masive, moderne și solide
după ultimele deseme din Paris,
Berlin, etc., precum :**

**Dormitoare,
Prânzitoare,
Birouri,
Saloane**

cu prețuri modeste și foarte convenabile.
Având mare depozit de lemn uscat se garantează orice lucrare. Se primesc comenzi pentru aranjamente bisericesti, anume : iconostase, tronuri, scaune, etc.

Reducere pe CFR. 45% în întreaga Românie.

Condițiuni de plată avantajoase și în rate.

Directori cu pregătiri și experiențe câștigate în Viena, Berlin, Zürich, Paris, München, etc.

Medalii de aur și argint, Diplome de recunoștință dela expoziții câștigate de directorii tehnici.

Satchinez, 15 Maiu, 15 August, 15 Noemvrie.

Săcusigiu, 25 Ianuarie, 7 Iulie, 23 Octomvrie.

Şemlac, 19 Martie, 18 Iunie, 22 Octomvrie.

Stamora-Germană, în toată Sâmbătă.

TIMIŞOARA, Joia înainte de 19 Martie, 1 Iulie, 15 August, 24 Septemvrie, 18 Decemvrie. Dacă aceste zile cad pe ziua de Joi târgul începe în aceeaşi zi şi ţine 2 zile. Dacă la ziua de târg e sărbătoare naţională, se va tine Vinerea.

Tomnatic, în toată Miercurea.

Topolovăţul-Mare, 26 Martie, 28 Maiu, 27 August, 29 Octomvrie.

Tormae, 10 Aprilie, 12 Iunie, 11 Septemvrie, 13 Noemvrie.

Uiivar, în toată Miercurea.

Variaş, 1 Aprilie, 1 Septemvrie.

Vinga, 24 Maiu, 23 August, 4 Octomvrie.

Judeţul Severin.

Balinţ Joia primă din lunile Martie, Iunie, Septemvrie şi Dec. Berzasca, 26—27 Iunie, 9 Noemvrie.

Berzovia, 29 Martie, 31 Maiu, 26 Iulie, 29 Octomvrie.

Birchiş, 28 Ianuarie, prima Duminică după Rusaliş şi în ziua întâia dela Sf. Maria Mare.

Simon Reiter Jun.

Var

Ciment

Gips

Cărbuni

Cocs

Timişoara III, Piaţa Asaneşti 4. (Küttl-Platz)

Telefon: 2-38.

BANCA AGRARĂ S. A. CLUJ

Timișoara I, Str. Palanca No. 1.

este cea mai mare bancă românească înființată după războiu, spre a veni în ajutorul populației dela sate prin credite eftine și de lungă durată.

Primește depuneri spre fructificare în condițiunile cele mai avantajoase; impozitul cătră stat se plătește de banca. Are legături în toate țările și în special în America, de unde poate să incaseze cecuri și ori ce plăți ar veni în țară.

(23)

Indreptați-Vă cu toată încrederea cătră Banca Agrară.

Caransebeș, ultima Miercuri din Ianuarie și Aprilie, prima Miercuri și Joi din August și Octomvrie.

Căpâlnaș, 14 Ianuarie, 9 Martie, 23 Aprilie, Lunia Paștilor, Nașt. Sf. Ioan Botezatorul Sf. Maria mică, Arh. Mihail și Gavriil.

Curtea, 2 Iunie, 26 Septemvrie.

Domașnea, Sâmbătă înainte de Florii și după Sf. Petru și Pavel,

Lugoj, Vineri, Sâmbătă și Duminică înainte de 10 Februarie, 10 Maiu, 2 Iulie 21 Octomvrie.

Mehadia, Miercuri înainte de Botez, de Florii, de Sf. Petru și de Sf. Paraschiva.

Mehadica, Miercuri înainte de întâmpinarea Domnului, de Sf. Gheorghe și Sf. Ilie și de Arh. Mihail și Gavriil.

Orșova, 1 Maiu, 17 Septemvrie.

Teregova, Vineri înainte de Botez, Vinerea patimilor, Vineri înainte de 6 Iulie și 26 Octomvrie.

Județul Caraș.

Bocșa-Montană, 20 Martie, 15 Maiu, 3 Iulie, 18 Septemvrie.

Bocșa-Română-Vasiova, 24 Martie, 13 Octomvrie.

Bozovici, 1 Ianuarie, 30 Martie, Luni înainte de Ispas, 5 Octomvrie.

„Balcan“

***Agentură generală comercială
Timișoara 1, Str. Vasile Alexandri 1***

Mijlocește în cele mai convenabile condițiuni, vânzări, cumpărări și arendări de moșii, case etc. în Timișoara, Banat și întreaga țară.

**Singurul birou special din Timișoara
care se ocupă cu închirierile de locu-
ințe și camere mobilate.**

Primește anunțuri și publicații pentru toate ziarele și revistele din țară.

Cacoveni, 18 Martie, 22 Aprilie, 26 August, Prima Miercuri din luna Noemvrie.

Carasova, 24 Aprilie.

Cornea, Luni după Duminică 5-a din postul paștilor, Luni înainte Arhanghelul Mihai și Gavriil.

Dalboșeț, 10 Martie, 23 Octomvrie.

Dognecea, 17 Martie, 1 Septemvrie.

Făget, în Ianuarie cu patru zile înainte de Botez; înainte de sf. Teodor cu patru zile; înainte de Ispas cu patru zile; înainte de Sf. Petru și Pavel cu patru zile; în 6 Iulie, înainte de Sf. Maria cu 4 zile; înainte de Sf. Dumitru cu 4 zile; înainte de Sf. Nicolae cu patru zile.

Forotie, 13 Aprile, 29 Iulie, 7 Septemvrie, 12 Octomvrie.

Moldova-Nouă, 24 Iunie, 17 Octomvrie.

Moldova-Veche, 6—7 Aprilie, 27—28 August.

Oravița-Montană, 2 Aprilie, 16 Iulie, 8 Octomvrie, Sâmbătă după Arhangheli.

Prigor, 26 Ianuarie, 22 Iunie 19 Octomvrie.

Reșița, Vineri înainte de Florii și înainte de Arhangheli.

Sasca-Montană, 11 Iulie, 21 Septemvrie.

Valea-Mare, Joia-Mare, sf. Paraschiva.

Vermes, 8 Maiu, 23 Octomvrie.

Vrani, 13 Aprilie, 11 Iulie, 7 Noemvrie.

MIHAI CONDALI

comerciant român

Timișoara, I., Strada Primăriei No. 7

Telefon No. 10—61.

Debit special de tutun polițe, timbre
fiscale și poștale, articole de fumat,
rechizite de scris și ziare românești.

**Comerțul de ouă, galice și diferite
alimente.**

Librăria | Tipografia

Bul. Reg. Ferdinand 5.

Piața Țepeș-Vodă 2.

Telefon No.: 1201

Telefon No.: 1200

„CARTEA ROMÂNEASCĂ” Sucursala Timișoara

Mare asortiment de cărți literare, științifice și didactice precum și rechizite de scris pentru birou și pentru școală.
Se execută ori ce fel de lucrare de arte grafice cu prețuri reduse.

GLUME

Nănorosirea țaganului.

Povestea pe cariă o supun șicitorilor, am auzât-o dăla tata miău, cariă spunea că priă când iăra dă vro zășiă-doispriășiă ani, o auzât-o dăla moșu-so. Si ca să nu piară poveșciliă noașciă fru-moasă, o arătat aci, că doară sunt mulț cărora liă plașiă a auzi și șici lucruri priă cari nu liă șciu.

In satu nostru șică, erau odată oamini in mariă fiărbiăriă: or stat inăinșia aliăgiărilor dă chiniăz. Si cum nu iăra niși chip să ajungă la vri-o ințăliăgiăriă iăi intră iăi, câțava măi afurisiți la un givan, or hotărât a aliăgiă dă chiniăz baș piă Trifu țaganu cariă șăgia la margina satului vara incingându-să la umbra liămniălor și iarna grășinând dă foamiă.

E giriăpt că Trifu țaganu o fost piă vriămuri fraităr in că-tăniă și inăinșia unui fraităr cariă dăntă soldat nu o stat giriăpt ca lumina?, ba o fost după cătăniă și pilari dă cai și să prișiăpia pogan la șiăluit banii biățălor oamini, cu vorba șiă-i iășa dăn gura lui mariă șiă umbla intruna ca o mășinătoariă.

Istănă că in satu nostru or fost și alți oamini bogat cari ar fi plăcit mulciă șiocaniă dă răchiă ca să fiiă aliăș, dar năastămpă-rați d oamini nu s'or lăsat odată cu capu: Or vrut să pună chi-niăz piă Trifu țaganu.

In o bună giminiată șiă-i trăzniășciă in cap lu Pătru Căpă-ștănă, să puniă și scoală satu, adună toț oamini dăn margina lui

NICOLAE BEITZ

Magazin de Coloniale

TIMIȘOARA-CETATE

Telefon No. 209.

(54)

Telefon No. 209.

Specialități în sirop de smeură din munții Mehadii.

ca să miargă la Trifu țaganu să ii spună viăstea. Să adună v'o opt zăși dă oameni și pliacă la coliba țaganului.

Țaganu fricos ca tăt țaganu, cum viăgiă atâta sdroaiă dă lumia băgându-să la iăl, iuciă is faciă vânt și săriă priă firiastă și-apui fujiă dă gângiășci că mănă pământu, că zăsa țaganului: Fuga-i rușanoasă, dar ii sănătoasă. La o vriămiă mai amănat, țaganu văzând că nu ii nici o primiăjgiă, să intoarciă acasă și augiă dă viăstia cu cariă nici când nu o visat. O visat mulciă, s'o gângit la mulciă dar măi înăinciă să așciăpta la maorciă, dăcât să-l aliagă lumia dă chiniăz. Viăstia i-o picat așa dă biniă căc s'o pus și o mănecut un blid intriăg dă curiăchi cu moariă.

Zăua aliăgiării să apropie ca năluca și satu fiărbiă cu clocot. Unii ar candida dar li-i rușaniă să stia abărăbări cu Trifu țaganu, și alții nu candidează dă frică că nu vor căpăta voturi. Si așa, toată lumia așciaptă cu nărăbdariă a șci cariă o fi chiniăzu satului.

Ajungiă zăua aliăgiării. Toată lumia ii înăincia casei săciășci și larma o măi amurât dă frica solgăbirăului și alu ai doi jândari ciă stau la uliță și să uită in toaciă părțaliă.

Aliăgătorii nu or vinit toț, dar dăn parcia țaganului nu fălit nici unu. Votaria să inșiăpiăși apropiă toț ai dă față votiază piă Trifu țaganu, așa că după atâta nărăbdariă și trudă a partizanilor lu Trifu, or ajuns să vadă minunia minunilor. Trifu Barabaș, rumân viăchi, o fost aliăs dă chiniăz.

Viăstia ajunjiă in grabiă la uriăchiliă țaganului cariă sta imbrăcat tanțos, ocol dă masa plină dă bunătăț, ca să-ș așciăpciă goșcii, și cum augiă dă viăstia a mariă, țaganu moariă dă bucuriă. O murit. L'or ingropat, piătriăcându-l multă lumia la groapă.

Datunci, o triăcut multă vriămiă, și istorisirea asta, o rămas năuitată.

Și ciă nănorosiriă a ajuns piă biātu sat, și piă biātu țagan, chiniăz.

Ioan Lotreanu.

Prima Cassă de Păstrare din Timișoara
Timișoara, I, Piața Sf. Gheorghe 1. — Fondată: 1855.

Capital propriu Lei 74,000.000.—

Depuneri spre fructificare Lei 350,000.000.—

Adresa telegrafică: „Primdevize“.

Face toate operațiunile de bancă.

1830 — 1930.

După „Keops“

Cuvintele nu mai au astăzi, valoarea lor de altă dată!

Anii, cari au transformat atâtea și atâtea din aspectele vieții noastre, au transformat și noțiunea cuvintelor....

Ceia ce odinioară însemna ceva.... astăzi înseamnă cu totul altceva.

Aci mai jos, încerc să reproduc o serie de cuvinte și expresiuni, cari în o sută de ani sau chiar mai puțin, au o altă însemnare:

1830

1930

Cinstit	tâmpit
Nevastă	năpastă
Cununie	nebunie
Insurat	incornurat
Proprietar	barbar
Chiriaș	nevoiaș
Cuvânt de onoare	angajament fără valoare
Sumă imprumutată	poliță protestată
Fată cu dotă	fostă cocotă
Fată fără zestre	stă la ferestre
Fată cu moșii	fată cu copii
Femeia goală	moda actuală
Tată	chestiune discutată
Femeie cinstită	urâtă complită
A făcut avere	a fost la putere
Soț fericit	orb și tâmpit
Incredere în soție	ultima formă de nebunie
Copil bine crescut	să'njure abia a'nceput
Cu tat'su seamănă leit	cum dracu s'a nimerit?

Mutarea atelierului de lăcătușerie

Avem onoare a aduce la cunoștința dlor proprietari de mașini de treerat și de tractoare, ca atelierele noastre le am mutat din strada Mocioni 58 în

Strada Bolinteanu (Gorove) No. 7

(4 minute dela gara mare.)

Rugăm să ne onorați și pe mai departe cu increderea Dvs

(20)

Cu distinsă stimă

FRĂȚII SZLAHOTKA, Timișoara, (Iosefin) Strada Bolintineanu 7.

Unde-i Pisiul ?

Frusinica Plăpămaș
— O cucoană din oraș —
Mult greoaie, somnoroasă,
Din fire cam lenevoasă,
Nu se prea'ngrijea de casă
Și, chiar mai puțin de masă!
Dară soful mai isteț,
Socotea totul la preț
Și odată, băgă de seamă
Că mâncarea-i numai zeamă:
Carnea ce o cumpăraseră,
Parcă se evaporase.
Supărat peste măsură,
Scurt, fără prea multă gură
Chiamă la el servitoarea
Și o'ntreabă. Dacă Floarea
Fată smecheră, șireată,
Se face cam supărată
Și aruncă cel ponos
Pe pisiul somnoros:
— „Zău, conașule, să mor,
„Ca să mint n'am nici un zor,
„Pisicuful a mâncat
„Carnea, ce ați cumpărat.
„Și cum ea vorbește iute
Toate vrute și nevrute,
Plăpămaș nu vrea s'asculte

Și-o 'ntreține: — „Stăi, socoate
„Două chile? Cum se poate?
„Ce pisica-i armăsar?
„Ori carnea e de fânțar?
„Ia, nu mai fă pe nebuna
„Că acum îți cârlesc una.
„Adu-mi mai bine cântarul
„Și cu el odată, motanul.
Se 'nțelege, biata Floare,
A adus în graba mare
Tot ce „domnu”-a poruncit.
Plăpămaș atunci, grăbit,
la motanul și îl pune,
— Fără un cuvânt a spune, —
Pe cântar; și'n parte-ailaltă
Pune greutatea. Deodată
Cu totul plin de mirare
Se întoarce:

— „Bine, Floare,
„Să zicem că tu ai drept
„Și că eu nu-s prea deștept.
„Carnea două chile-a fost,
„— Știi prea bine pe de rost, —
„Dar singură VEZI AICEA
„DOUĂ CHILE. Ori atunci
„Dacă carne-a fost atât,
„Pisoi unde-a dispărut?!...“

P. SERBESCU.

Librăria și Papetăria „Globul“

Proprietar IOAN IANCU, Timișoara I, Str. Eminescu 7.

Are în depozit toate rechizitele de birou și școală, cărți
literare, școlare, poezii pentru popor, piese teatrale,
monoloage, etc. (47)

Se execută tot felul de imprimate după comandă.

Înțelepciunea lui Ștrul....

Tănăsică Fasonel
Om, cu gustul subțirel
A dat în „făitung” scrisoare
Că dorește să se 'nsoare.

Ștrul ,ovreiul, negustor
S'a grăbit în mare zor
Să-i ofere pe Frusina
Fata lui Ilie Ghina:

- „E formosă, lucrătoare,
„S'are buguție mare!”
- „Știi tu bine, e bogată?”
Întrebă Tănase 'ndată.
- „Ai, ve, ba inchi cum....
„Doar nu-i fată di pi drum!” ...
„Eu chiar singhir oi vezut
„Că perul chind i-o chezut
„Alt' pi dat-o cumperat....
„Iară dinții i-o schimbat
„Tăți in aur. Așa fată
„Nu esti destul bogată?”.....
P. SERBESCU.

VILIAM TICHY

Autogarage și Atelier de
reparații p. Automobile

TIMIȘOARA, IV
Bulev. Berthelot No. 3.

Telefon 7-84.

(48)

Reprezentanța ptr. Auto-
mobile:

**Dodge Brothers și
Renault.**

Un liberal flămând ținând un discurs

Adevărată nenorocire.

Lucrul, zice că s'ar fi petrecut într'un oraș din România. Un cetățean a fost surprins de un agent de siguranță tocmai în clipa când voia să-și treacă o sfoară pe după gât, spre a se sinucide.

Agentul apucă sfoara și începu să impresioneze pe candidat: — De ce vrei să-ți iai viața? — De groaza impozitelor, răspunse cetățeanul. — Pentru atâta treabă nu face, îl consolă agentul. Ceri păsuire, mai amâni, ei, faci cu poți până plătești. — Dar, nu de asta mi-e, grăi omul, cu plata sânt la curent dar nu știu ce trebuie și cât să dau...

— Doar asta-i mai ușor. Te duci la percepție și percepătorul te luminează imediat, el știe..... — Dă-mi funia, zise omul abătut și lasă-mă să-mi curm zilele.. eu sunt percepătorul.

(D. N.)

La avocat.

— Domnule doctor, am primit o palmă.

— Ei și ce e cu dânsa?

— Apoi am venit să ți-o prez dau.

Vorbă cu înțeles.

Cine vorbește fără să gândească, seamănă cu vânătorul care trage fără să ochiască.

Băiat vrednic.

— Iliuța, ce-ai făcut cu cei doi lei pe cari ți i-am dat eri?

— I-am dat unei femei băștrâne.

— Bravo! Mai ține doi. Asta e frumos din partea ta. Și ce face femeia aia?

— Vinde zaharicale!

Oare?...!

Vin din vale,
Merg la munte
Și în cale,
Chiar pe punte,

Iată un flăcău!

El să 'ntinde
Cătră mine
Și mă prinde
De mi bine —

Și mi rău!...

Iată trânta
Este gata!
Scap merinda
Pentru tata —

Tocmai în părau!

Nu îl pasă
Că fac jalba
Nu mă lasă
Ci spre naiba

Mă duce mereu...

Spăimântată,
Zăpăcită,
Sărutată,
Tălbășită, —

Il sărut și eu!...

Spun la mama
De mă'nfruntă:

„Așteptat — a
„Pân' la nuntă

„Oare — soțul tău?!

Eugen Pipoșiu.

Telefon: 13-34

Paul Kern

S. p. A.

Magazin de pielărie

Timișoara-Fabrică

Strada Dașilor No. 22.

Filială:

IV, Bulev. Berthelot No. 27.

Depozit mare și permanent în piele și materiale pentru ghete, piele de blane și curele pentru mașini. — Prețuri strict solide.

Engros. (2) Endetail.

Doi ortaci

Bagia Chie, șagiă in toată Duminea înaintea cășii lui, piă o laviță și givăniășciă cu ortacu lui, viășin cu casa și fost până anu triăcut mari dușmani politici.

Bagia Chie, — un om sfătos și fost in măi mulciă rânduri chiniăzu satului, — givăniășciă cum odată in ciniărieță și piă când iăra dă întâia dată chiniăzul satului cu o jalbă a comunii o trăbuit să miargă la Budapeșta, ungiă o și fost, dar cu greu o putut să răsbată pila Ministere, că nu o pria știut bină unguriășciă, așa că o fost mânat cu o păpușă din o cântărlărie in alta până când o dat dă Domnul Aliexandru Vaida, fost fost pi-atunși dăputat cariă astăzi îi Ministru, și numai dumniului o putut să miargă la domnia mari ca să li-ă spună cum stau triăburiliă și ca să facă giriăptaciă in comună, și românilor, că or pus ungurii piă vriămia

aia de notarăș piă un ungur imbumfat cariă o inșiăput să pălmuiască piă toț oaminiî cari nu or știut să vorbiască unguriășciă cu iăl.

Străgoiu, — cum îi zășiă lumia lu Pătru Anghel, — cariă o fost candidat dă abligat in doauă rânduri piă listă libărală, mulțămiașciă lu Dumniăzău, că o ajuns să-ș vadă incurăț amândoi ficiori și acum după-șiă li-o cășcigat frumoșacă aviăriă cu muncă și sudoariă, vriă să fiă linișcit și ca un moșniag, să să lasă dă lucru și că trăiască in cică.

Dân vorbă in vorbă, ajung să să givăniască și dăspriă politică.

Bagia Chie, dăcând l-am cunoscut iăra tot naționalist inflăcărât iar viășinu lui inăinciă cu câțava ani a fost inșiăluit dă nișciă domni ca să să inscriă la libărali, lucru șiă l'o și făcut, dar rău o fost dă iăl că o vindut vri'o opt lanță dă pământ și tot nu o

Arpad Buzzi

Timișoara-Fabrică, Strada Vlad dela Marina No. 5.

Primul atelier specialist în Sudaj electric și Autogen.

Sudaj la cilindrii, cazane și mănere arcuite.

Cu garanție de un an.

ajuns abligat cum doria iăl dă multă vriămă.

O umblat mult cu domnii, o munșit mult, o cheltuit taria mult, dar la urma urmilor o fost pus și iăl in coada listei și niși când nu avusă năroc, Ba o ajuns într'o vriămă să să sfăgiască și cu copii lui, numa ca să ajungă abligat in casa țării.

Dăsigur, că după toaciă așciă, oamini dăn sat lio cam dăspriă-tuit, mai aliăs dă când șciau că o măi fost și aliărgat cu ouă cloșiciă prin saciă. Dar Bagia Chie, dăși șcia dăspriă toaciă așciă, il primia la vorbă cu mariă plășiăriă ca piă un ortac dăn copilăriă, dar in aliă politiși, Bagia Chie șciă una și bună: „Libă-

ralii or fost nișciă șobolani cari or furat voturi, or furat banii dăn casa țării, și or dus țara la mariă primiăjdiă; Aviăriăscanii is nișciă codiță fățarnișă a libăralilor, iar lupiștii is nișciă bli-giă cu doauă fiăță, in cariă nu să poaciă incriăgiă nimiă.

Unchiu Pătru Anghel, după o iășiăriă dă căciva minuciă, o in-țaliăs vorbiliă viășinului său, o fost pătruns dă agivăru lor și d-atunși nu măi vria să șciă că o fost candidatu fără năroc al libăralilor șiă or sărășit toată țară, ci măi in fiecariă sară viniă la givan la Bagia Chie și givăniăsc, givăniăsc, până îi apucă somnu.

Ioan Lotreanu.

Mare depozit în tot felul de
Cuptoare de gătit

Numai lucru bun și solid livrează însuși
producătorul

Konrad Müller

lăcătuș artistic și construcție.

Timișoara-Iosefin, Strada General Foch No. 34.

Văduva GUSTAV APPELTAUER

Fabrica de butoae

TIMIȘOARA, IV, Str. General Foch 6. — Fondat: 1880.

Cele mai noi butoae și căzi (puțini) în toate mărimile.

**Produceri speciale de aranjamente de
fabrică și butoae mari pentru depozite.**

(9)

Prețuri solide.

Execuție de primul rang. — Telefon 907 — Mai multe ori premiat.

Metod ingenios.

— Cum faci d-ta, d-le Oprel, de te lasă nevasta să vii aproape în fiecare seară la berărie? Pe mine, a mea, nu prea mă lasă!

— Ei, am eu metoda mea: În fiecare seară îmi necăjesc nevasta până într'atât că ea însăși mă izgonește afară din casă!

În școală.

La onomastică elevii fac dașuri învățătorului, care-i înștreabă:

— Cu ce v'aș putea face și eu o bucurie copii?

— Dacă ai sta în pat barem o săptămână și să nu vii la școală! — se grăbi un elev.

Invenția dorită de el

Un croitor necăjit spunea odată:

— O fi invenție mare telegrafia fără fir, dar cred că mai mare ar fi să se inventeze croitoria fără fir.

Între Mincinoși.

— Am văzut în Spania un om așa de înalt, încât, la înmormântare au trebuit să-i pună trei dricuri. unul după altul.

— Eu am văzut în Turcia un dric care nu se mai sfârșea.

— Și... pe cine îngropau în el?

— ... Marea Moartă.

La judecătorie.

— Ei și zici, că ai găsit portomoneul?

— Da, așa este domnule judecător.

— Și-apoi de ce nu l-ai dat înapoi proprietarului?

— Era prea târziu seara.

— Dar mănezi.

— Mănezi era deja gol.

Milos.

— Dă-mi ceva, boerule, miorlăe un cerșător.

— Îți dau sfatul să mă lași în pace!

Industriile Miniere din Banat

Societate Anonimă Minieră Română

TIMIȘOARA

Bulevardul Regele Ferdinand No. 2.

Cărbuni, Bricheți, Antracit.

(12)

Dorește ceva!...

O fată stă tristă în parc pe o bancă. Cn tânăr se aproprie și o întreabă:

— De ce stai așa tristă fetița? Dorești ceva?

—

— Dorești poate un ajutor?

—

— Cum, nu dorești absolut nimic?

— Oh da! Acum doresc foarte mult să-ți dau două palme, ob-
rascnicule!

Din contră.

Pretendentul: — Va să zică, domnișoară, tatăl dumitale nu mai vrea să știe despre mine!

Ea: — Din contră: mi se pare că... știe prea multe!..

Bine dresat...

— Căinele ăsta al meu? E foarte bine dresat! Dacă de pildă, îl chem și îi zic: Nero, vii aici sau nu vii? El atunci nu mai decât vine, — sau nu vine.

Frunză verde de susai...

Frunză verde de susai,

Pusei șeaua pe doi cai

Și plecai

Cu ei la rai

Niei la rai nu poți să stai

De mirosul florilor

Și de dorul fetelor...

Credință.

— De ce ești așa de supărat, dragă Anișo?

— Da cum să nu fiu dragă, când bărbatul meu mă aseamnă cu câinele!

— Vai doamne, doar nu te-a bătut?

— Asta nu, dar vrea să îi fiu credincioasă.

Noroc!

— Toată familia mea a murit în accidentul de cale ferată de la Recea. Eu m'am ales cu un braț rupt.

— Mare noroc ai avut!

La teatru.

— Domnule, nu mai fluera la urechea mea, fiindcă o să fiu nevoit să aplaud pe obrazul dumitale!

PETRU POPOVICIU

Papetărie, Librărie, Legătorie de cărți,
Rechizite de scris pentru birouri și școală

TIMIȘOARA I, Str. Eugen de Savoya 16.

Flirt

de GH. BRAESCU.

Mă întorceam ostenit dela baltă în scăpătatul soarelui, cu cismele grele, cu pușca la spina-re, necăjit, cu geanta goală. Căinele plin de noroiu, mergea ostenit și el, umilit, cu limba scoasă 'n urma mea. Ca să scurtez din cale am luat-o prin păpușo-
ie urmărit de un roi de muscu-
life, ce-mi năvăliau în ochi, vân-
turându-se deasupra mea într'o
horă nebulă.

Pe neașteptate, în mijlocul la-
nului, am dat de un puș cu colac
de piatră, cu leucă infiptă într'o
coadă lungă, noduroasă, culcată
peste el. Apropiindu-mă să beau,
un zgomoț de voci înăbușite mă
îndeamnă să mă feresc, să pân-
desc, să trag cu urechea.

Lângă drum, în marginea la-
nului, unde păpușoi sunt mici
și rari un flăcău roșcovan, cu
cisme încrețite, cu jiletcă de
„materie“, cu pene de păun la
pălărie, se tocmea c'o fetișcană
voinică, desculță, cu capul gol,
cu sânii strânși în polcă verde:

El: „Vin...“

Ea: „...“

El: „Vin, n'auzi?“

Ea: „...“

El: „Hai fă...“

Ea: „...“

El: „Vii?“

Ea: „Tf...“

El: „Nu vrei să vii?“

Ea: „Nu viu, nu...“

El: „De ce?“

Ea: „De ce, așa...“

El: „Ba ai să vii“.

Ea: „Fă 'nainte, numa vă nu fi
poticnești.“

El: „Așa ții vorba?“

Ea: „Sezi...“

El: „...“

Ea: „Sezi ghinișor.“

El: „...“

Ea: „Sezi, că ni văd oamenii.“

El: „...“

Ea: „Tsst... taci... i-auzi...“

El: „...“

Ea: „Ei las' la dracu zau, șagă,
șagă...“

El: „...“

Ea: „Vai, lovi-te-ar boala. Sezi
că-mi rupi fusta, n'auzi.“

En gros!

Fondat 1874.

En detail!

B. LECHNER Succesor

RABONG & SCHNEIDER

Cel mai special magazin pentru stoffe și furnituri de croitori, în cea
mai mare varietate dela cele mai estine până la cele mai fine calități engle-
zești. Import direct de mărfuri dela fabricile streine, de aceea prețuri
estine fără concurență.

Timișoara-Cetate, Piața Sft. Gheorghe

(în palatul episcopiei rom.-catolice).

TELEFON 13—38.

(15)

TELEFON 13—38.

El: „Hai c'am să-ți spun ceva.”

Ea: „Las' nu mai spune; ioti ce mi-ai făcut rochia.”

El: „Zău, Măndico, ai să vezi.”

Ea: „N'am ce videă...”

El: „Hai, nu hii proastă...”

Ea: „Las' să hiu proastă.”

El: „Zău dacă n'am să-ți spun.”

Ea: „Spune la cine ai mai spus.”

El: „Te joci cu mine?”

Ea: „Astînpărăte omule, iar ai început?”

El: „....”

Ea: „Irrraa, da ce-ți este măi Gligore. Pi semne nu ești în toaste mințile....”

El: „....”

Ea: „Stai că m-ai călcat pe picior.”

El: „....”

Ea: „Ardi-te-ar focul, da ce: am ajuns de răsul tău, ci vrei dela mine?”

El: „Hai să ședem.”

Ea: „Un' să sezi, bre?”

El: „In păpușoiu.”

Ea: „Sărace de tine da multe ai dus tu în păpușoiu ca mine?”

El: „Hai când îți zic!...”

Ea: „Un' să merg?”

El: „Colea în păpușoiu.”

Ea: „Ce să cauți în păpușoiu, omule?”

El: „Așa să sedem.”

Ea: „Hai, mai bine în săcară, că nu ne vede nici dracu!”

Țiganul diștept!...

Un țigan ce se credea

A fi învățat sadea,

Nu știu, odat' cum se făcu:

Condamnat la moarte fu.

Și cu foarte mare-alai

E condus bietul Culai

Către hingherul cel mare,

Dar pe drum, să rădă tare

Incepu, cel condamnat!

Iar când straja la 'ntrebat

De ce râde ca turbăt?

El răspunde tare dârz:

— „Cum se poate să un răz

„El îmi tai-acuma capu:

„Dar atuncia, unde dracu

„O să-mi mai pun pălăria

„Când îngheață scăfărlia!”

Gluma.

Domnișoara Ema e foarte liberă. Mama ei nu-i poate refuza nici o plăcere. De aceea, nu e ceai dansant, la care să nu participe d-ra Ema și unde, să nu treacă întocmai ca o minge, din mână 'n mână dansatorilor imberbi.

— „Ce însemnează asta?” — întreba malațios câte o prietenă pe mama d-rei.

— „Glumește?” — răspundea invariabil mama.

...Peste câțva timp, d-ra Ema, retrăgându-se prin cămăruțe dosnice, în apăsătorurile dansante, trecea ca și proverbele din gură 'n gura partenerilor ei de dans.

— „Dar asta ce înseamnă?..

— „Glumește!...” — răspundea invariabil mama.

...Peste câteva luni, o doamnă surprinse pe d-ra Ema sărutându-se cu tânărul Nicu. Și doamna, mai observă că mijlocul d-rei Ema începuse să ia oarecari proporții. Era clar, că „d-ra” Ema peste puțin trebuia să devie... mamă. Atunci, doamna în chestie, se adresă din nou mamei viitoare: mame:

— „Ce-i cu mijlocul fetei d-tale?

— „A glumit!...”

— „Era natural să se „îngroașe gluma”!...”

Telegraful

Nărodescu: „Cum dracu să vorbește cu tâligradu asta? Bați la un capăt și sună la ălalt!”...

Inventărescu: „Foarte ușor: prinde cănele tău de coadă și vei vedea că va scheuna din gură!”....

La pantofar

Pantofarul: „Cum doriți să vă fac ghetetele, D-le?”

Clientul: „Pe datorie!”

Fată deșteaptă

Stăpâna: „Marie, du-te până la măcelar și vezi dacă are picioare de porc!”

Maria (întorcându-se cu mână goală): Sărut mâna conia, n'am putut să-i văd picioarele: era încălțat.”

Instalațiuni cinematografice

complete

Radschitzky

Timișoara-Iosefin, Str. Preyer 3.

Atelier de reparațiuni pentru
(14) cinematografe.

Comerciant de Coloniale și Delicatese

Timișoara, Cetate

Telefon 37

Iuliu Galgon

Specialități de cafea. Prăjitorie,
de cafea cu electricitate.

La teorie

— „Soldatul Vasile Covrigel.”

— „Zent.”

— „Ce datorie ai tu când cantezi într'un sat?”

— „Să trăiți Domn Sergent, datoria mea este de a mă impresiona cu fetele din sat.”

La judecător

Condamnatul: — „Dar pentru ce sunt condamnat la 4 luni pușcărie? pentru că am furat un porc? Păi dle judecător, acu un an am furat un porc și m'ați condamnat la o lună închisoare?”

Judecătorul: — „Anul acesta, sunt porcii mai scumpi.”

Francisc Junginger

Lăcătuș de construcții

Timișoara-Fabrica, Str. Vlad Delamarina 12.

Depou permanent de mașini de gătit alb-emailate.

Primesc orice lucrări din această bransă cu prețuri reduse.

Lucrez după comandă

Mobilă

sau altfel de lucrări. Execut orice fel de articol ce se ține de meseria mea, cu cele mai reduse prețuri.

Lucru elegant, solid, bun, frumos.

(24)

Iosif Mărgineanu

tâmplar artistic

Timișoara II, Str. Gloriei 7.

Răspuns

— „Cum vrei să-mi ei fata, tocmai acum când nu ai nici o slujbă?”

— „Păi, tocmai acu am și cu timp liber ca să mă însor”.

Să crăpați

Ofițerul (urându-i-se șezând):

— „Hai, măi Marine, să tăiem amândoi lemne.

Ord.: — „Lăsați Dom Locot. mai bine tai eu și d-voastră să crăpați!”

La Restaurant

(Chelnerul către clientul nerăbdător): — „Mai așteaptă puțin Domnule că vine îndată: o jumătate porție am strâns până acu.”

Slovacul la târg.

S'au prins odată doi slovaci în ortăcie, ca să negustorească împreună. Însă, marfa o ținea numai unul dintre ei.

Intr'o dimineață de Iulie, merse cel fără marfă într'un târg de țară, ca să întâlnească pe acel care ținea lucrurile de vânzare. Ortacul cu marfa nu veni. Și se întrebă slovacul, care o pornise cu mâinile în buzunare, că ce-ar putea vinde și el, doar' va câștiga ceva bani?

Isteț cum era, îi veni în minte o drăcovnie. Adună mai multe cărămizi, le pisă ca pe făină și se așază cu praful acesta în piață. Cu gândul să vândă pulbere de cărămidă.

Intr'un târziu, veniră două femei la taraba slovacului:

— Ce ai de vânzare, omule? întrebă una dintre femei.

— Praf de pureci!.., răspunse slovacul.

— Dă-ne și nouă, omule, că și noi avem destui pureci acasă!

Cumpără femeile, și plecară mai departe. Dar abia au făcut câțiva pași și una dintre femei prinse a spune:

— Soro, oare cum se folosește praful ăsta de pureci?

Se întorc femeile la slovac și-l întreabă, cum se folosește?

— Cum? întrebă slovacul, prinzi purecul, îl strângi o leacă de grumazi, el cascade gura, iar

tu cu o linguriță îi torni praful pe gât și îndată moare.

Dacă-l prind și omor, — zise femeia.

— Și așa e bine! — răspunse Slovacul afurisit.

Contabil bun

— Cum, ești mulțumit de noul d-tale contabil?

— Nu mă mai pot lipsi de el.

— Va să zică ți-ai nimerit omul.....

— Nu tocmai. Vream să zic că mi-a încurcat socotelile așa, încât tot el poate să mi-le descurce.....

Tipografia * Legătorie
„Cartea Românească“

Execută orice fel de
lucrări tipografice cu
prețuri reduse și în
execuție frumoasă

In restaurant

Preotul: — Domnule cârciu-mar. Carnea asta începe a mirosi!

Ospătarul: — Îți mărturisese sincer părinte și mie mi-s'a părut, că miroasă, dar n'am voit, ca să-ți stric pofta!

Doctor iscusit!...

La un Doctor dintr'o țară de aci din Europa, vine un bolnav galbăn rău în obraz, și i se plânge că are nu știu ce dureri în lăuntru.

Doctorul nici nu-l mai cerceștează mult; doar cunoaștea dela întâia vedere, că e bolnav de gălbănare.

A început a-l da leacuri. Și a luat omul cu răbdare, o lună, două, jumătate de an, un an, — dar gălbănarea nu-l slăbea! Se miră și bolnavul, se miră și doctorul.

După vre-o doi ani de înfundare a omului cu leacuri de gălbănare, fără nici o urmare, — un cunoscut îi spune într-o zi doctorului:

— Dar n'ai să-ți dai altă față în locul celei galbene, în vechi, doctore dragă, doar e — un Chinez!

Localul românesc

Iulian Chindea

ospătărie „Comloșan“

Măncări calde și reci, băuturi⁽⁵⁵⁾ de calitate superioare.

Camere de dormit.

TIMIȘOARA II, Piața P. Rareș No. 10.

Dușmanul înghițit.

Popa: — Ioniță, ai un dușman grozav de mare, care nu te lasă în pace.. E — rachiul!

Ionița — Hei! Părinte.. Sfinția ta spui totdeauna, că omul trebuie să-și iubească dușmanii!

Popa: — Așa e; însă nici o dată n'am zis că trebuie să-și înghiță!

Izvorul râului.

— Doctorul a oprit pe nevastă mea să mai lucreze în bucătărie

— Cum? îi face rău bucătăria? E bolnavă?

— Nu, sunt bolnav eu... (pentru că așa de bine știe ferbe dumneaei).

Ateliere de cărucioare și jucării de copii instalate
cu forță motrică

Prețuri estime și solide

Cărucioare de copii de sport și de păpușe

Holandere, biciclete de toate felurile. Primesc și orice fel de reparațiuni în această branșă.

KANIZSAI PETRU

TIMIȘOARA III, Str. Odobescu 45.

Răspuns adevărat?..

Ghiță e cam greu de cap la carte, dar tatăl său l'a tras căne cănește din clasă 'n clasă, în școala primară, de a ajuns în Liceu.

Aci însă învățatul mergea și mai anevoie. Cât că era și cam greu ce li se cerea să învețe, cât mai ales că Ghiță era puiul mamei și era leneș de-a binele.

Năcăjit de slabul lui spor, tată-sau începu într-o zi să-i țină o lecție, de care să se rușineze vlăstărelul său. Il luă dară cu vorba așa cam pe departe:

— Ascultă Ghiță! Eu cam știu ce-i pe la voi prin clasă, cine lucră, cine învață, cine fură vremea dela Dumnezeu. Ia să mi spui tu mie, să aud și din gura ta:

— Care-i cel mai leneș copil în clasa ta?

— Nu știu, răspunse Ghiță..

— Bine, dar cine nu face nimic ci stă gură căscată, ca un prost, când ceilalți scriu? — Cine se uită mereu pe pereți și în jurul său, când alții stau cu nasu 'n carte?

— A! asta o știu!, zise copilul.

— Cine e acela?

— Domnul profesor!..

Poporală.

— Din Moldova —

Floriceică albăstrea

Mărioară, fața ta,

Din ce a scris-o maică-ta?

— Badeo, fața mea i făcută

Din mir roșu și din turtă:

Cine-o vede n'o mai uită

Și la suflet îl tot doare,

De când mă vede până moare...

—Știi tu bade ce ziceai

Când seara la noi veneai?

Cerul pe noi de-o pica

Tu, bade, nu mi-ai lăsa;

Cerul pe noi n'a picat

Și tu, bade, m'ai lăsat.

Cul. de Victor A. Glinsky.

Răspuns

Mama: — Ti-ai învățat lecția, dragă Niculiță?

Niculiță: — Da mamă dragă, o știu fără greșeli!

Mama: — Spune-mi dar unde a pus Dumnezeu pe Adam?

Niculiță: — În Rai.

Mama: — Și câtă vreme a locuit Adam în Rai?

Niculiță: — Până și-a căpătat o... nevestă.

(4)

Brada Iaroslav

Fabricant de instrumente muzicale
Timișoara II, Str. Dacilor 10 (Fabrică).

Specialist în construirea de Solo Blas-Instrumente, viori, mandoline, ghitare, zitere, harmonici de gură și tras, etc.

Absolut toate sorturile în prima calitate și cu cele mai efține prețuri.

Reparații prompte și cu exactitate.

Banca Timișiana S. A.

Timișoara.

Sediul Central:

Cetate, Bulevardul Regina Maria No. 2.

Sucursala în Timișoara:

Bulevardul Berthelot No. 21, Piața Traian No. 3.

Sucursale în provincie:

Oradea, Buziaș, Deta, Ciacova, Jimbolea, Vinga, Recaș,
Sănnicolaul-Mare, Salonta.

Capital propriu și rezerve : 80,000.000 Lei.

Resurse : Jumătate miliard Lei.

Depuneri: peste 300,000.000 Lei.

Bănci Afiliate:

Banca Generală a Județului Arad S. A., Arad; „Com-
loșana“ Bancă și Casă de Economii, Comloșul Bănățean;
Banca Gloria, Lipova; Banca Poporală „Lugojana“, Lugoj.

Legături cu 250 bănci
din România și cu
centrele românești
din America.

**Deschide
un cont de
depunere**

Anticariatul Nr. 4
Lei 50